

Vol. IX
Book 3

13th April, 1984

Friday

24 Chaitra, 1906 S. E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS	Pages
1. Oral Answers to Questions.	... 282
2. Short Notice Questions and Answers	... 313
3. Business of the House	... 316
4. Motion Re : Suspension of Sri B. Gopal, M.L.A. for the rest of the meeting	... 321
5. Business of The House	... 325
6. Matters Under Rule 329 Re : Attack on A. Gopal Reddy by Country Bombs in Rajampet Town	... 333
Re : Damage to Crops and Properties due to Hail Storm in Nalgonda, Adilabad, Nellore, West Godavari and Mahaboobnagar Districts	... 336
7. Business of The House	... 350
8. Announcement Re : Extension of time for Discussion on Demands for Grants beyond 18 days in the Assembly	... 354

(Contd on 3rd Cover.)

Printed by The Director of Printing, Government of Andhra Pradesh, Hyderabad at Sri Ganesh Printing Works, Nellore on behalf of M/s The Nellore Printer's Association, Nellore.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : ... Sri T. Satyanarayana

Deputy Speaker : ... Sri A. Bheem Reddy

Panel of Chairmen : ... 1. Sri D. Narayana Swamy
2. Sri E. Vasudeva Rao
3. Sri M. M. J. Thomas Chowdary
4. Kumari K. Prasuna
5. Sri Mandali Venkatakrishna Rao
6. Sri P. Ramachandra Reddy

Secretary : ... Sri E. Sadasiva Reddy

Deputy Secretaries : ... Sri C. Venkatesan
Sri N. Pattabhirama Rao

Assistant Secretaries : ... 1. Sri P. Satyanarayana Sastry
2. Sri P.V.K.LN.V. Raghava Sarma
3. Sri K.V.N. Appa Rao
4. Sri V.V. Subrahmanyam
5. Sri V.V. Bhaskara Rao
6. Sri S. Surya Narayana Murthy

Chief Reporter : ... Smt. M.V.S. Jayalakshmi.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Thirty Seventh Day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 13th April, 1984

The House met at Half-past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

Oral Answers to Questions.

Mr. Speaker :— The first two questions are postponed at the request of the Minister. I have received a letter from the Minister for Education that he has been still running high temperature and would be unable to attend to his normal work and requested me to postpone his work in the Assembly. So, I am postponing the business in the name of the Education Minister. (Questions No: 341 and 342 are postponed)

శ్రీ తె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్కాపూరు) :— అధ్యక్ష, గత సారే గౌరవ సభ్యుడు తనకు పమాచారం రాలేదని జాఫ పడ్డరు. లెటర్ ద్వారా సభ్యునికి కూడా తెలియజేస్తే బాగుంటుంది. తమరికి ఇన్నిసారై హాకు కూడా పమాచారం అందజేస్తే బాగుంటుంది. ఏ. ఎ. ని హా పద్ధతు పంపితే ఏమి ప్రయోజనం?

Mr. Speaker :— I told them that whenever they write me a letter, they should also inform the concerned Hon'ble Members.

Seizing of Smuggled Forest Wealth in
Atmakur Village, Warangal Dist.

343—

*2611—(Y)—Q.— Sarvasri Indrasena Reddy (Malakpet), A. Narendra(Himayatnagar), and C. Janga Reddy(Shyampet):— Will the Minister for Agriculture and Cooperation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that in the month of April, 1983 the flying squad of the forest department in Warangal district seized forest wealth being smuggled in nearly 30 bullock carts, in

---

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

CONTENTS — (Contd)	Pages
9. Non-Official Bill Andhra Pradesh Official Language (Amendment) Bill, 1984 (Introduced)	... 355
10. Business of The House	... 355
11. Non-Official Resolution Re : Condemning the Separatist Tendencies within and outside the Country	... 355
12. Announcement Re : Laying and Placing of Papers on the Table of the House	... 359
Re : Arrest of Sri K. Siva Prasad	... 359
13. Non-Official Resolution Re : Condemning the Separatist Tendencies within and outside the Country	... 359
14. Appendix	... 375

the Atmakur village limits and kept them in the custody of that village munsif, who indulged in corruption and released them;

(b) if so, who are responsible for this; and

(c) the reason for the failure to remove the village munsif, who indulged in malpractice?

వ్యవసాయ సహార శాఖమంత్రి, శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—

(ఎ) అస్కులు గ్రామం నుంచి 21-వీ-88శ రూ. 743/-ల విషామచేసే సామాగ్రీలోపాటు పడకొండు ఎట్టింట్లును స్వీఫీచం చేసుకున్నారు. ఆ తింట్లపై, సామాగ్రీని గ్రామపాచేయ అభినందో భద్రంగా ఉంచారు. అయిన పాటని ఏపిలి పెట్టారు.

(బి) వీనికి బోరీసు వచేలు డాట్యులు.

(సి) గ్రామపాచేలుపై అవసరమైన చర్య తీసుకొనానికి ఆవిషయాన్ని వరంగల్లు జీల్లా కరెక్టరు చృథికి తేవడమయింది. అవసరమంపై ‘సి’ టపుము క్రింద విధినిచిన రూ. 2,229/- మొత్తమైన ఖూర్తిగా పశులు చేసుకుం జరించి. ఆయితే సామాగ్రి విఱవ అయిన రూ. 743/-లను రాశ్చార్పించింది. వీనికాను వరంగల్లోని అంపీ సంక్రమాధికారి చర్య ప్రాంభించారు.

శ్రీ ఎం. పెంకయ్యానాయుడు (ఉదయరి):— అభ్యాసి, ఎలో దంటాలుపడి పట్టుకుంచేడానిని గ్రామపాచేలకు సందర్భమయ్యేవేళై, వదలి పెట్టించం జరింది. దారిమైన ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? కరెక్టరుకు వ్రామన్నారు. కరెక్టరుగాదు డిపార్ట్మెంటల్ ఎంక్యూయిరి చేసి చర్య తీసుకుంటారు. కాని క్రిచుస్ట్ యూక్స్ తీసుకోవడానికి ఆయి నకు సంబంధం తేడు. ఆయి విషయాన్ని బోరీసు చిపాట్టమెంటుకు పంపి, క్రిమిల్ క్రిస్టైన్ కేసీ కేసు బింబుకు వచ్చే ప్రవుత్తనం చేయాలి. ఆ రకంగా ఎందుకు చేయలేదు? పట్టుకున్న మొత్తం పట్టుపుల విలావ ఎంత? ఐవరు ఒప్పా చేస్తున్నారు? సాధారణ వ్యక్తులా? ప్రమాణులా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అభ్యాసి, క్రిమిల్ కేసు కోసం పెంటనే ఆలోచించ వచి ఆచేలు ఇవ్వడం జరింది. కాని సఖివైట్స్గా పాచేల్ పట్టారీంచు తీసి పెయడంపల్లి అశు బోవడం జరింది. అయినప్పటి అతనిమీద క్రిమిల్ క్రిస్టైన్ కేసు ఎందుకు పెట్టిరావని నీ న్నే అంశించాను.

శ్రీ ఎం. రాఘవరెడ్డి :— అభ్యాసి, ఒప్పా చేయడానికి పెనక ఉన్న చ్యాట్ లెవరు అంశేషంత్రిగాదు జవాబ చెప్పలేదు. పాచేల్ పట్టారీంచు తదుపాత తీసేసారు. కానీ అయిన వదలి పెట్టిన అ నేరం ఉంది కదా? తనకు ఇచ్చిన దూర్ఘటని విస్కరించి వాడు కనుక ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు? సంబంధిత యజమానులెవరు? వాటపై ఏమి చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ కె. జాసారెట్టి : — అధ్యక్ష, వారు లండాటీలు, 11 ఎడ్డుల బండ్లతో వారు పోతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెట్టి (ప్రీటి) : — లండ్ల తాడు. బండ్లపీద కెత్తెలు వంపేవారుకూడా వారేనా?

శ్రీ కె. జాసారెట్టి : — అధ్యక్ష, ఫ్లాయింగ్ స్ట్రీట్ పెచ్చినప్పుడు దొరికిన వారు లండాటీలు. 11 ఎడ్డుల బండ్లలోకిగువారు. వారందరినీ పట్టుకొన్నా, వారిపీద చవ్వి ఉండడు. కాంబోండ్ పేసి: తరువాత ఆ రట్టును కట్టుపసి: దాఢ్యుతంటుండి ఆనాడు కాంబోండు ఫీజు కడతామని, వదలిపెట్టుపని లన్నారు. ఫ్లాయింగ్ స్ట్రీట్ కు ఆ అధికారం ఉంది. రు. 748 విలువగల సామాను ఉంది. వాపాలు, ఒకటే రెండు బేటు క్రీటు మొదలైనవి ఉన్నాయి. కానీ వారు ఆ రట్టు అప్పుడు తమ వద్ద లేచిన తరువాత వచ్చి కడతామని అంటే, 11 బండ్లను పోలీసు పట్టేలను అప్పుచెప్పుదామైంది. తరువాత ము. 1600 అఫీసుకు వచ్చి కట్టారు. మిగారది కట్టలేదు. కట్టుపుందే రెట్లి ట్లు చెప్పాలో, విన్నాలో కానీ విధిపించుకుని వెళ్లారు. ఇది తెలిసిన ఉడవాత పోలీసు పట్టేలు పీద చర్య తీసుకోవడానికి కలెక్టరు తోక్కుం చేసుకొన్నారు. మిగిలిన రట్టు కూడా కట్టడం ఇరింది. ఇంకా 740 రూపాయలు కట్టాలి. ఆ రట్టును, అతను చేపిన తప్పుకు పోలీసు చర్య తీసుకునే ఏమ్మటి చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరమ్యం (గుంటూరు-2) అధ్యక్ష, మొత్తం 11 బండ్ల వారు చేసింది—అటవీ అపుటు దొంగతోం చేపినట్లు లడుతుంది. వారి పీద క్రిమినల్ యాక నీ ఎందుకు తీసుకోలేదు? ఆప్రావర్తీ పోలీట్ పట్టురీకి అప్పగించడం జరిగింది. అతను గ్రివ్ చేసి వదలివేసాడు. So, it comes under the offence of breach of trust. అనిమీద క్రిమిల్ ట్ కేసు ఎందుకు పెట్టలేదు: గ్రామాధికార్ణము తీసివేయడం జరిగింది కమక చర్య తీసుకోలేదన్నారు. ఇది జరిగింది 1988 ఏప్రెల్లో వారిని తీసివేయడం అందరిలోపాటు జరిగింది. లతని పీద వెంటనే ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదు? ఇప్పుడు సుఃరాలోచించి చంప్య తీసుకుంటామన్నట్లు చెబుతున్నారు. చంప్య తీసుకోకపోవడానికి కారణాలేషటీ? దాఢ్యుతెవరు?

శ్రీ కె. జాసారెట్టి : — అధ్యక్ష, అతనిపీద క్రిమిల్ ట్ కేసు పెట్టువలపాటింది సమిత్యైంటుగా ఇప్పుడు లేని చెప్పాము. అప్పుడే జిల్లా కలెక్టరుకు ప్రాయిడం, కలెక్టరు సమేప్పన్నలో షెట్లడం, దిపోడ్లపేంటు పర్సన్యూ చేయడం జరిగి ఉండాలి. వెంటనే జరగలేదు. రట్టు మార్కెట్ కలెక్ట చేయడం జరిగింది. పోలీసు కేసు పెట్టాలి. ఏ వరిస్థితిలోను ఊరుకోకుండా ఎవరు దాఢ్యులనేది వరించడం జయగు తుంది.

శ్రీ ఎ. సరేంద్ర : — అధ్యక్ష, మంత్రిగారి దృష్టికి ఎన్నాడు వచ్చింది:

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : — అప్పుడు, మాచోళుల క్రిచం వచ్చింది.

శ్రీ ఎం. నాగభాషణం (కూచిసహారి) : — లభ్యమే, లండాపీలు శోరువుల్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. లండాపీలే రాజంయా, రౌంత మంది ఇదే విగా దొంగ రవాకు చేపున్న వ్యక్తులకూడా ఏండి పెంట ఉన్నారు. ఫ్లాయింగ్ స్ట్రీట్ వారందరిని పడలి రేవలం లండాపీలే పట్టుటాన్నాని తెలిపింది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : — అప్పుడు, వామ కెర్నీలి లో రేపు గెరింబి రామ. మాండలి ఇంకా కొల్పి ఇంతపు పట్టుకోవడం, పెంట ఉన్నపాటిని పట్టుకోవడం, వారిమీవ రేపు పెట్టపం చీకి సంఘంధించిని రామ. ఇది ద. 743 ల విషప కిలచి.

శ్రీ ఎ. సరేంద్ర : — విప్రేల్ 1983 లో ఇరోంది. ప్రశ్న వేసి అపడెంట అయింది. మంత్రి గారి చృష్టికి వచ్చిన తయవాక శోరీసుకు చెప్పామన్నారు. శోరీసుకు ఎప్పుడు చెప్పారు? మాధు రోళుల క్రిచంలే పట్టే ఎప్పుడు చెప్పినట్లు?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : — అప్పుడు, మొన్న నా చృష్టికి రామాన్ పోరీసు రేపు పట్టి; ప్రాపిక్యూట్ కేయాన్ తెలిపింది. ఆ విభంగా చేయడానికి అంశాలు ఇవ్వడం ఇగెనవి.

Smuggling of "Maddi Chandanam," Rose-wood Logs from
K. D. Peta etc; Places, to Rajahmundry

344—

3806—Q.—Sarvasri K. Ehsaskar Rao, (Achanta) P. Appala Narasimham (Pendurthi) and Attada Janardhana Rao(Tekkali):— Will the Minister for Agriculture and Cooperation be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the officials of Forest Department have excluded Rajahmundry from the raids of the Forest Department Flying Squad since two years;

(b) Whether it has been brought to the notice of the Government that valuable teak, 'Maddi Chandanam' rose-wood logs are being smuggled in Paddy lorries to Rajahmundry from K. D. Peta, Chintapalli, Sileru, Narsipatnam Maadugala and S. Kota in Visakhapatnam circle; and

(c) the number of such cases caught by the Government and the number of persons punished?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : — (అ) లేదండి.

(అ) లేదండి.

(అ) ఉత్సవము కాదు.

శ్రీ పి. అప్పంచనసింహాము : — ఇప్పుడు అక్కాద కుండ క్రితమే పట్టుటు పోయేవారిని పట్టుకొవడం జరిగింది. అదీకాక ఈ మధ్యన కూడా చింతపల్లి ఏమా నుంచి, కె. డి. పేట నుంచి రవాచా జరుసితుంచే లేదని చెప్పుడం భావ్యం ఉంది. దయచేసి ఆప్టీక్యూర్స్ అందితే వంపించవసినదిగా మంత్రిగారిని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. కాసారెడ్డి : — అఱవీళాళ లభీరులు గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి రాజమండ్రిని అటవీళాళ ఆక్ష్మీక గస్తీ రథం పాటు ఫలయింగ్సాగ్వ్యార్డ్ నుంచి ఏను పాయించారు; అంతే అఖివంటిది లేదు. విరాఫంట్స్ నుండి పర్సిక్స్ కె. డి. పేట, చింతపల్లి, సీతేరు, నరివంట్స్, మాడుగలి, ఎన్. కోలిసుండి విటపైన కేసు, మధ్యి చందనచు, రోత్స్ వుద్ దుంగలు చాస్ట్స్ లో రాజమండ్రికి చొంగ రవాచా చేయబడుచ్చున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చి దా అంతే చాస్ట్స్ లో రాప్పు రాతేరు. ప్రభుత్వం పట్టుకున్న ఆశ్చేర్లు వేసుటు ఎన్నిటి రైపులింపులు? అ రెండిటి విషయం లేదు కమర ఉత్సవ్సుంట్స్ నుండి ఉన్నాను.

శ్రీ పి. అప్పంచనసింహాము : — మామాఱు లారీలో పూర్తిగా పట్టుకు పోతున్నట్లుగా తెలిసిందా? అయితే దాని బీద వీమ చర్చ తీసుకుంటారు?

శ్రీ కె. కాసారెడ్డి : — ఫలయింగ్సాగ్వ్యార్డ్ దాడులు చేస్తున్నాము. ఒక శారెస్టు అఫీసర్లను నియమించేసారు. ప్రోదరాబండ్ లో ఉండే సెంటర్ ఫలయింగ్సాగ్వ్యార్డ్ పార్టీ అప్పు దమచుపోయి దాడులు చేసుంటారీ. కాకిండ డివిసన్ శారెస్టు స్టాప్ కూడా పట్టుకొవడం జరుగుతుంటారీ. ఈ మధ్య ప్రశ్నేకంగా ఫలయింగ్సాగ్వ్యార్డ్ పు ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలనలో కుండా దిని. త్వరలో ఏర్పాటు చేస్తాము. 1982-83లో 1487 కేసుము, 1988 - 84లో 2420 కేసుము పట్టుకుని, వరుశగా రు. 50 లక్షలు, రు. 2,00,000,00 ల కాంపొండ్ ఫీజు మామాఱు చేయడం ప్రాసిక్యూషన్ కోర్టులో నడుస్తున్నాయి. అదే విధంగా లారీలో 1982 - 83లో 34 లారీ కేసుంపు బిక్క చేసాము.

శ్రీ కె. ఎంత్రిన్నాయాడు (హారీస్సింగ్రెడిస్టి): — ఇప్పుడు ఈ విధంగా శారెస్టు అనేది చొంగ రవాచా ద్వారా చాలావుటు నశించి ఉంది. ఇంటి వ్యక్తిగతంగా, శ్రీకాకుళం, బరిస్సా దోర్కరులో దగ్గరగా ఉన్న మందన శారెస్టు ఇతర ప్రాంతాలలో, ఎక్కువగా ఈ అడవులు కొట్టుకుపోతు ఎట్లు అంతకు ముందు అక్కాద ఉన్న స్థానికులు మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చారా; కంటే అ జీలూలో ఫలయింగ్సాగ్వ్యార్డ్ వేస్తారా? ముఖ్యంగా మందన శారెస్టు చాలా పెద్ద ఎత్తున చొంగలు కొట్టుకుపోతున్నారు. ముగ్గొంది బోర్డురు కంటే ఒక్క నిమిషాలలో లారీ ఆ బోర్డురు దాటపోవడానికి వీలు ఉంది కాబట్టి అక్కాద ఏమయినా చర్చలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ తె. జానారెడ్డి : — చాలా గళ్లే చర్చలు అవసరమును మేళకు తీసు కుంటాము.

శ్రీ ఎ. జనర్జనరావు : — లంకాచీల చొక్కు లక్ష్మిను పట్టుకుని విధిచి పెద్దీతిమి అన్నారు. 40 లారీలను పట్టుకుని వాటి పీద ఏమి యాజ్ఞన్ తీసుకున్నారు. ఎస్. కోరు నుంచి పుద్ది జందనము, లోకపుద్ద దుంబలను చాచ్యుపు లారీలలో పోంగ రవాణా చేస్తున్నారు. ఎన్నో లారీల అధికారులు కాని అక్కటి పెద్దలలో కలసి చాయింటుగా అమ్ముతున్నారు. చాచ్యుపు లారీలలో వెళ్లినట్లుగా చీ నోటీసుకు రాలేదూ; అలా తీసుకు పెళ్లి ట్లూ ప్రొవ్ పుంది. దాని పీద తీసుకున్న చర్చ ఏమిటి; అలాగే పుందనా ఏయాలో కనీసం రోజుకు 100 ల్టోలు వచ్చే జీఫి రోటల్లో 10 ల్టోలు తీసుకుని అధికారులు ఆశ్చర్య కాణండా అక్కిమ చర్చ జిల్లాప్రో విషయం చీ నోటీసుకు వచ్చినదా?

శ్రీ తె. జానారెడ్డి : — చాచ్యుపు లారీలో పోతున్న పమస్య నా దృష్టికి రాలేదు. టీటి హాబిడి విషయం కూడా హా దృష్టికి రాలేదు. సభ్యుల దగ్గర ఇంగ్రేజున్ ఉంచి విచారించి వెంటనే తగిన పమాచానం ఇక్కిను. పుద్ది చందనము అనేటటు వంటిది ఏమిటి; పుద్ది చందనములే ఉండదు. ఎల్పోద్దు లిట్టురులో ఎల్పు చందనము, కడవలో అనలు చందనము ఉంటంది. పుద్ది చందనము అనేది కొత్తగా పెట్టారా?

శ్రీ బి. నాగేశ్వరరావు (పీచాపురం) : — రాజమండ్రిలో పట్టుకొన్న కొన్ని లారీలను అటవీకాలవారు సీద చేసారా? కొంతమంది పెద్దల పోయి పోనేచేసి దెరించి ఆ లారీలను పటుకపోయిన విషయం మంత్రిగారి ర్పుష్టికి వచ్చి దాఱు; అదే విధంగా ఈ గోదావరి నదిలో ఈ దొంగ రవాణా ఎక్కువగా ఒర్గుటున్నది. వారిని పట్టుకోవడానికి డిపార్ట్మెంటుకు ఒక్క లాంచి కూడా లేదు. ఆ శాఖ వారికి లాంచిలు ఇస్కుంచి, మొంగ రవాణా అరికళ్లోంచేందుకు ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ తె. జానారెడ్డి : — ప్రయత్నం చేస్తాను.

Misappropriation of huge amount in Govt. Hospital at Konathawada near Bhimavaram

345—

*4326—Q—Sarvasri N. Raghava Reddy,(Nakrekal) M. Ramakrishna Rao, (Khammam) M. Yerraiah Reddy (Bhadrachalam) and M. Swarajyam (Tungaturthi) Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Rs One Lakh has been misappropriated in the Government Hospital at Konathawada near Bhimavaram recently;

(b) whether any enquiry has been conducted into the same and if so, what are the findings; and

(c) the action taken against the guilty?

ఆసోగ్డు, వైద్య శామంతి, (శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి):—

(ఐ) లేదండి.

(ఒ) ఏలారులోని చిల్డ్లా నై వ్య, ఆసోగ్డుశామ కొర్కెలయం సూపరింటెండెంటు సీనియరు అస్ట్రెంటు కొఱతవాడ ప్రాధమిక ఆసోగ్డు కేంద్రంలోని రికార్డులన్నింటిని 24-3-84 తేదీని తనిఖి చేశారు. ఆస్ట్రోక లావాచేపీలో ఎట్టీ అవకాశపక్కలు ఇంగ్లెండని ఉపగొన్నారు.

(ఓ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :— మంచులు అటువంటి వాటిలో ఏటీ జంగలేదు అనా; కేవలం అథిక లావాదేవీలు జగలేదు అనా అట్టం.

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :— సఫ్ట్ డ్యూలు ఏ విషయంలో జరిగిందో తెలిపితే ఆ విషయం కపుక్కుంటాను. ఉన్నాటువంటి రికార్డులలో మంచులు కనిప్పాయి, ఆగ్నికంగా కనిప్పాయి ఏటీ లేదని కనుక్కువదం జరిగింది.

Purchasing of Sub-standard bleaching Powder by Director of Health & Medical Department.

346—

* 4328 - (R) - Q.— Sarvasri P. Chandra Sekhar (Mahaboobnagar), D. Venkateswara Rao (Martur), B. V. Mohan Reddy, Yemmiganoor) and M. Narsimhulu (Allair) : Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Director of Health and Medical Department has purchased the Bleaching powder at the rate of Rs. 138/- per bag the actual cost of which is Rs. 28/-;

(b) if so, the loss sustained by the Government due to this ;

(c) whether it is also a fact that even this powder is of substandard quality and of no use; and

(d) if so, the action taken against the officers concerned;

శ్రీ ఎస్. రామమనిరెడ్డి :—

(ఎ) లేదండి.

(అ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

(అట్టీ సంఘరణలేని ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదు.

(టి) ఈ ప్రశ్నలకు ఉప తేసు.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర : — ఏ కు నమోదాగాం కేవు అన్నారు. ఇప్పుడు ప్రథమం రగ్గర ఉన్న బీళింగ్ హెడరసుకముక పరిశీలించి, నాణ్యతతు తగినట్టుగా ఉన్నది కేవా అనేటి ప్రథమం అలోచిస్తూ నుడి వీసివ్లు ఇలా సిద్ధం లయింది. కొంతమంది ప్రథమం అభిమానుల చెప్పారు. కొంతమంది ఇంజనీరుకు ప్రశ్న బీళింగ్ హెడరు దాగాలేదని చెప్పారు. బిలో ప్రాండ్రెక్స్ నా ఉన్నవని వాయి చెడ్జెని విషయం మేము చెబుతున్నాము. ఇప్పుడయినా పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామమనిరద్ది : — నేను స్టార్క్ రిటైల్జెసెసి పాంపుల్ని తెడ్డి ఇచ్చుకున్నాను. క్వాలీఫో నాపికం ఉంచే కప్పుపుండి అఖిలాచిలింగు చర్చలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యాచందులు : — బీళింగ్ హెడరును ఔరెత్తగా కొన్నారా? చూర్చుట రేటు ప్రకారం కొన్నారా? ఏ వద్దతిని అసుసరించారు?

శ్రీ ఎన్. రామమనిరద్ది : — తెండర్సు పిలుక్కారు. ఆ తెండర్సు ట్రేట్స్ క్రైస్ కంటాయి. అంమలో తక్కువ వచ్చిన రెటుకు ఔండరు యాక్సెప్టు చేయడం జటిగుతుంది. ఆ నంవత్సరం ఆ రేటు ఎంట్రాట్లో చేర్చుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ విక్కుంకరరావు వెంటలక్కుం : — ఈ ప్రశ్నలేనే దాచ్చి 7, 8 సెలలు అయి ఉండాలి. అప్పుడు ప్రక్కలో నాణ్యత తక్కునై వున్నది కేవలం ఉంది అని కంపయించే సారు. ప్రక్క వచ్చి ప్పుదే వాయ తణిఫీ చేయస్తే తెలిసేది. నాణ్యత తెలుసుకోవడానికి ఇప్పుడు తణిఫీ చేయస్తే అప్పటి స్టాకు అంతాకూడా అయిపోయి ఉంటుంది. ఇత కొత్త స్టాకు చేయస్తే దీనికి నంబింధం ఉందదు. ప్రతి నంవత్సరం తెండర్సు పిలవడం కొనుగోలు చేయడం జరుగుతుంది. ప్రక్క వచ్చి ప్పుదే క్వాలీటీ ఎందుకు తెప్పు చేయించలేదు.

శ్రీ ఎన్. రామమనిరద్ది : — అధ్యక్ష, సహాయి - అప్పుడూ, ఇప్పుడూ ఒక్కరే హండరు కాలిటీ ఆ విధంగా చేసేవాడు ఎప్పుడూ చేస్తూ వుంటాడు. మంచివి సహాయి చేసేవాడు మంచిగా చేస్తూ వుంటాడు. నాపికం సహాయి చేసేవాడు అలాగే సేనే అవకాశం ఉద్దేశ్యం వుంటుంది కాలిటీ ఇప్పుడయనా దొరుకుతాడు. అప్పుడయనా దొరుకుతాడు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటలక్కుం : — అధ్యక్ష, తనిఫీ చేయవలసింది మనిషిని కాము. వాడు చేసే స్టాకును తణిఫీ చేయవలసివుంది. అప్పుడు ప్రక్క వేపినప్పుడు తనిఫిచేసి వుంచే తెలిసివుండేది. అప్పుడు ఎందుకు చేయలేదు? చేయకపోవడానికిగల కారణాలు ఏమిటి? దానికి నంబింధించిన మనిషి ఎవరు? వారిమిద చర్చ తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. రామమునిరెడ్డి :— అధ్యక్షే, పున్న రికార్డుపుట్టి ఈ స్థాకు అంతా కూడా మంచిరక్కొన క్వాలిటీ అని మాకు తెలుపుంది. వారు తెప్పుచేసి ఇది మంచిదే అని తెలియజేయదం జరిగింది. ఇప్పుడు మా దృష్టికి తీపుకవచ్చారు కాబట్టి, నేను ఎప్పుడయినా వెళ్లినప్పుడుకానీ, తెప్పించికానీ, స్థాకును తప్పవండా తనిటి చేయస్తాను.

శ్రీ బి. సమ్మయ్ (పురకాల) :— అధ్యక్షే, బెండర్స్ లార్ట్ ఫర్ చేసినప్పుడు రేఖు కాంప్యాక్ట్ ఇచ్చేటప్పుడు, వాక్కు ఒక సాంపిల్ క్వాలిటీ యైర్ రుగడా: దానిలో మోసం జిల్లా అవకాశాలు వున్నాయి. ప్రథమానికి ఇచ్చే సాంపిల్ క్వాలిటీ వేదు. తదుపాత వాక్కు సప్లైచేసే సాంపిల్ క్వాలిటీ చేరుగా పుండరెండరును ఇలాటే పరి స్తోతులు ఏప్పుడుతున్నాయి. అందుకోసమని ప్రథమానికి ఇచ్చే సాంపిల్ ని, తదు పాత వాక్కు సప్లైచేసే సాంపిల్ ను కంపేర్ చేసి, ఆ డివరెన్స్ ఎందుకు వచ్చింది? దానికి బాధ్యతలు ఎవరు? వాళ్ళచీద చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. రామమునిరెడ్డి :— అధ్యక్షే, మందులు బిగుతాపాటే సాంపిల్ ని పాదిరి కాదు. ఫ్రైష్ స్టోక్లో క్లోరిసేసన్ వాగుఁటుంది. స్టోకు ఎక్కువ లోటులు నిఱ్పి వుంటే క్లోరిసేసన్ తగ్గుకుంది. అందుకోసమని సాంపిల్ అలాగే పెట్టుదానికి అవకాశం వుండదు. ఎప్పచీకప్పుడు స్టోకును తెప్పు చేయమనేదానికి అవకాశం వుంటుంది కనుక ఆ విధంగా తెప్పు చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర :— అధ్యక్షే, డిస్ట్రిక్టు లెవర్ లో పి. ఎన్. సి. లో చూస్తే ఏ రకంగా సప్లై వుండే అక్కడ తెలుపుంది. హైద్రాబాద్ లో అధికారులు చూస్తారని వాక్కు మంచిరకం పెట్టివచ్చు. డిస్ట్రిక్టు లెవర్ లో పి. ఎన్. సి. లో తనిటి చేయమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

Construction of 100 bedded Hospital at Godavari Khani

347—

*2614—(B)—Q—Sarvasri M. Narsajah (Mayavaram) G. Madhava Reddy, (Choppadandi) V. Mohan Reddy (Sircilla) and K. Raji Reddy (Huzurabad):- Will the Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is not single Government Hospital in Godavari Khani town which is having more population;

(b) whether it is a fact that it has been decided to construct a 100 bedded hospital there ;

(c) incase it is proposed to be constructed, after how many years it will be started ; and

(d) whether it is a fact that a vast land is ear marked for this purpose?

శ్రీ ఎస్. రాఘవనిరెడ్డి :— (ఎ) ఆపునండి.

(ఖ) లేదండి.

(సి. ది) ఈ ప్రశ్నలకు తావు లేదు.

శ్రీ కె. రాజిట్టి :— అధ్యక్ష, అంధ్రప్రదేశ్‌లో పెద్ద పారిశ్రామిక కేంద్రంగొందావచి అని. ఇక్కడ సింగరేణి కాలరిస్, ఎస్.బి.ఐ.సి., ఎస్.ఎస్. మొదలగు పారిశ్రామిక కేంద్రాలలో ఇప్పుడు 40 లేటి వరకు కార్బ్రూకులు వనిచేస్తున్నారు. పెద్దపల్లి తాలూకాలో రెండు లక్షులకు తక్కువ జనాభా కాకుండా, పారిశ్రామికంగా కానీ, వ్యాపారరిత్యా కానీ, మంచని, మహాదేవహర్షార్ మొదలగు ప్రాంతాలకు పెద్ద పట్టణంగా ఏల పిల్లింది. అక్కడ మాత్రం ప్రభుత్వం బొషధాలలు లేవు. గత ప్రభుత్వం కాలంలో వంద పడకం ఆస్పృతి అక్కడ సాంక్షేచ్యోతున్నామన్నారు. ఇంత పెద్ద పారిశ్రామిక ప్రాంతంలో ఇంతవరకు బొషధాల నిర్మించని కారణం ఏమిచే? వంద పడకల ఆస్పృతి నిర్మించడానికి గత ప్రభుత్వం ఒప్పుకుండో, దానిని ఎందుకు ఆచరించడంలేదు? అక్కడ పేలాడి మంది పారిశ్రామికులు, బీరలు ప్రవేష్ ఆప్స్త్రులకు పోయి ఎస్తే నిధాల కష్టాలు అమభవిస్తున్నారు. అక్కడ ఎందుకోకు ఆప్స్త్రె నొఱాలు చేయలేదు?

శ్రీ ఎస్. రాఘవనిరెడ్డి :— అధ్యక్ష, గత ప్రభుత్వం ఒప్పుకున్నట్లు కానీ, దానికి నంబంధించిన రికార్డు కానీ లేవని మనవి చేపున్నాను.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ :— అధ్యక్ష, ఎంత జనాభా వుంటే ఒక ప్రభుత్వ ఆస్పృతి నిర్మించాలి ప్రభుత్వం దగ్గర రూల్యు వున్నాయి? మరి అక్కడ జనాభా ఎంత పుంది? అధిక జనాభా అన్నారు. దాని ప్రకారంగా ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఇక్కడ ఆస్పృతి నిర్మించాలన్న అలోచన రాలేదా? ఇప్పుడైనా అలోచన చేసి నిర్మిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. రాఘవనిరెడ్డి :— అధ్యక్షుడై, ఉక్క జనాభా పైటిడినున్నా, మినిమిమ్ లక్ష జనాభా వుంటే అక్కడ ప్రాథమిక అలోగ్య కేంద్రం అయినా వుండాలని వుంది. మరి లక్షమందికి అంత ప్రాథమిక, అలోగ్య కేంద్రం సరిపోతుందని లేదు. ఆర్కిటంగా బాగుంటే 10 లక్షమందికి ఒక ప్రాథమిక, అలోగ్య కేంద్రం అయినా నిర్మించుకునే దానికి అవకాశం వుంటుంది. ఆ విధంగా లక్ష మందికి ఆ ప్రస్కర్ నే రాఘవగుండంలో ఒక డిస్ట్రిక్టు పుండని మనవి చేస్తున్నామ.

శ్రీ వి. సమ్మయ్ :— అధ్యక్షుడై, ఇప్పుడు అధిక జనాభా వున్నదనే విషయం మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. అక్కడ ఏలాంటి ప్రతిపాదన లేదంటున్నారు. అంత

ఆనాభా వన్ను దని ఒప్పుకున్న తరువాత కూడా ఆస్పుత్తీలను స్థాపించడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు ముందుకు రావడం లేదు? దానికి గల కారణాలు చెఱుతారా?

శ్రీ ఎస్. రామమునిరెడ్డి:— అధ్యక్ష, ప్రక్కనే రామగుండంలో ఒక డిస్ట్రిక్టు వుంది. ఈ మధ్యనే ఆ ప్రాంతానికి సంబంధించిన శాసన పథ్యాలు, మేమే ఈ బిల్లింగ్సు 50 పడకల ఆస్పత్రీగా విర్మిస్తామని, వ్యాఖ్యత్వం ఈ స్టోప్ మరు 100తా సాంక్లన్ కేట్రో అని అడగడం జరిగింది. ఆ విధంగానే అంగీకరిస్తామని చెప్పడం జరిగిందని మః వి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి ఎం. న్యరాజ్యం:— అధ్యక్ష, కార్బ్రూకులు వున్నవేటు అది. ఆ ప్యక్కనే రామగుండం వుంది కాబట్టి ఆలోచిస్తామన్నట్లు కాశండా, ప్రతిపాదన అందినా, లేకన్న కార్బ్రూకులు వున్న వేటు ఆస్పత్రీ పెట్టాంనేది వ్యాఖ్య పాశీ కాదా, త్వరగా అక్కడ ఆస్పత్రీ పెట్టటానికి ఏమన్న అంగీకరిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. రామమునిరెడ్డి:— అధ్యక్ష, పెట్టవసిన అవసరంవుంది కానీ దానికి సంబంధించిన ఇ.ఎస్.ఎ. కూడా వుంది. దానికి సంబంధించిన డిస్ట్రిక్టీలు, ఆస్ప ప్రతలు ఏనుయినా వుంటావీమో అది మాతు సంబంధించినది కాదు. వారి దగ్గర ఏమన్న వ్యతిపాదనలు పుంచే ఆలోచిస్తాము. ఇందాకనే చెప్పడం జరిగింది. ఆ శాసన పథ్యాలు ఏమిటో చెప్పునుంచి అమ్మాంటో, ఆ అమ్మాంటతో బిల్లింగ్ ఉట్టామని చెప్పడం జరిగింది. ఆవిధంగా మేము తప్పుకుండా అంగీకరిస్తామని మః వి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. రేంద్ర:— అధ్యక్ష, ఇప్పుడు స్పెసిఫిక్ గా అంటున్నారు. గత వ్యాఖ్యంలో పంద పడకం ఆస్పత్రీ చేస్తామన్నారా అంటే లేదంటున్నారండి. పున్నది. రికార్డు తెప్పించి ఇప్పుడైనా ప్రయత్నం చేస్తారా, లేదా? రికార్డులు వున్న యని మా అందరికి అమమానం కాబట్టి రికార్డు తెప్పించి, వాస్తవంగా అలాంటి వ్యపోళక వుంచే ఇంటి మెంట్ చేసే ఆలోచన ఇప్పుడైనా వ్యాఖ్యం చేస్తుందా?

శ్రీ ఎస్. రామమునిరెడ్డి:— అధ్యక్ష, అటువంటి రికార్డు ఏమీ లేదు. దానికి సంబంధించిన వ్యపోళన్లో ఎవరైనా చెప్పివుంటే, వలానా మంత్రి వలానా రోజు చెప్పారు, ఆ విధంగా వ్యపోళన్లో వున్నాయి. రికార్డులన్నీ వెరిఫైచేసి ఈపోర్టింగ్లో అవసరం వులది. ఇక్కడ లాంటి పున్నది, ఇక్కడ ఇన్ని పడకల ఆస్పత్రీ అని రికార్డు డి.ఎం.ఎస్.లో వుంటుంది అధ్యక్ష అటువంటిది ఏమీ లేదు.

శ్రీ ఎ. సరేంద్రి:— అధ్యక్ష, ఈ వ్యక్క వేసి 5, 6 మాసాలు అయింది. రికార్డు లేదని మంత్రీగారి దృష్టికి ఎప్పుడు వచ్చింది: మంత్రీగారు ఎప్పుడు తనిటి చేసారు.

శ్రీ ఎస్. రామమునిరద్ది:— క్వాక్చన్ అహార్ణవర్తక వచ్చినప్పుడు ఆ క్వాక్చన్ హూ దృష్టికి వచ్చివుంటుంది. దానిమీద ఏమయినా వుంచే చూడవని చెప్పుడం జరుగుతుంది. ఆ విధంగానే అధికారులు రిహార్ట్ చూసి చెప్పుడం జరిగింది.

శ్రీ పి. సరేంద్ర:— ఎన్ని రోజుల మందు మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చింది?

శ్రీ ఎస్. రామమునిరద్ది:— ఈ మధ్యనే 7-11-1983 న అక్కుట తిల్లా కమిటీ మీటింగ్ ఆ ప్రాంతంలో నాటగు డిస్ట్రిక్టులు, 100 పడకల అస్పృతి కావాలని వాయి తలంబడం జరిగింది కానీ డి.ఎమ్.ఎస్. మంచి మాత్ర ప్రపాచెర్న్ కాలేషు.

శ్రీ ఎం. సాగభూషణం:— అవ్యాప్తి, ఈ గోదావరిని ప్రాంతం మొత్తం లెటర్ ర్స్ అన్న సంగతి మంత్రిగారికి తెలిసి వుంటుంది. ఇది ఇ.ఎస్.ఎ. అస్పృతి నంఘం వారు చెప్పాలి. జనుల్ ఆస్పత్రి నంఘంవారు చెప్పాలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ పుంచి ఇ.ఎస్.ఎ. అస్పృతికి చాలా డబ్బు వచ్చే పరిస్థితి తున్నది. ఈ రెండింటిలో ఇవన్నె త్వరగా నిర్మించి సింగరేణి కాలరీన్ ద్వారా కూడా కొంత డబ్బు తీసుకుని అక్కడన్నో చీద కార్బికులు ఏమన్నా సౌకర్యం కలుగజేటారా?

శ్రీ ఎస్. రామమునిరద్ది:— పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ కె. రాజిరెడ్డి:— రామగుండంకు, గోదావరి ఉనికి ఆరు కిలోమీటర్ల హూరం వుంటుంది. కార్బికులు వుండేది గోదావరి ఉని, ఎఫ.పి.ఐ, ఎస్.టి.పి.సి.ఎల్ ఎన్ను సంవత్సరామంచే ఇక్కడ పేలాది మంది కార్బికులు వుండే స్థలంలో ఎందు కొన్నా ఔషధశాలలు నిర్మించలేమా? ఈ ఔషధ శాలలు ప్రశ్నేకంగా పట్టణ ప్రాంతాలోనే నిర్మించాలని, గ్రామీణ ప్రాంతాలో కార్బికులు వుండే స్థలంలో నిర్మించకూడదని ప్రభుత్వ అడేశమండా? ఇప్పుడైనా నిర్మించే వుద్దేళ్ళం వుండా?

శ్రీ ఎస్. రామమునిరద్ది:— ఇందాకే చెప్పుడం జరిగింది. శాసన సభ్యులు ఏమో డబ్బులు వున్నాయని పేసే కట్టుకుంటామన్నారు. ఆ విధంగా వారు మందులు వస్తే తప్పుకుండా స్థాఫ వగైరా సాంక్షేమిక్ చేయాలి మని మనమి చేస్తున్నాము.

Allotment of Land to Journalist Co-operative Building Society at Matwada in Warangal Town

348—

*43370(N)-Q.—Sarvasri M. Jagannadham (Wardhannapet) V. Venkateswararao (Metpalli) M. Ramachandra Reddy (Kamala pur) S. Santosh Reddy (Armoor) A. Madan Mohan (Siddipet) A. G. Krishna (Ibrahimpatnam) P. Goverdhana Reddy (Munugode) and P. Shankararao (Shadnagar):— Will the Minister for Law and Municipalities be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the Ac. 3 of land bearing S. No. 35 in Matwada in Warangal Town was given to the Journalist Co-operative Building Society :

(b) Whether it is also a fact that the society has already paid betterment tax and fulfilled all formalities two years back; and

(c) If so, the delay of approval of layout plan and action taken?

స్వాయి, పుస్తక కార్పొరేషన్ మంజురి (శ్రీ వై. రామకృష్ణదు) :—

(ఏ) అప్పండీ.

(ఏ) ఆ నంఫం వరంగల్లు మనిసిపాలిటీకి డెటర్మెంటు చ్యారీలను చెల్లించ లేదు కాని డెటర్మెంటు చ్యారీలకు లిధలుగా మారు ప్లాటలను మనిసిపాలిటీకి శాకట్లు పెట్టింది.

(ఏ) లేఅపుటులో కొన్ని సాంకేతిక లోపాల ఉన్నట్లు కనుక్కువదం జరిగింది. అందుల్లు అంతిమంగా ఆమోదించడానికిగాను ఈ విషయాన్ని పట్టణ, గ్రామ ప్రభూతికాల దైరెక్టరు, కాకతీయ వట్టకాబివృద్ధి నంభవారు పరిశీలిస్తాన్నారు.

శ్రీ ఎం. జగన్నాథం :— అధ్యక్ష, పత్రికా రచయితలకు గృహా నిర్మాణ సహకార నంఫానికి లేఖలు విషయంలో నంపక్కరాల తరబిది పడుతుంటే మామాలు జానికి ఎంత కాలం పడుతుందో అనే విషయం తను దృష్టికి తెప్పున్నాను. మారు ప్లాట్స్ కుదువపెట్టినా, ప్రక్కన ఎలాంటి అధ్యంతరాలు లేకుండా రిక్మెండ్ చేసినా చీటికి మాటకి దైరెక్టర్, ఉన్నాన్ ప్లాట్స్ నుంచి రిమార్క్స్ పంపదంవల్ల లేదో అవుటుంది. డెటర్మెంట్ చార్జెస్ వసూలు చేసేది, లే అవుట్, ఇండ్ వర్క్స్ ఇచ్చేది మనిసిపాలిటీవారు. ఆ అధికారం వారికి ఎందుకు ఇవ్వరాదు? అనేక మంది గజానికి రు. 1.50 చోప్పన కట్టుకుంటూ, ప్రైదరాటు వట్టకాబికి వైలు రాపాలంటే కష్టం. కమక పర్మిషన్ ఇచ్చే మనిసిపాలిటీ వారే లే అవుట్ కాంక్షన్ ఇచ్చేఅధికారం గురించి విష్టునా ప్రభుత్వం అలోచిస్తున్నదా? ఈ జర్మనీలిష్టుల సహకార నంఫానికి ఎవ్వటి వరకూ డెటర్మెంట్ చార్జెస్ కేశారు? లే అవుట్ ప్లాన్ ఎవ్వడు కాంక్షన్ చేస్తారు?

శ్రీ వై. రామకృష్ణదు :— సాధ్యమైనంత త్వరగా లే అవుట్ కాంక్షన్ చేయడం జరుగుతుంది. దైరెక్టర్ అవ్ ఉన్న ప్లానింగ్ మార్కెట్ క్లియరెన్స్ ఇవ్వాలి కమకనే అక్కడకు వైలు వచ్చింది. నిజానికి కాకతీయ అర్పన్ డెవలప్మెంటు అభిరిటీకి రెఫర్ చేయవచ్చును. అక్కడ ఉన్న ప్లానింగ్ నెఱము లేదు కమకనే దైరెక్టర్ అవ్ ఉన్న ప్లానింగుకు రెఫర్ చేయడం జరిగింది. కొన్ని దిప్పెట్స్ పైండవు చేయడంవల్ల రిమార్క్స్ కాల్ఫర్ చేయడం జరిగింది. రాగానే తప్పకుండా కాంక్షన్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. సమ్మయ్య : — అధ్యక్ష, ఉవున్ పొనింగ్ వారి రిహార్యున్నపు ఫిల్మ చేసి వంపడం జరిగింది. మేము కూడా డైరెక్టరు, ఉవున్ పొనింగ్ లో మాటలిస్టులును త్వరలో శాంకన్ చేస్తమని చెప్పాడు. రాని జరగలేదు. ఆ జర్నలిస్టులుకూడా సమాజంలో చాలా హీడ్ సెప్పెన్ పరిశీలనలో ఉన్నారు ఉమక వారికి హాప్పింగ్ ప్రోగ్రాం అన నరం కనుక కాకతీయ అవ్వన్ దెవలవ్ ప్లేంట్ అభారిటీ ద్వారా హైర్ పర్సనల్ ద్వారా వారికి గృహ విర్మాణ తార్జుక్రమం చేప్పేది, సాధ్యమైనంత త్వరగా లే అప్పటి శాంకన్ చేయించి వారికి తను ప్రోత్సహం ఇట్లారా? అ పక్షమైన చుండు తీసు ఉంటారా?

శ్రీ ప్రె. రామకృష్ణుడు : — అధ్యక్ష, కొన్ని రిహార్యున్ వచ్చాయి. ముఖ్యంగా చేంక్ ఆవ్ లాండ్ గురించి తెల్కింకర్ ఆజ్ఞన్ వచ్చింది. జర్నలిస్టులు ఇచ్చిన స్థంబాలో 80 శాతం పల్చికర్లో ఉండడం, 20 శాతం రెపిడైయలర్లో ఉండడం జరిగింది. చేంక్ ఆవ్ లాండ్ చేయాలనే అస్క్యూన్ దెవలవ్ ప్లేంట్ అభారిటీకి ప్రాయిదం జరిగింది. వారి నుండి రిహార్యున్ రాగానే చేంక్ ఆవ్ లాండ్ చేసి లేఅట్ శాంకన్ చేయాలి. అందుకొరకు దిలే అయింది. సాధ్యమైనంత త్వరగా లే అప్పటి శాంకన్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. సమ్మయ్య : — అధ్యక్ష, ఉవున్ పొనింగ్ నుంచి అప్పొవల్ చేయ తం ఒకటీ. రెండోది, అది చేసిన తరువాత ప్రభుత్వం కొంత సామాజిక్ కాకతీయ అవ్వన్ దెవలవ్ ప్లేంటు అభారిటీ ద్వారానో లోన్ ద్వారానో లేక హైర్ పర్సనల్ ద్వారానో గృహ విర్మాణం చేప్పటానికి ప్రభుత్వం చర్చ తీసుకుంటాడా?

శ్రీ ప్రె. రామకృష్ణుడు : — అధ్యక్ష, లే అప్పటి శాంకన్ రాగానే తన్న కుండా ఈ ఇంధాని పిల్లిస్తాను.

శ్రీ ఎం. కిషన్ రావు (సికింద్రాబాద్) : — అధ్యక్ష, వరిగ్-అ జర్నలిస్టులు, చిన్న ప్రతికలలో నని చేసేవారు నిజంగా చాలా బాధ పడుతున్నారు, ఎస్. జి. ఎస్. లకు, మిగతా వర్గాలకు గృహవసతి రల్చించాలనేది ప్రభుత్వ నిర్ణయంగా ఉంది. అదే తకంగా ఇర్చులిస్తుంచుకూడా ఒఱహిన వర్గాలగా నుర్తించి, గృహవసతి కల్పించడానికి కావలసిన ఎర్పాట్లు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆదేశాల ఇస్తుందా?

శ్రీ ఎం. సాగభాషణం : — అధ్యక్ష, మూడు సంవత్సరాలు అయింది కాగితాలు కదలడం మొదటయి. ఉవున్ పొనింగ్ లో జాయింట్ డైరెక్టర్లు అని ఉంటారు వారు తమ స్థానాన్ని కదలి వెళ్లారు. వాళ్లు అప్పుడప్పుడు జీలాలకు వెళ్లి ఆ లే అప్పటి విషయాలు చూసి, వెంటనే చేసి ఉంచే మూడు సంవత్సరాలు పైలు అప్పేసులో ఉందేది కాదు. జాయింట్ డైరెక్టర్లు జీలాలకు వెళ్లి సక్కరం చర్చ

తీసుతనే విధంగా మంత్రిగారు దయచేసి ఆడేశాలు ఇస్తారా? అ రకంగా ఆడేశాలు ఇస్తే జర్నలిస్టులలో ఈ నంజోళం ఉండదు.

శ్రీ ప్రై. రామకృష్ణడు : — అధ్యక్ష, ఇప్పుడు చెప్పిన ప్రతారం ఫైనర్ స్టేజిలో ఉంది. భంక్ ఆఫ్ లాండ్ గురించి రిహార్డ్స్ రాగానే లే ఆపుట్ టాంటన్ చేస్తాము.

శ్రీపతి గ్రంథి హాదవి : — అధ్యక్ష, నిచాలపత్రంలో కూడా జర్నలిస్టులకు కొంత స్థం గృహం కోసం తేటాయించారు. కొందరికి ఇచ్చారు. ప్రప్తం అందుకు బ్యాన్ ఈ ను మాట నిజమా? రాష్ట్రం మొత్తంబీచ ఇప్పులిస్టులకు తేటాయించిన తటువాత, పట్టణాభివృద్ధి వరిది క్రింద గృహ నిర్మాణం చేయడానికి ప్రథమం అలోచిస్తుందా?

శ్రీ ప్రై. రామకృష్ణడు : — అధ్యక్ష, ఆపుటాఫ్ ప్లాయారీలో చెప్పండం జరిగింది. వివరంగా కావాలంకే సెపరేట్ క్వార్క్స్ వేవే చెఱితాను.

Drinking Water Scheme to Karimnagar Municipality

349—

*4333—(N)—Q.—Sarvasri M. Omkar, K. Mruthyunjayam Mohd. Rajab Ali (Shujatanagar) N. Raghava Reddy, S. Jaipal Reddy (Kalwakurthi) B. Bhupati Rao (Palur) M. Venkaiah Naidu, G. Mallesh (Asifabad) V. Abbaiah (Burgampahad) and N. Indrasena Reddy :— Will the Minister for Law and Municipalities be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that funds have not been released for drinking water works to Karimnagar Municipaliyy and other Municipalities;

(b) If so, the reasons therefor; and

(c) When will be released?

శ్రీ ప్రై. రామకృష్ణడు : — (ఎ) లేదండి,

(మి, సి,) ఈ ప్రశ్న తావులేదు,

శ్రీ ఎన్. రాఘవరాణ్ణ : — అధ్యక్ష, ఎల్. ఐ. సి. కి ప్రాచారు. దబ్బు ఇవ్వ మంటే వారు ఇవ్వడంలేదు. నగ్గాండ, కరీంనగర్ మునిసిపాలిటీలలో మంచినీటికి నిధులకోసం ప్రాయిడ్కు జరిగింది కానీ ఇవ్వడం లేదు. అ మాట మంత్రిగారుకూడా ఒప్పుకున్నారు. పురి లేదని చెప్పండం ఎంతవరకు సమంజసము? ఎల్. ఐ. సి. నుండి రాబట్టడానికి ప్రథమం చేసే ప్రయత్నం ఏమిటి? మంచినీరు లేకుండా ఎన్నిరోజులు జారపడాలి? కరీంనగర్ లో మానేరు వుంటుంది, నగ్గాండలో నాగార్జునసాగర్ ఉంటుంది,

విషయవాదకు కృష్ణ ఉంటుంది కానీ ల్రాగడానికి మంచినీరు ఉండదు. నమ్మద్రం తల పెట్టున ఉంటుంది మంచినీటికి ఇబ్బంది. ఈ పరిసీతి ఎంత కాలంాః ఎల్. ఐ. సి. ని వర్సోవుచేసి ఆ దబ్బు రిలీఫ్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ప్రె. రాఘవర్మప్పదు : — అధ్యక్షే, లేదన్నది ఎల్. ఐ. సి. గురించిందా. గ్రాంట్స్ రిలీఫ్ చేశారా అంటే లేదన్నాను. 1983-84లో మనిసిపాలిటీలు గ్రాంట్స్ రిలీఫ్ చేయడం జరింది. 1983-84లో 22 మనిసిపాలిటీలు వాటర్ స్క్రూములకు ఘండ్స్ రిలీఫ్ చేయడం జరిగింది. దు. 200 లక్షలు ఎల్. ఐ. సి. లోన్గా రిలీఫ్ చేసింది. అదేకంగా దు. 285 లక్షలు గవర్న్‌ప్పెంటు గ్రాంటుగా రిలీఫ్ చేయడం జరిగింది. ఈ నంపత్నం కొంత ప్రాచింగ్ పెట్టడం జరిగింది. గౌరవ నఘ్యలు చెప్పినట్లుగా గవర్న్‌ప్పెంటు గ్రాంటు ఇవ్వడంలేదనేది వింట కాదు. అయినప్పటికి ఎల్. ఐ. సి. లోన్ మాత్రం కొన్ని మనిసిపాలిటీలు రీ పే చేయడం లేదని రిలీఫ్ చేయకపోవడం ఈచుస్తోంది. గతసారే నేను వ్యాసర్కగావాడా చెప్పాను. ఏంయినంత వరకూ మనిసిపాలిటీలు ఏ స్క్రూములయితే ప్రారంభించాయో, వాటన్నిటిని కంప్లీట్ చేయడానికి రికమెండ్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎవ్. రాఘవరెడ్డి : — అధ్యక్షే, ఎల్. ఐ. సి. మంచి మనిసిపాలిటీలు ఈ మంచినీటి వధకాలు ఎన్నిటికి ఇవ్వాలని ప్రాచారు? ఎంత రిలీఫ్ అయింది? ఎంత దబ్బు రాపాలి? ప్రథమ వ్యవస్థంగా ఏ ప్రయత్నం చేటారు?

శ్రీ ప్రె. రాఘవర్మప్పదు : — అధ్యక్షే ఆ వివరాల లిస్టు నావహ లేదు. ఈప్పుకుండా గౌరవ నఘ్యలకు అందజేస్తేను. గవర్న్‌ప్పెంటుమండి పాచింగ్ గ్రాంట్స్ ఇస్తున్నాము. లోన్ రీ పే కావడం లేదని ఎల్. ఐ. సి. వారు కొన్ని మనిసిపాలిటీలకు అజ్ఞాన పెటుత్తారు. పర్వసర్కగా నేను విచిత్రిస్తున్నాను. కరీంనగర్ మనిసిపాలిటీకి గత నంపత్నం దు. 5 లక్షలు గవర్న్‌ప్పెంటు గ్రాంటు యిచ్చింది. ప్లాఫ్ రిలీఫుండి దు. 7 లక్షలు, అక్కడి మనిసిపాలిటీ దు. 1 లక్ష మొత్తం దు. 18 లక్షల వరకూ రిలీఫ్ చేయడం జరిగింది. ఎల్. ఐ. సి. నుండి దు. 10 లక్ష వరకూ కరీంనగర్ మనిసిపాలిటీకి లోన్ రాపాలి. డాని గురించి ప్రాపెన్ త్వరగా చేస్తున్నాము. ఈ నంపత్నంకూడా సబ్సెసన్ యల్లిఅమ్మాంట్ కరీంనగర్ మనిసిపాలిటీకి వాటర్ స్క్రూములకు ఇవ్వడం జరింది. మొత్తం ఇదంతా ఒక అగ్నమంతోసన్ స్క్రూము. దు. 49 లక్షల వరకూ ఈ స్క్రూము పుండి. మొదచేడక హర్షిత అయింది. రెండోడశ సార్ఫ్ క్లేచనంత త్వరగా చేస్తేము.

శ్రీ ఎం. చెంకయ్యనాయడు : — కరీంనగర్ మనిసిపాలిటీ, ఎల్. ఐ. సి. ద్వారా పది లక్షల రూపాయిల బుఱం ఇప్పించవలసిందని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రాపింది. డానికి ఫేవరబుల్గగా రాలేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. అటుపంటప్పడు అర్థర్పేట్వగా ఇతర ఫైనాన్షియల్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ ద్వారా

లోన్ ప్రాణైద్ చేస్తారా? ర్యాజ్యింటోని వివిధ మనసిపాలిటీలలోనుండి మంచిసీటి పదకాల గురించి వచ్చిన ప్రపాట్లోన్ సబా సమక్షంలో దృఢచత్తారా?

శ్రీ ప్రై. రామకృష్ణర్డు :— సబా సమక్షంలో వుంచుతాము. కరీంసగర్ అధిగిన పది ఉత్సవ మేము పర్సెస్‌స్ట్రోము. ఎల్. ఐ. సి. సుందరి సహాయానం రాగానే చర్చ తీసుకుంటాము.

శ్రీ మహమద్ రేజాబ్ అలి :— గట ప్రథమ్యం కరీంసగర్ మనసిపాలిటీకి వచ్చి ఉత్సవ ఇవ్వటానికి అంగికరించి ఓ.ఎ.కూడా ఇచ్చింది. కానీ అప్పటి ప్రథమ్యం ఇచ్చిన ఓ.ఎ.సు కప్పటి ప్రథమ్యం భాటట చేయపరిసెన అవసరం లేదని ఇప్పుడు మనసిపాలిటీకాలలో తర్వాత భద్రతలు ఇరుగుత్తున్నమాట వాస్తవమో.

శ్రీ సై. రామకృష్ణర్డు :— ఆది వాస్తవం కాదు. క్రిందటి సంవారం 18 ఉత్సవ రిలీఫ్ చేయడం జరిగింది. ఈ సంవారం డిమాండ్ మొన్నే పాస్ అయింది. ఇప్పుడు కూడా రిలీఫ్ అపుతుంది. అక్కడ మంచిసీటికి ఇట్లు దిలేకుండా చూస్తాము.

శ్రీ డి. సర్కారాయిల (నిజమాబాద్) :— ఎల్. ఐ. సి. కి బిరాయలు లేని మనసిపాలిటీలకూడా వున్నాయి. నిజమాబాదు మనసిపాలిటీ తీసుకున్న బుఱం పూర్తిగా ఉట్టివేసింది. ఇప్పుడు కోటి రూపాయిలు అదిగి మాడు సంవత్సరాలు అయినా ఇంతవరకు లోన్ రాలేదు. ఎల్. ఐ. సి. ఇవ్వకపోతే వేరే ఇన్స్టిట్యూట్స్ న్యూరా అయినా ఇప్పిస్తారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణర్డు :— కొన్ని మనసిపాలిటీల పేరే చేసినా కొన్ని చేయ లేదు కనుక ఎల్. ఐ. సి. వారు సుమంగా లేచి చెబుతున్నారు. అయినా మేము పర్సెస్ట్రోము. వేరే ఏజస్పిలర్స్ ర్యాల్ ప్రై చేయాలికూడా ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాజిరెడ్డి (చేరియాల) :— కరీంసగర్లో సీట్ సమస్య గురించి ఈ శాఖా మంత్రిగారికి, మాట్లాడంత్రిగారికి చెప్పడం జరిగింది. అక్కడ జనాభా 20 వేల దాటివుంది కనుక వెంటనే అక్కడ చర్చలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ సై. రామకృష్ణర్డు :— కరీంసగర్లో సీట్ కొరత తీర్చటానికి సీగ్లము మొదలు పెట్టాము. రెండవ సీట్ ప్రారంభం అపుతున్నది. లౌటులు 12 ఉత్సవాల 38 వేల రూపాయిలు ప్రోవిన్స్ చూపాము. రు. 10 ఉత్సవాల ఎడిషనల్ గ్రాంటులు ఇవ్వటానికి కూడా ప్రయత్నిస్తున్నము.

శ్రీ ఎన్. సంకీర్ణారు (చిన్నారు) :— కరీంసగర్లో మంచిసీటికి నిధులు మంజూరు చేశామని చెప్పారు. మాట్లాడంత్రిగారు అక్కడకు వెళ్లినప్పుడు అభిలషక్ కమిటీ తరవున అక్కడి ప్రజలు 2 వేల ఫాఫి కుండల ప్రదర్శన జరిపినమాట వాస్తవమో? కుండలు వగులగొట్టినమాట వాస్తవమో?

శ్రీ వై. రామకృష్ణరెడు : — కుండలు వగులగొట్టినట్ల నాకు సుర్కు లేదు. అక్కడ వస్తు పేజి పూర్తి చేశామని, సెకండ్ ప్లేట్ ప్రాయంభపయినదని చెప్పాను. అక్కడ తగిన విధులు పముకార్బుడం జరిగింది.

శ్రీ ఓ. మల్లేష్ (అసిపాబడ్) : — తలీంగరీకు ఏ మంత్రి పెఖినా, ప్రతి జిల్లా పరిషత్ మీటింగులోనూ మంచినీటి సమయము ప్రపాఠించడం జరుగుతున్నది. అక్కడ సత్కారంగా, వెంటనే ఆ సమయము పరిష్కరించటానికి తీసుకునే ఉర్వ ఏమిటి ?

శ్రీ వై. రామకృష్ణరెడు : — ఇంతకుమందే సహాదానం చెప్పాను. విధులు రిలీఫ్ చేశాము. ఈ లోపు ఎర్.ఐ.సి నుండి లోన్ తీసుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు : — త్రాగునీటి పదకాలకు డబ్బు ఇచ్చే అవకాశం లేదన్న అభిప్రాయం జనరల్స్ ప్రజపరో కలిగింది. ప్రభుత్వం గ్యారేట్ ఇచ్చినా కూడా ఎర్. ఐ. సి. ఎందుకు మందుకు రావడం లేదు? వారి వైతిలో ఎందుకు మార్చు వచ్చింది?

శ్రీ వై. రామకృష్ణరెడు : — ప్రతి మునిషిపాలిటీకి గపర్చుమెంటు గ్యారెంటీ వుంది. కొన్ని మునిషిపాలిటీలు రీ పేపెంట్ పరిగా చేయడంలేదని వారు లోన్న యివ్వడం లేదు. దానిగురించి పక్షమ్మా చేస్తాము.

శ్రీ పి. చంద్ర శేఖర్ : — షైపాబాబుసాగర్ పట్టణం ఉట్ జనాభా గలది. అక్కడ ఎక్కువ విధులు కేటాయిస్తారా? రిజర్వ్యాయర్స్ అయినా ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణరెడు : — షైపాబాబుసాగర్ గురించి నాకు కీ యీ పదియా లేదు. తెలుసుకుని తరువాత తెలుపుతాము.

శ్రీ వి. హెచ్. నాగబాబురావు : — వరంగలుకు అయిదు సంవత్సరాల క్రిందట డబ్బు కొంక్కన అయింది. కానీ వైవైన్ పరిగా లేనందువల్ల ప్రజలు ఇచ్చింది పడుతున్నారు. 1982 అక్కు బదుకు పూర్తి చేస్తామన్న పదకం ఇంతవరకూ చేయకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? ఇప్పటికే నా చేయిస్తారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణరెడు : — వరంగలును నేను ఇన్సెప్క్షన్ చేశాము. దైవస్తున్న ప్రశ్నతున్నారు. విధులు ఎప్పటికపుడు ఇస్తున్నాము. నేను పరిశీలిసాను.

శ్రీ వి. నమ్రాయ్ :— మునిషిపాలిటీకు విధులకొరత ఉండవి ఈ మంత్రీ గారు, కొరత లేదని అర్థిక మంత్రీగారు కాంబ్రీడిక్టరి పేట్స్ పొంట్స్ ఇచ్చినట్ల పత్రిక లలో వచ్చింది. అపలు నిదలకొరత ఉన్నదా? లేదా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణరెడు : — నిన్నగాక మొన్న ఛాంబర్ అఫ మునిషిపల్ కొస్పీలర్స్ మీటింగ్ జరిగింది. 1982, 83, 84ంలో విధులు రిలీఫ్ చేసినట్ల వారేచెప్పారు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : — కరీంజగర్ లో జీవన్ రెడ్డిగారి చాదుచీదకూడా కుండ పగలగొట్టటం జరిగింది..... ....

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి : — కుండల ప్రదక్షినే నేమ చూడలేదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : — సీటీకోపం ఖ్రిష్టుందచైన్ ప్రదక్షిన్ జరిగితే మంత్రి గారు నాకు తెలియజని అంటున్నారు. దీనినిఱట్టి ఆ జిల్లాలో జరిగిన విషయం ఆ జిల్లా మంత్రిగారికి తెలియజర్చుపూట. ఒక దంతి ఒక జిల్లాకు వర్షాంతవకు వెళ్లినప్పుడు ఆ జిల్లాకు చెందిన మంత్రులకూడా ఆ పర్యాటన వివరాలు తెలియజేయాని కోరుతున్నాము.

Giving of Pattas to Landless Poor Cultivating the Lands for 30 Years.

350—

* 4323 - (E) - Q. Sarvasri B. Sammaiah, Y. S. Rajasekhar Reddy, K. Venkateswara Rao, D. L. Ravindra Reddy, (Mydukur) P. Reddaiah (Vuyur) and C. Janga Reddy :— Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that under Memo No. 865/M1/83, dated 18-8-1983, of the Revenue Department, pattas should not be given to the landless poor who have been cultivating the lands for the last 30 years, and which are under their possession;

(b) whether it has come to the notice of the Government that many of the landless poor have lost their right on the lands which they have been cultivating till now; and

(c) if so, whether the Government will cancel that Memo. and take action to give pattas to the landless poor who have been cultivating the lands since a long time atleast now?

రఘేన్మార్కాణ మంత్రి (శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్) : — అధ్యక్ష,

ఎ. లేదండి.

బి. లేదండి.

సి. ఉత్సవుం కాదు. ప్రభుత్వ ప్రెమెన్లో పొందపరిచిన ఆదేశాలు, నడీ గర్వంలో వున్న పోరంబోకు భూములకు మాత్రమే వర్తించగలవు.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరావు : — లేదండి అన్నారు.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : — అవునండి. 30 సంవత్సరాల మండి ప్రభుత్వ భూముండు ఎవరైనా డమ్ముకుంటుంటే వాటికి వట్టాలు యివ్యకుండా నిశేధించా అని

అడిగారు. లేదని చెప్పాను. బూ పొమొలో ఏపై తే ఆదేశాలు పొందువర్గాలో అని ట్యూంక్ దీడ్ ల్యాండ్సుకు హృతమే వర్తిస్తాయి. మిగిలా భూములకు వర్తించపు అని చెప్పాను.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు : — మొదటి నుండి ఆథరు వరకు చూసే అడిగిన ప్రతి డానికి లేదండి, లేవదండి అంది తప్ప రెండో హాట కేదు.

మిస్టర్ స్పీకరు : — అంటే అటువంటి ప్రశ్నలు అడిగారు అన్నమాట.

శ్రీ కె. వెంకచేట్యురావు : — భూమి లేనివారు చాలా మంది ప్రభుత్వ భూములను అసుఖిస్తూవుంటే సోసెషను బేసిన్ మీద బి, పొమొలో దారి పేరు వుంటే పట్టాలు యిప్పించే కార్బ్యూక్రమాన్ని యిదివరకు ప్రథుత్వం తీసుకొని వుంది. అది సక్రమంగా అమలలోకి రావడంలేదు. ఇంకా చాలా భగం పట్టాలు పొందకుండా అనర్థ లగా గుర్తించబడుతున్నారు. ఈ బి, పొమొలో వుండే వారందరికి ఆర్థితను బిట్టి పట్టాలు యిప్పించడానికి ప్రభుత్వం ఏడైనా నిర్దిష్టించిన కార్బ్యూక్రమం రూపొందించి ఒక కాలపరిమితి నిర్ణయించి హూర్చి చేస్తుందా?

శ్రీ పి. మహేంద్రజాథ్ : — ఇప్పుడు అమలలో వున్న ఎస్టైన్ పొంటు రూల్సు వర్తించే భూములు అన్ని పట్టాలు జేయబడుతాయి. ట్యూంక్ దీడ్ ఎస్టైన్ పెంటులో యిది ప్రొఫెచిట్ జేయబడింది. యింతవరకు. ఈ ప్రథుత్వమే కాదు. పైదరాటాడులో పున్న ల్యాండ్ రెవిన్యూ రూల్సునుబిట్టి, బోర్డు స్టాంపింగ్ అర్థచ్చుమ బిట్టి నివేధించబడింది.

శ్రీ కె. వెంకచేట్యురావు : — ఐను డానికి అభ్యంతరం తెలుగు లేదు. నా క్వశ్నన్ ఏమంచే, యింకా బి, పొమొలో చాలా మంది ఆర్థితెనవారు భూమి లేని వారు దున్నతస్తున్న భూములు సమౌదు అయి వస్తున్నావి. ఇంకా వారికి ఎస్టైన్ పొంటు కాలేదు. ఎస్టైన్ పొంటు కార్బ్యూక్రమం హూర్చి జేయడానికి యిప్పుడు సంస్కర్తున్న వద్దతి చాలా మందకంగా పుంది. శ్రీప్రంగా పట్టాలు యిచ్చే కార్బ్యూక్రమం హూర్చి చేయక్కోరా?

శ్రీ పి. మహేంద్రజాథ్ : — అధ్యాత్మ వారందరికి వెంటనే పట్టాలు యిచ్చే ఏమ్మటి చేస్తాము.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు : — లేనే లేదు అనిదోయి పొరపాటున యింకాక పదం వాడాను. దయచేసి మన్నించాని కేరుతున్నాను.

శ్రీ కె. సాగార్జునరెడ్డి (కంఠం) : — ప్రశ్నలో 30 సంవత్సరాల నుండి వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నవారు అని వుంది. మంత్రిగారు ట్యూంక్ దీడ్ అంటున్నారు. ఎప్పుడో వంద నంవత్సరాల క్రితం ఎవరైన చెరువుల ప్రవ్యాంచి వుంటే లాటల్లో యిప్పుడు పీరు లేని కారణంగా వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నారు. 30 సంవత్సరాల

మండి; వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నారంటే అది ట్యూంక్ కాదు, సీరు నిండడం లేదనేది తెలుపున్నది. వాటని పరిశీలించి వాటికి అయినా పట్టాలు యిప్పించే అవకాశం వుందా?

శ్రీ పి. మహేంద్రసాగర్ :— ట్యూంక్ డెడ్ ల్యాండ్స్కు పట్టాలు యివ్వడానికి వీలు లేదు. ఈ షైమొ వారికి వర్తించదు. ఎందుకంటే దానికి రైటాస్పెక్ట్ వ్హిఫ్ట్ అనేది ఏమీలేదు. ఎవ్‌రైనా హార్ట్సం ట్యూంక్ డెడ్ ల్యాండ్స్ దమ్మకుంటే—ఎప్పుడైనా ఎక్కులా శీజుపైన యిచ్చి వుండినదికాక సాగు చేసుకుంటున్న ట్లియుకే యా షైమొ ద్వారా వారిని తోలగించడం గాని లేకపోతే సాగు మండి వారిని ఆపుటేనే ప్రశ్నగాని వుత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు (బాపట్ల) :— ఈ ట్యూంక్ డెడ్ ల్యాండ్స్కు శీజు పట్టాలు మా జిల్లాలో యిదివరకు యిచ్చారు. వాటని తరిగి యిప్పుడు ఎవ్హిఫ్ట్ చేయవని నోటిసు యిచ్చారు. మంత్రిగారు దీనికి రైటాస్పెక్ట్ వ్హిఫ్ట్ లేదంటున్నారు. ఈ విషయములో విజయరాజు జిల్లా కంక్షరుకు ఏడైనా స్పెషట్ అడేశం వంపిస్తారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రసాగర్ :— గౌరవ సభ్యులు సమచారం లాకు అందిస్తే వెంటనే యాతను తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు :— నేను యా ప్రోర్ మీద చెప్పాను, మాకు స్టేషన్లు ఎవరు లేదు, వేరే ప్రాయండం ఎంధుకు. విజయవగరం జిల్లా అని చెప్పాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రసాగర్ :— దీనికి రైటాస్పెక్ట్ వ్హిఫ్ట్ లేదు. బాలా కాంటమండి ఎవ్‌రైనా ట్యూంక్ డెడ్ ల్యాండ్స్ ఖామి లేని వేదలు దమ్మకుంటున్న ట్లియుకే వారిని తోలగించడం గాని లేకపోతే సాగు మండి ఆపివేసే ప్రశ్నగాని యా షైమొవల్ల వుత్పన్నం కాదు. అయితే యింకోక విషయం. తెలంగాణాలో ల్యాండు రెవిన్యూ రూల్సు ఆవ్ 1981 ప్రకారం కరువు కాకుకాల సమయములో అటవంటి భూములను ఎక్కులా శీజుపైన హరిజనులకు యితర నిర్మాణం ఇవ్వాలని ఆడేశాలు వున్నవి. ఈ షైమొవల్ల ఆ రూలును వుల్లింపించడం సాధ్యం కాదు. ఇవి మామూలు యినస్ట్రీక్షన్స్ ఆం బి చెరువుల మాన్యమానికి అక్కుడక్కుడ సీబీ మట్టం తగ్గకుండా చేయడానికి ప్రభుత్వం ఒక చర్యగా అలోచించింది. అంతేగాని ప్రభ్యేకంగా యిదొక ఆడేశం గాని నియమావళికి విచ్చద్దంగా పాసు చేసిన వుత్తర్యు కాదని మనవి చేసున్నాను.

శ్రీ చి. సమ్మయ్య :— ట్యూంక్ డెడ్ భూములలో భూమిలేవివిధపేదలు కొంతమండి సాగు చేసుకోవడం జరుగుతున్నది. అక్కుడక్కుడ వున్నటువంటి చెరువులను గాని తోలగించినప్పుడు ఎవ్‌రైనా యింకుమండ సాగులో వున్నరో వారికి మాత్రమే పట్టాలు యిచ్చే అవకాశం భవిష్యత్తులో వుంటుంది. కాని దీని

ద్వారా ఏమి అవుతుందంటే, గ్రామాల్లో యింతవరకు సాగు చేసుకోవారికి తొలగించే ఆవకాశం వుంది అక్కడ వున్నటువంటే గ్రామపెద్దలు. డానికి ఉదాహరణ ప్రకాశం జిల్లాలో చాలా మంది భాషిలేని నిరుపేద రైతులు తొలగించడం జరిగింది. కొంత మంది స్వార్థవరులు దీనిని వువయోగించడకొని వారిని తొలగించడం జరుగుతుంది. అందుకని ఎక్కువైతే ప్రఫుల్ఘానికి, చెరువుల ద్వారా గాని కుంటల ద్వారా గాని ఏమి ఏఫైట్ లేకుండా ఏమి న్నం కసుకుండా పుస్తకవంటి పరిస్థితిలో ఆ చోట వాని తొలగించకుండా ఇచ్చిప్పుత్తులో పట్టాల యచ్చే పరిస్థితి వుంటే వారిని ఉన్నిత రేషనులోకి తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ :— ఇప్పుడే మావిచేశాను. ఇంటకు హృద్యం ఎక్కువైతే సాగులో వుంటే వారిని తొలగించే ప్రశ్న లేదు. గ్రామ సాధీవములో చెరువులు గాని కుంటలు గాని వుండి, వాటిని ఊట చెరువులగా మాత్రానికి ప్రభువ్యం అలోచించినప్పుడు అవి మాత్రం యవ్వాడని నిప్పేదం విధించబడింది. అందువల్ల గోవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఎక్కువైతే నిరువయోగమైస్తువంటి కుంటలు వుంటే — అసలు అవి లేనే లేవుటాపాక: వున్నా—వాటిని చాలా కాలం మండి దున్నుతున్నారు; గాలిజ్సీ వాటికి పట్టాలు యిస్తారా అని అడిగారు. అది పరిశీలించు.

శ్రీ ఎం. రాఘవరెడ్డి :— రికార్డులో మాత్రం ట్యూంక్ బెద్ అని వుంటుంది. వాస్తవంగా ట్యూంక్ లేదు, బిడ్ లేదు. అలాంటి వాటికి మింహాయింపు యివ్వాడని బారిగేషసు డిపార్ట్మెంటు ప్రాసింది. రెవిన్యూ డిపార్ట్మెంటు కూడ యక్కడ కుంట అని పొరపాటుగా రికార్డులో పడింది. హృద్యం ఏనాడు అయినా వుండి వుంటందేమో అని ప్రారాదు. అటువంటే వాటిని మినహాయించడానికి ప్రభువ్యానికి ఎందుకు అభ్యంతరం వుండాలి. అలాంటి వాటిని మినహాయించవచ్చు. మీరు యచ్చిన ప్రొమీలో అలాంటి వాటికి కూడ మినహాయింపు లేదు.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ :— అలాంటి వాటికి ఎలాంటే అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ జి. బుచ్చుయ్యహరి (రాజమండ్రి) :— తూర్పు గోదావరి జిల్లా చెరువులోతట్టు ప్రాంతాలలో సాగుచేసే వారు యా మధ్యన పెద్ద వర్షావల్ల తమ ప్రాకాలు రక్కిచుకోడానికి గెట్లు అన్ని తెగ్గిటడం జరిగింది. ఆ విధంగా గాకుండా ఎక్కువ మెరక ప్రాంతాలలో సాగు చేసేలాగా లోతట్టు ప్రాంతాలలో సాగు చేయకుండా ఏమైనా చర్య తీసుకోడానికి పీలు అవుతుందా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ :— అటువంటే కొన్ని పిర్మాధులు వచ్చిన తరువాత యాని అన్ని దృష్టిలో పెట్టికాని యా ఆదేశాలుయవ్యబధించాలి.

శ్రీ యం. ఆదినారాయణ రెడ్డి(రాఘవర్) :— ఈం సంవత్సరాలకు హృద్యంలీ సర్వే అంద్ సెటీల్స్ పెంటు జరిగి గ్రామాల్లో కుంట పొరంభించేకులు ట్యూంక్ బెద్ పోరంభించులు

అని విన్నయం చేయదం జరిగింది. దరిదులా రీసర్‌డై అంద్ సెటోర్‌ప్రోమెంటు ఏమీ జరుగేదు ఇప్పుడు మీరిచ్చిన ఆదేశాల ప్రకారం అక్కడ కుంట లేకపోయినా కుంట పోరంతోకు అనివుండే మాత్రం ఘాయన చేస్తున్నారు. కాబట్టి కుంట లేకప్పుడు కుంట వున్నారి కుంట లేనిది అని నిర్ణయంగా క్లాఫిఫ్ కేషపువేసి ప్రొఫెసర్లో చేంక్లోపి కుంటలు లేకప్పుడు పట్టాలు యవ్వామని అధేశస్టారా:

శ్రీ పి. మహేంద్రానార్ : — కొల్పా పెంకయ్యగారు యదే విషయాన్ని ప్రాపిసారు. అది ప్రభుత్వం పరిశిలిస్తున్నది.

9-30a.m. **శ్రీ జి. మల్లేశ్వర్ :** — అదిలాజార్ జిల్లాలో అనేక సంవత్సరాలు గిరిజన శాలూకాలోని భాషుపలో కళ్ళ ఉనినటువంటి హరిజన రైతులు చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతాన్ని విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా: ఆయితే దేశాలు కాశుండా హరిజన బీద రైతాంగాన్ని ఆటోవడాసికి ప్రభుత్వం యొచ్చవంటి చర్యలు తీసుకుంటుందో మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ పి. మహేంద్రానార్ : — నిర్యాపేద లయనట్లయితే పట్టులు ఆ సమాచారాన్ని నాకు యచ్చినట్లయితే ప్రభుత్వం పారిచి ఆచకంటుంది.

L. A. Q. Postponed From 30-3-1984

Misappropriation of Funds by the Mayor of Visakhapatnam Corporation

284—

*2589—(K)Q.— Smt. Grandhi Madhavi(Visakhapatnam II) Will the Minister for Law & Municipalities be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Mayor of Visakhapatnam Corporation misused and misappropriated the Corporation amount and conducted maladministration :

(b) whether this Government received any representation to that effect ;

(c) is it also a fact that an enquiry was conducted on that representation ;

(d) if so, whether the report will be placed on the Table of the House ;

(e) the action taken by the Government on the report ; and

(f) if no action is taken, the reasons therefor?

శ్రీ వై. రామకృష్ణరెడ్డి: — (e) కాదండి.

(ఫి, సి) మేయరు, స్థాయి సంఘం చైర్మను తీసుకున్న కొన్ని చర్యలు స్థాయి సంఘం, విచారిషట్టం సగరపాలక సంస్థ అమౌదించిన కొన్ని తీర్మానాలు

1955, ప్రైదరాబాదు సగరపాలక సంస్థ చత్తం, 1979, విశాఖపట్టణం సగర పాలక సంస్థ చత్తం నిఱింధనవర్తింద ఐష్వమైన అధికారులను అతిక్రమించి వున్నట్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావటం జరిగింది. ఈ విషయాన్ని దర్శించేసి, నివేదిక సమర్పించే నిమిత్తం ప్రభుత్వ కార్బూడ్రింగ్ క్రీ కె. ఎం. అహామ్మద్, బ.ఎ.ఎస్.ఎస్ ప్రభుత్వం నియమించింది. ఆయన తన నివేదికను ప్రభుత్వానికి సమర్పించారు.

(టి) లేదండి.

(ఇ, ఎచ్) ఆ నివేదిక ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీమతి గ్రెంథి మాధవి:— అధ్యక్ష, యా రిపోర్టు ఎంక్యూయిరి చేయడం జరిగిందని అన్నారు. ఎవరు యిచ్చిన ఎలిగేసన్వీ మీద ఎంక్యూయిరి ఇరిసారు, ఏ ఎలిగేసన్వీ మీద ఆ ఎంక్యూయిరి ఇరిసారు? హవస్కు ప్రొడ్యూస్ చేయవసింగిగా స్పృష్టంగా అడగడం జరిగింది. హవస్కు ఆ వివరాలు యివ్వాలి. మారు ఈన్నా యైప్ రైప్స్ ను విశాఖపట్టణం కార్బోవేస్కలో, ఆంగ్రెడ నిధులుకని, టీచింగ్ పోస్టులు కాని యచ్చేతప్పుడు అధికార దుర్యానియోగం ఇరిగిందని మా ఎలిగేసను. అక్కడ సౌనికంగా ఈన్నా ప్రజలు కాని, సౌనిక శాసన సభ్యులు కాని చాలా పిచేసన్వీ యిచ్చారు. మంత్రివర్యులు పీటన్నింటి మీద ఎంక్యూయిరి జరిపించినారా? లేదా? రెండవది, విశాఖపట్టణం మేయరు కుమారుడు వివేకానంద పేరు మీద వివేకానంద హవసింగ్ సౌనై టీని ప్రారంభించి, దీసి ల్యాండ్ కూడా ఎలా చేయడం జరిగింది. విశాఖపట్టణం మంత్రి శీమనిషట్టుం పేళ్ళే ట్రోఫలో ఉన్న ల్యాండ్ యా హవసింగ్ సౌనై టీ పేరు మీద రిజిస్ట్రేషన్ చేయించి, ఆ ల్యాండ్ అమ్మడం, కొనడం జరుగుతోంది. డానిలో కూడా కొన్ని భూఅక్రమమ జరిగెన్ను మా ఆరోపణ. కాబట్టి భావిని ఎంక్యూయిరి చేయించినారా? విలింగ్ ఇన్వెక్షన్ కి. సక్కునారాయణగారు, సెటీ స్టోనర్ రాధకృష్ణగారు, కార్బోరేటర్ కొళ్ళి రత్నకుమారిగారు యా ముగ్గురు యా భూఅక్రమ లలో మేయరుగారికి సహయపడినట్లుగా మా దగ్గర చాలా పిచేసన్వీ ఉన్నాయి. తమ ద్వారా మంత్రిగారికి నేనోక పిటమను యివ్వాడచక్కన్నామను. ఈ మరు అంగీకరించ వసింగిగా కోరుతన్నామను. ఇందులో జి.బి.ఎం.ఎస్. సంఖ్య లిపి ఎమ్. ఎ. తేది 25-2-1981....

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:— అధ్యక్ష, వారి ప్రశ్న ఎలో చేస్తున్నారా? లేక విశాఖపట్టణం కార్బోరేషను మీద చర్చకు అలో చేస్తున్నారా?

శ్రీమతి ప్రంథి మాధవి:— అధ్యక్ష, నేను నా ప్రశ్న మీద మాటలుతన్న ప్పుడు వెంకయ్యనాయుడుగారిని మాటలనివ్వుడానికి ఎలో చేసినారా?

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:— ప్రశ్న మేయకుండా సభా నిఱింధనలు భిక్కించే అదిగే హక్కులేదా? సాకుడా కొన్ని రూలు తెలుసు. వారు చర్చ ప్రారంభించినారు.

మిషన్ స్పీకర్ : చదుకాదు. వారు 1, 2, 3 అంటూ ప్రశ్నల వేస్తామన్నారు.

శ్రీ ఎం. పెంకయ్యనాయడు :— ఎక్కుడ పోక్కు వేసినారు. వలానా కార్బూ రేఫొల్ నంబింధం ఉన్నట్లు తెలుపున్నది. యట్లా ఆరోపణలు ఉన్నట్లు తెలుపున్నది. ఆ ఆరోపణలు ఏమిటో చేయవసంది. If she has got information she is free to make allegations. I am not afraid. But the question is you can't take the time of the House and go on asking.

శ్రీమతి గ్రంథి మాధవి :— అధ్యక్ష, మంత్రిగారు ఎలిగేషన్స్ ఎంక్యూయి చేసినామన్నారు. యేమే ఎలిగేషన్స్ మీద ఎంక్యూయి చేసినారని అభిగినారు. నా దృష్టికి వచ్చిన ఎలిగేషన్స్ సభకు తెలియజేసినాను. అది జ.ఓ. ఎం.ఎస్. నెం. 800, ఎం.వి. 25—రి—1981 కమ్యూనిటీ ఆర్నెట్ పేషన్ విషయంలో సొఫట్ వర్గాల్నిము అప్పాయింటో చేసేటప్పుడు అధికార దుర్యానియోగం జరిగించేది నా ఇన్వార్ పేషన్. దానిని ఎంక్యూయి చేయించినారా? లేదా విపేచానంద హాస్టసింగ్స్ సౌనైటీకి ల్యాండ్స్ ఎలాట్ చేసి దావిద్యారా అధికార దుర్యానియోగం భూ ఆక్రమణ జరిగిన విషయం వాస్తవమేనా, మనుసిపల్ కార్బూరైసెపు లిమిట్స్ లో, బిల్లింగ్స్ ఇన్స్పెక్టర్, టౌమ ప్లానట్ కొన్ని రికార్డులు మాయించేసి, భూ ఆక్రమణకు పాల్పడుతన్ను విషయం వాస్తవమేనా; విశయవాద వాస్తవ్యుడు విశాఖపట్నం లాండ్ కొన్నానని యిల్లు కట్టు కోవడానికి ఎహ్మావర్త కోసం టౌన్ ప్లానర్ సహాయింటో ఆ దాక్యమెంటుకు కనపడుటండా చేసి కొల్పి రత్నకుమారి అనే కార్బూరైటరు పేరు మీద ఆ స్టంలో పాక వేయించి దానిమీద దాక్యమెంట్స్ స్పెష్సించి ఆమె స్ట్యాఫ్‌నంలో ఉన్నట్లు ఎవిదెన్న కూడా స్పెష్సించి కోర్టులో దావా పేసిన మాల వాస్తవమా? ఆ విషయం గవర్నర్ పేంట్ ముందు పెండింగ్లో ఉండా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణరావు :— విశాఖపట్నం వేయరు మీద యింకకముందు ఎలిగేషన్స్ రైట్ చేయడం జరిగింది. దానిని నేను చెప్పున వ్యికారం పాత్కలు ఎంక్యూయి కూడా జరిగింది. ఆ రిపోర్టు కూడా ప్రాథమికి అందింది. అంత సీరియస్ ఎలిగేషన్స్ రేవు. అంతే కాకుండా అలిగేషన్స్ ఫార్మవ్ కాలేజు. అయిప్పటికే పైలా పోయెనటలో ఉంది. దాదాపు మాకు 71 ఎలిగేషన్స్ చుట్టినాయి. అవస్త్యి కూడా పెద్దగా ఫార్మవ్ అయినట్లు ఇన్వార్ పేషన్ రేడు. ఇప్పుడు గౌరవపట్టులు చెబుతన్ను ఎలిగేషన్స్ విషయంలో నాకు రిప్రోకెంటేన్ యిచ్చినట్లయితే తర్వాత హావులో పెట్ట డమో, లేదా అనేది ఆలోచిస్తాము.

శ్రీమతి గ్రంథి మాధవి :— అధ్యక్ష, దీని కాపీలు మంత్రిపర్మయులకు కూడా అందించడం జరిగింది. ఆక్కుడ స్థానిక శాసన సభ్యులు, స్థానిక ప్రజలు యిచ్చిన పటీపులు ప్రథమానికి అందించడం జరిగింది. ఆఎలిగేషన్స్ మీద ఎంక్యూయి చేయించినారా? లేకపోతే యిప్పుడున్న విశాఖపట్నం కమీషనరు రిపోర్టు ఎంక్యూయి చేయి

చాసా : మేయర్ లెవర్లో ఉన్న వ్యక్తిమీద ఐ. ఏ. ఎస్. అపీసర్చేత ఎంక్వియరీ చేయినే న్యాయం జరుగుతుందని మేము అనుకోవడంలేదు. ఇది యా సథరో చాలా సార్లు చర్చించినాము. ఉన్నత పదవిలో ఉన్న వ్యక్తిమీద ఒక ఐ. ఏ. ఎస్. అపీసర్ చేత ఎంక్వియరీ చేయినే న్యాయం జర్జర్డని, బట్టాడిషియల్ ఎంకంయరీ చేయించాని అవుడు కోరడం జరిగింది. మేము యచ్చిన ఎలిగేషన్స్ అక్కుడ కమీషనరుకు ఇచ్చిన ఎలిగేషన్సును అన్నీ కూడా న్యాయం జర్జర్డనికి గాను లోకాయుక్తుల రిఫర్ చేస్తారా మాతు ఉన్న ఇన్వర్స్‌ఎస్‌న్‌బైట్లో యా రిపోర్టలో అహామ్మద్ అనే ఐ. ఏ. ఎస్. అపీసర్, ఆ కార్పొరేషను మునిసిపల్ కమీషనరుకు నంబింధి:చిసంతపరకూ గుడ్ అండర్ స్టోంపింగు ఉండాని రిపోర్టు యచ్చినారు. కానీ ఆ యచ్చిన ఎలిగేషన్స్ ఎంక్వియరీ చేయించశేడా ? మేము యచ్చిన ఎలిగేషన్స్ మీద ఏక్కుయిరీ చేయించలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — ఆ ఎలిగేషన్స్ ప్రాపి మంత్రిగారికి వంపించండి.

శ్రీ పె. రామృథరమ్యాముడు : — అధ్యాంశే, యా ఎంక్వియరీ కమీషనర్ యచ్చిన పాయింట్స్ పైన జరిగింది. శాపా: నభ్యులు యచ్చిన చానిమీద జరగలేదు. ఏదైనా ఆది ఎంక్వియరీలో పూర్వావ్యాపక కాలేదు. అది నక్కలేనే సరిపోతుందని గవర్నర్ పోంటుకు సూచనప్రాయంగా యవ్వడం ఇర్చాంది. దానివల్ల యాది ఫెన్ట్రెచ్ కాలేదు.

శ్రీ ఎస్. డైపాల్ రెడ్డి : — రిపోర్టు ఎప్పుడు అందింది ? ఇది కమీషనర్ యచ్చిన రిపోర్టుపై ఎంక్వియరీ జరిగించని చెప్పారు. ఆ రిపోర్టులో పసలేదు. ఏమంత ప్రూవ కాలేదన్నారు. ఏమంత అనే పదంలో అర్థం తేడు.

శ్రీ పె. రామకృష్ణముడు : — ఆ రిపోర్టు 28-8-1983 న అందింది. వయల్ ప్రాపెన్లో వుంది. అది అయిన తరువాత, తప్పకుండా సబ్రా సమటంలో పెట్టడానికి అభ్యంతరము లేదు.

శ్రీ కె. పి. రెడ్డిమేయర్ ఎన్.ఎన్.ఎన్. రెడ్డిగారి విషయం మామూలుగా ప్రతివారిక తెలిసి: దే We is one of the best and able administrator. He is a honest person.

(ఇంటర్వ్యూ)

ఎవరి అభిప్రాయాన్ని వారిని చెప్పానివ్వండి. పొలిటికల్ సిస్టంలో, దెముక్రాటిక్ సిస్టంలో ఏవయినా చిన్న చిన్న చాన్సెప్ పుండపచ్చ. చాలా ప్రథమాలో నేను చూచాను. పాటు, ఎవరియితే పార్టీవాళ్ళు కాకుండా వుంటారో వాళ్ళకు....

శ్రీ పె. రామకృష్ణముడు : — ప్రశ్న పేనే బాగుంటుంది. కానీ వేరే విషయం గురించి మాటలాడితే బాగుండదు. Whether this Government is encouraging their legislators to hurl allegations against efficient mayors or Chairman of the Municipalities, because they don't belong

their party. Such trinids should be discouraged by this Government, because they will loose their interest in serving the public. I want a specific answer from the Minister.

శ్రీ వై. రామకృష్ణరు : ఇది ఎంత మాత్రమూ నిజముకాదు. నేను శాసన సభ్యులు ఎంకరేచి చేసి, వారిద్వారా అలిగేసన్నియిప్పిస్తున్నారని చెప్పడం సమంఙసం కాదు. అలిగేసన్ని ఎవుడులునాని, వీళీక సుందిగాని, వేరే ఎవరి నుండయునాని ప్రభుత్వ దృష్టికి వస్తే దానిటిద ఎంక్వ్యయిరీ షైట్లడం సహాయము. ఎంచ్యయిరీ షైట్లడంలో పార్టీ తరఫులు ఏమీ వుండవు:

శ్రీ నల్లిపరెళ్లి శ్రీనివాసుల రెళ్లి : ఏ పార్టీ శాసనసభ్యుడిని కూడా వలానా పార్టీ సభ్యుని ఏమిద ప్రశ్న వేయమని మా పార్టీ చెప్పుదు. ఇది మాధవిగారు వ్యక్తి గతంగా వేసిన ప్రశ్న. పార్టీ ఆమోదముగాణి, ప్రభుత్వ ఆమోదముగాని ఇందలో లేదు. రెద్దయ్యగారు ఆ విధంగా ఆరోపణ చేయడం సత్యధూరం.

శ్రీ డి. కె శమరపాంచ రెళ్లి (గద్వాల) : ఇదంతా చూస్తావుంటే, ఇదేదో ఇంటర్వ్యూల అఫీయర్లగా కనిఠుతున్నది. గౌరవ సభ్యురాలు ఇంతకుమండుమాత్రా పాటు వున్న గౌరవ సభ్యునిఏద, ఇష్టడు లేకున్న, ప్రశ్న వేశారు. అడవి ఏమిద ప్పెసిపిక్కగా అలిగేసన్ చేశారు. We don't want to go in to that. We are interested in knowing the truth, ఒక అఫీసరులో ఎంక్వ్యయిరీ చేశామని చెప్పారు. సభ్యురాలు ఆ రిపోర్టు ఎన్నడు కేబల్ ఏద షైటారని అడిగారు. దానికి మంత్రీగారి మండి జపాబలేదు. ఆల్ టైట్. కాన్వీటర్ రేపు కిపివేదీవరకు వుంది. పోసీ అశ్వాత్శనైనా, రిపోర్టు ఎన్నడు షైటాలో ప్పెసిపిక్కగా కేడి చెప్పుండి. ఇంతవరకు మీ మిత్రపాటుల అవసరాలు వుంటే నడుష్టకోండి. ఆ శరువాతనైనా ప్పెసిపిక్క తేడి లోపం పెదతామని చెప్పండి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణరు : ఇంతకు ముందే జయపాలరెళ్లిగారు వేసిన ప్రశ్నకు పమాదానంగా రిపోర్టును కేబల్ ఏది షైటానికి నా కేమీ అత్యంతచమ లేదు అని చెప్పాను. ఫయన్ లైట్ అయిన శరువాత శమ్భవండా పెదతాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు : సభా సాంప్రదాయాలు తమరి దృష్టికి కేవాని వుంది. సభలో లేని వ్యక్తులపైన ఆరోపణలు చేసిప్పడు మనం ఏవిధానాన్ని అవసంభించాలన్నదానిఏద ఇంతకు ముందే చర్చ జరిగినప్పుడు ఏమీ చెప్పుమంటే, సభలో వున్న వ్యక్తులపైన ఆరోపణ చేయవచ్చు ఎందుకంటే వారు తిరిగి పమాదానము చెప్పుడానికి అవకాశమంది. కాబట్టి, లేని అదికార్యాలైతే, ప్రభుత్వమే సమాదానము చెప్పుకుంటుంది. అయితే సభలోలేని ఎవరిపైనా ఆరోపణ చేయకూడదా అంటే చేయ వద్దని అనఱంలేదు. చేసేటవున్నడు ఆ బాధ్యతను తీసుకోవారు చూసుకోవలసిన అవసరము ఎంతయొనా వుంది. They must take it to the logical end. ఏపథ్యమి

మీద అరోవణ చేశారో అ పార్టీవాళ్ళు నథలో వున్నప్పుడు ఆ పార్టీవాళ్ళను సమాధానం చెప్పుటానికి అపకాళమివ్యాలి. ఈ హాసెలో షుణున్న బ్రివిలేజిని ఉపయోగించుకొని, మనం మాట్లాడిసంత మాత్రాన కొంపలు మునిగిపోతాయని నేను అసుకోలేదు. నేను అధికంకూడా రాదండ్కలేదు. పార్టీపెంటలే వ్యవస్థకే అదియిబ్బందికరంగా పుంటుంది వ్యక్తిగతమైన ప్పర్చలు పెట్టుకొని మునిసిపల్ ఎప్పణ్ణులో నట్టులు దిపాటిట్టు కోల్పే యారు. తరువాత ఎలాగో గాలిలో గెలిచి వచ్చారు. ఆ ద్వేషంలో ఇట్టం పవ్వినట్లు మాట్లాడితే....

(ఇంకటప్పన్న)

వారు ఈ హాసెలో పెంటదుకాని మా కార్పూరేటరు పేరును తెచ్చారు. తెచ్చే
What is the protection my group is having in this House ? What
is the protection my Mayor is having ? I have got every right
to say about my party here.

(పెత్త)

ఏస్టర్ స్పీకర్ :— అలిగేషన్ చేయకూడాని చెబుతూ చేస్తే ఏమీ బగు
లేదు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయడు :— వరి అలిగేషన్ అయితే అలోచ్చేస్తారా ?

ఏస్టర్ స్పీకర్ :— వారు ప్రశ్న పేచారు. ఆ ప్రశ్నకు సర్దియైన సమాధానం
రాలేదని చెప్పి....

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయడు :— రత్నకుమారి అనే కార్పూరేటర్, విజయ
వాడ మండి వచ్చిన ఎవరో ఒకాయిన సుం కొంటే, ఆ సుం నిటీ ప్లాస్టిక్స్ లొంగ
దీసుకొని హేయర్కు సంబంధమైన సాన్ అప్పావర్కు If the Member is
having guts, let her approach Lokayukta and get it enquired. I am throwing an open challenge to her. If she has got the guts
let her file a complaint. Let her not mis-use her position here. No Petition can be given as per rules, It can be passed on to
the Speaker. There is a specific rules.

ఇంకటప్పన్ పెత్త.

L. A. Q. POSTPONED FROM 4-4-1984.
Reimbursement of Amount to Ryots Affected in
Cyclone, 1982 In Cuddapah District.

303—

* 2600-(V)-Q.— Smt. K. Prabhavatamma (Rajampet), Sarvasri Y. S. Rajasekhara Reddy (Pulivendla) and D. L. Ravindra Reddy :— Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the District Collector Cuddapah had submitted a report to the Government requesting to sanction amounts to reimburse to ryots who were affected in Cyclone, 1982; and

(b) if so, the action taken therefor?

శ్రీ పి. మహాంద్రాత్ :— (ఎ) అవునండి.

(శి) మంజారు గడువు ముగిసిందున దానిని బొడ్జెండ్ మని కలెక్టరు మండి వచ్చిన ప్రతిపాదన అమోదించడం వీలు కాలేదు.

శ్రీ ఎం. పెంకయ్యసాముడు :— మొన్న ఈ ప్రశ్న ప్రాణిష్టవు వచ్చి సమయంలో దాన్న పుష్టాగించిపోవడానికి భాధ్యత రైతులు కాదని, ఉద్దేశ్య గస్తులు చేసిన తప్పను రైతులు పై వేళారని అంశం జరిగింది. నెలూరు జిల్లాల్లో కొంత కాలము ఎక్కుతుండ చేయడానికి కలెక్టరు ఒప్పుకున్నారు కాబట్టి, రాషంపేట తాలూకాల్లో అధికారులు చేసిన తప్పనుకు రైతులు పైన్నాకు చేయడం న్యాయంకాదు. ఇప్పటికే నీ ఎక్కుతెన్న ఆక తైం మంత్రిగారు ఇస్తారా?

శ్రీ పి. మహాంద్రాత్ :— ఈ విషయంలో కలెక్టరుమండి రిపోర్టు తెచ్చించడం జరిగింది. వారు చెప్పింది ఏమంటే ఎన్. జి. ఓ. లు స్వీయక్ చేసినందు వల్ల సకాలంలో అర్థాను పొర్చిపెస్త చేయడం సాధ్యం కాలేదు. వ్యక్తిగతంగా ఫలాని వారు భాధ్యతని నిర్దారణ కాలేకపోయిందని అన్నారు.

శ్రీ ఎం. పెంకయ్యసాముడు :— వారు భాధ్యతను నిర్భయించలేకపోతున్నా, I am more worried about farmers than the officers. ఉద్యోగస్తుల పాప్యువల్ల మాము చేయలేకపోయామని అన్నారు. కాల్పో పొచపాటు రైతులది కాదు. రైతులకు వచ్చిన స్వాముగతు స్వీయక్కు మండిచెట్టడం న్యాయంకాదు. మావవతా దృక్ప్రథంతో Why don't you extend 15 days and allow the district administration to spend the amount?

శ్రీ పి. మహాంద్రాత్ :— 18 మాసాలు గటిచింది. ఇప్పటి త్రైపటి రూలాను తిరిగి సంఘర్షించి, కలెక్టరును తీవ్రిక అవసర్షైన మెత్తలన్ని అజానానుండి దార్శనాలను, రైతులకు వంచిచెట్టడం సాధ్యముకాదని ఫలున్నవాయి చెప్పారు.

శ్రీమతి కె. ప్రభావశమ్మ :— మంత్రిగారు 15 మాసాలు రైతులిందని ఈ ప్రశ్న పేసి సంవక్కుచుటుంది. దీనిని మంజారు గుర్తుచేసుకోవలసిన అవసరముంది. మొము జిల్లా పరిషత్తులో కలెక్టరున్నాటికి తెచ్చిసమయం, ఇలా దాన్నాలు రైతులకు ఇంధ్యాలని అన్నాపుడు డిఫోర్మెంట్ డైరెక్టరు, అర్థికప్పురు మిస్టర్ లీడ్ చేయడం జరిగిందని మొన్న కూడా నేను చెప్పాను. దానిమీదనే కలెక్టరు డిఫోర్మెంట్ డైరెక్టరుకు ప్రాఖ్యానికి తెఱయ వార్యామమని చెప్పుడం, ఆ తెఱయ వంపడంకూడా జరిగింది. ఎన్. జి. ఓ. ల స్వీయక్

మూలంగానూ, అగ్రికల్చరల్ డిపార్ట్మెంటు స్క్రేపంగా ప్రోవెన్ చేయకపోవడం వల్లనూ రైతాంగానికి రావఁసిన ఉఱ్ఱు యివ్వుకపోవడం ఒట్టే. రెండవది 1988 సంవత్సరంలో మనమ ఫండ్స్ ఫీజీతో ఒట్టి పెట్టాము. ఆ ఫీజీతో యదికూడా హీత్ అయింది. దానికి యా ప్రభుత్వం ఏమన్నదంపే నైకోను ఫండ్స్ విషయంలో ఫీజీత్ కేవలన్నాడు. ఫీజీతో లేనిఖండ లోకల్గా డిప్యూటీ రైతార్కర్ అవ అగ్రికల్చరల్ యా పొరపాటు చేసిందువల్ల రైతాంగానికి రావఁసిన ఉఱ్ఱుకు వారికి స్పెషర్ పర్సైఫర్ క్రీంద ప్రఫెషన్ శేషు క్రింద తీసుకొని ఫండ్స్ రీజీషన్ చేసి రైతాంగానికి ఉఱ్ఱు యిస్తుంది: తరువాత యా విషయంలో కట్టరుగారు అధిగిసి మొత్తం ఉఱ్ఱు ఎంత?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— నెల్లారు, కదప, యా రెండః జిల్లాలో గవర్న్ షైంటు యా సదుపాయం కలిసింది. గౌరవ సఫ్ట్‌ఐలు చెప్పిన యిచ్చిందులు ఉన్న మృతీకి నెల్లారు కుంక్రతుగారు యా సదుపాయాలు ఉపయోగించుకో గలిగారు కాబిటీ అక్కడ రైతులు ఆ సదుపాయాలు పొందారు. కాని కడపజిల్లాలో అనేక కారణాలవల్ల సకాలంలో అంటే మార్చి 31వ తేదీ 1988 లోగా సదుపాయాలు పొందలేకపోయారు. తరువాత తిరిగి ఆ సదుపాయాన్ని కలిగించడానికి కాలాన్ని పొడిగించడానికి పాథ్యం కాని ప్రభుత్వం అభిప్రాయపడిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజ్ఞుస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఎం. వి. రఘువురు రెడ్డి (పొర్ట్‌టూరు) :— ఇష్టపడు సఫర్ అయినది రైతులు. పొరపాటుచేసిగి కుంక్రతు, అగ్రికల్చరల్ డిపార్ట్మెంటు అఫీసరు కావచ్చును. ఒకరు చేసిన తప్పుకు మక్కాకరికి శిక్ష పేయదం చాలా మొరంగా వుటుంది. ఈ లాప్పెన్టు గవర్న్ షైంటు యాషన్ తీసుకోవాలి. ఎందుకంపే రైతులు నైకోనువులు సఫర్ అయిపడు సకాలంలో బిగాల్చేట్లు యాషన్ తీసుకోవున్న మీరు ఎందుకు తీసుకోలేదని వారి లాప్పెన్కు, దెర్చేపిణిని వారిని పనివ్వ చేయాలి. కాని రైతులు ఎందుకు పనివ్వ చేస్తారు: కాబిటీ రైతులు రావఁసిన ఉఱ్ఱు స్పెషర్ గాంట్యూక్రింద అయినా యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— రైతులు కూడా అక్కడ సకాలంలో ఆళీల పెట్టుకోలేకపోయారు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యసాహు శా:— రైతులు ఆళీల సకాలంలోనే పెట్టారు. కాని అన్నడు కట్టరుగారు ట్రాన్స్‌ఫర్ అయినారు.

డా. వై. ఎప్ప. రాజశేఖరరెడ్డి :— విషయం ఏమిటంచే గదలిన మార్చిలో నెల్లారు జిల్లాలో యిచ్చింటుగా కడవ జిల్లాలో కూడా అక్కడ కుంక్రతు, అగ్రికల్చరల్ డిపార్ట్మెంటు అఫీసరు లోపమయ్యి రైతులకు ఉఱ్ఱు పెట్టలేదు. అఫీసర్లు యివ్వక పోకే రైతులది ఏమి తప్పు మంత్రిగారు చెబుతున్నది ఏమిటంచే రైతులు ఆళీల యివ్వలేదని చెబుతున్నారు. రైతులు ఆళీల యిచ్చినా కుంక్రతు దానిమిచ ఎంక్యుయిం

జరిపి వారికి దబ్బు యివ్వలేదు. అంధవల్ల రైతుల తప్పు ఏమీ లేదు. ఈ తప్పు పూర్తిగా అఫ్సర్లలేదు. కాబట్టి ఆఫ్సర్ల ఏద ఏ విధమైన యాక్షన్ అప్రాప్యియేల్గా ఉంటుందో అది తేసుకోండి. పొలి లాప్సునే గురించి ఏ విధంగా వనివ్వ చేయాలో ఆ విధంగా చేయండి. కానీ రైతులు ఎంచుకు వనివ్వ చేస్తారు? మంత్రిగారు అంటున్నాడు కదా 18 నెలు కాలం అయిపోయింది అంటున్నారు. కానీ 18 నెలు కాలం అయినా యింకా రైతులు యివ్వలేదు అని అడించే 18 నెలు అయింది కాబట్టి యిచ్చేది లేదంటే ఏమి నఱిటో అర్థం రావడంలేదు.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు: ఈవిభాగంలో కాక్షపురిద్వారా పరిశీలన చేయించి న్యాయము రైతులకు కలుగజేస్తాము.

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల్ రెడ్డి (ఐక్యపార్టీ) : — ఎంక్యయీ చేయస్తామంటే యింకా కాలం అయిపోతుంది. కప్పటికే 18 నెలు అయిపోయింది. నంవత్సరం క్రితము ప్రశ్న వేసిపుడు యి వని చేయాలి. ఇప్పుడు వచ్చి రైతాంగం లోపం అని, ఉచ్చేగస్తుల లోపం అని చెబుతున్నారు. ఈ దబ్బు వస్తుండని రైతులు వారి భాషులు బచును చేసుకున్నారు. అన్ని జీల్లాలలో యిచ్చి యి జీల్లాలో ప్రక్కను పెట్టిడం వల్ల చాలా అన్యాయం జరిగింది. వెంటనే కార్యరూపం దాల్చానికి ప్రభావ్యం ఉత్తర్వులు ఇస్తందా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు : — వరిశిలించి అంటే వారి ఐటీటేషన్స్ మీద యదార్థం ఏమిటో అవగాహన చేసుకొని దానికి సరైన న్యాయం చేయడానికి చర్య తీసుకంటామని మనిషి చేస్తున్నాము.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతమ్మణ : — ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో ఉండడం కడవ జీల్లాలో ఉండే ప్రజల అదృష్టం. ఇప్పుడు రైతాంగం నంఁఁఁఁఁఁ కొరకు ఉన్నామని చెబుతున్నారు. కానీ రైతాంగం అర్జీల యివ్వలేదని మంత్రిగారు అన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — ముఖ్యమంత్రిగారు దీనికి సాయం చేస్తామన్నాడు కదా?

శ్రీమతి కె. ప్రభావతమ్మణ : — దబ్బు రైతులు అందినపుడు న్యాయం చేసి నటు అవుతుంది. నేను అధిగినిది ఏమంటే కంకరు దబ్బు ఎంత కావాలని ప్రాపారని అధిగితే దానికి మంత్రిగారు సమాచారం చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు : — న్యాయం చేస్తామంటే దబ్బు యిస్తామని చెప్పు డమే అర్థం అని గౌరవనీయులైన పభ్యరాలికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతమ్మణ : — ముఖ్యమంత్రిగారికి నా థంక్స్. ఆ దబ్బు ఎప్పటికోగా యిప్పిస్తారు?

శ్రీ ఎన్. బి. రామారావు :— వస్తుం ఎంత జరిగిందో పరిశీలించి పెంటనే దబ్బు యిప్పించడానికి ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీమతి పల్లు నృచాయణ :— మొన్ని నల్లగొండ జిల్లాలో వచ్చిన తథాపు సందర్భంగా యిచ్చిన దబ్బును లోడ్లు రికైర్చ్ కొరకు వాపంపి ఉంది, అది మార్పి 31 లోగా వాడకపోతే కాన్సిల్ చేస్తామని అంటున్నారు. దానిని ఔషధము పెంచకపోతే మనం పెంచ్చిన గవర్నర్ పెంట నుంచి వచ్చిన వంద్సును లోడ్లు వయ్య కొరకు యిచ్చింది కాన్సిల్ చేస్తారు. దానికి ఔషధము ఎక్కువ చేయాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎన్. బి. రామారావు :— దాని ఔషధము జాన్ అథర్వరకూ పెంచాము.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS Short Notice Questions to be Answered on 13-4-1984

Pattas for the Banjar Land in Ranga Samudram Panchayat.
350—A

S. N. Q. No. 4335-T:— Sarvasri B. Yeera Reddy (Badvel)
M. V. Ramana Reddy, R. Rajagopala Reddy : Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that representations have been submitted requesting for the issue for pattas for the banjar land in Ranga Samudram Panchayati. to the homeless poor people, at the rate of 0-5 cents land for each family;

(b) whether it is also a fact that instead of giving them, pattas. 5.00 acres of land was given as patta to each family of the persons belonging to other castes ;

(c) if so, action taken by the Government so far?

శ్రీ పి. మహేంద్రసామ :—

(ఎ) అవునండి.

(మి) అవునండి.

(పి) అవకశక వద్దతిలో అనైసైంట్లు చేసినందుకు బద్దేలు తపాసీల్లార్యపై తగువర్య తుసుకోవాలసిందిగా ఆదేశస్తు ఉత్తరువులు జారీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ బి. పీరారెడ్డి :— మంత్రిగారి పమాచానంలో పట్టాలు కోరుతూ అప్పికేషన్లు అందాయన్నారు. దానిమిద ఆదేశాలు అయితే యిచ్చారు కాని అవి కార్బోరూపం డాల్చ లేదు. కి నంవత్సరాలు అయింది. సుమారు 400 మంది బహీనవరూపారికి, పారిజినులకు కి సెంట్లు భాషి యిచ్చుకొవడానికి పట్టాలు యివ్వాలుండా యితర తరగతుల పారికి అయితే కి ఎకరాల భాషికి పట్టాలు యిచ్చారు. ఈ భాషులకు పట్టాలు యివ్వాలని తపాశిల్చారుకు చాలా రిప్రోకెంటేషన్స్ చేసారు. తరువాత చెన్నారెడ్డిగారు మాట్లాడు.

మంత్రిగా కడవ వచ్చినపుడు రిప్రోటెంచేసన్న దేసినారు. ఈన ఫలించు బోధము. 1978లో ఎ. సత్కురారాయణ, ఎం. పి. గారు అ రోజులలో అఖిల భారత కాంగ్రెసు క్యాదర్శిగా ఉండి. కూరిపాటిక్క గ్రామం పచ్చారు. లభ్యడు కూడా తిథీన వరాల వారు, హరిజనులు, గిరిజనులు వారికి రిప్రోటెంచేసన్న యచ్చారు. అ రోజు ఎ. సత్కు నారాయణగారు స్వయంగా యచ్చు కనిధి దేసి ఆ భాషుపతు ప్రకాశకు పట్టాలు యిట్టి మన్నారు. కదులు చుట్టూ ప్రతి అంజయ్యగారు ఉన్న భూడు కూడా తెఱచు వ్రాసాము. కాని ఏమీ జరగలేదు. ఈ భాషి సెంటు 2,000 రూపాయిలు విలువ దేసినది. అక్కడే దాచాపు 42 ఎకరాలకు పట్టాలు యచ్చారు. పీరికి కూడా పట్టాలు యిట్టించాలని మంత్రి గాని కోరుతున్నాను. దాచాపు సెంటు భాషి రు. 2,000 విలువ చేస్తంది. 42 ఎకరాలకు పట్టాలు ఇచ్చారు. రైతుల పేర్లు చంపవాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ప్రశ్న అడగంది.

శ్రీ వి. వీరారెడ్డి :— అదిగాను. వారు అవున్నారు. విపరాలు చెబుతాను. 10-00a.m

శ్రీ పి. మహేంద్రినాథ్ :— అధ్యక్ష, ఇది 1978నుభిలో జరిగి పొరపాటు. గౌరవ పట్టులు చెప్పినటుగా రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంటులో రెవెన్యూ అధికారులు జార్యాతారహితంగా వ్యవహరించారు. వారిపైన కట్టడిట్టమెన చర్యలు తీసుకోళడు తున్నాయి. అక్కమ పట్టాలు జిన్నిన భాషులను ప్రథమంగా వశవరచుకుంది. గౌరవ పట్టులు చెప్పినటుగా అధ్యక్ష నేడలకు ఆ భాషులు వంచిడతాయి. ఇక మందు అ ప్రాంతంలో ఎటువంటి దురంతాలు జరగుతుండా అవసరమైన చర్యలు తీసుకోళడ తాయని తెలిగుచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. వీరారెడ్డి :— అధ్యక్ష, మంత్రిగారు చంపు తీసుతున్నామన్నారు. కాని వారు కోస్తు మండి స్టే తెల్పుకున్నారు. దాన్ని గవర్నర్ ప్రోఫెంటు ప్లీచరు ఏమీ చంపు తీసుకోలేదు. స్టే వేకెట్ చేయించడానికి ప్రమాదిస్తీచరు క్రద్య తీసుకోవడం లేదు. సుమారు రు. 80 లక్ష విలువ చేసే ఈ భాషి విషయంలో క్యార్గా చర్య తీసుతని స్టే వేకెట్ చేయించే ప్రయత్నం చేయాలి.

శ్రీ పి. మహేంద్రినాథ్ :— అధ్యక్ష, స్టే రాకమందే భాషి స్వాధీనం అయింది కనుక భావించక్కున్న లేదు. ప్రథమం చంపు తీసుకోవడానికి ఏ అటంకమారేదు.

Pollution Due to Dangerous Chemical Liquids let out by Geographical Research Institute

350-B

S. N. Q. No. 4339-V : Sri Nissankararaao Venkataratnam (Guntur-II) :— Will the Minister for Law & Municipalities be pleased to state :

(a) whether the National Geographical Research Institute, Hyderabad has been letting out dangerous chemical liquids into the residential locality of Kalyanapuri area, Uppala Panchayat;

(b) whether the Government received a representation from residents of the Kalyanapuri area to prevent pollution; and

(c) action taken by the Government thereon?

ముఖ్యమంత్రి తరఫు, నిర్వాహాల రాఫమంత్రి (శ్రీ సల్లపరెడ్చి శ్రీనివాసుల రెడ్డి):—

- (ఎ) లేదండి
- (బి) లేదండి
- (సి) ఈ ప్రశ్నకు తప్పలేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరమణ:— అభ్యాసి, నేను అక్కడకు వెళ్లి స్వయంగా చూశాను. పొల్యూషిషన్ వాటర్ ట్యూంటలాగా ఉంది. ఎక్కుడైనా జావి త్వివ్యతీ, పొల్యూషిషన్ వాటరే వస్తుంది. అక్కడ పొర్ట్ క్లోడ్ వాటర్ స్క్రూచు లేదు. నేను స్వయంగా చూశాను కనుక ధృవీకరిస్తున్నాను. రిప్లిక్ నంతరప్పికటంగాలేదు. రిప్లిక్ మళ్ళీ తెప్పించాలి.

శ్రీ సల్లపరెడ్చి శ్రీనివాసుల రెడ్డి:— అభ్యాసి, ఉప్పుకు వంచాయలికి చెందిన క్షాయిణిరి నివాస పొర్ట్ క్లోడ్ నీ ప్రోదరాథాదులోని జాతియ భూ దౌతిక వరిశోదన సంస్థ ప్రాపచ భరితమైన రసాయన ద్రవ్యాలు విషదల చేస్తున్నది అంటే లేదు అన్నాను. నేడుక జియోఫిజిస్టర్ రిపెన్షిస్ట్స్ ట్రాక్ట్ మార్కెం రసాయనిక ద్రవ్యాలు విషదల చేయడం లేదు. ఆ సంస్థ వలన పొల్యూషన్ లేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరమణ:— అభ్యాసి, నేను స్వయంగా చూశాను. దానిమంచే వస్తున్నది. జావి త్వివ్యనా పొల్యూషిషన్ వాటరే వస్తున్నది. నేను నీరు త్రాగిచూశాను. ద్వారా దుఃఖం వస్తున్నది. మేము చూపిన దానికి తెక్కు తెక్కి లేకపోతే ఎట్లాడు? రిపోర్టు ఎట్లాడు నచ్చిది?

శ్రీ సల్లపరెడ్చి శ్రీనివాసుల రెడ్డి:— అభ్యాసి, ఇండస్ట్రీల్ పొల్యూషన్ కాదు. ఎన్. బి. ఆర్. బి. మండి రావం లేదు. కాలసీలో ఉన్న నివాసులు ముఱగు నీటిని బియటకు పడుచడంవల్ల పొల్యూషన్ ఉంది. పొల్యూషన్ బోర్డు వారే తనిటి చేసారు, ఎన్. బి. ఆర్. బి. వారు ఆక్సిడెసన్ పారం అని కట్టాయి. దానిలోకి ముఱగు నీరు పైపులు ద్వారా వదలాచారు. ప్రస్తుతం ఆ వంపు వని చేయడం లేదు. రిపైర్ చేయమని చెప్పుడం జరిగింది. అది ఇండస్ట్రీల్ పొల్యూషన్ కాదు. కాలసీలో నివి సించేపారు వదిలే మురుగునీబే వల్ల పొల్యూషన్ ఉంది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరమణ:— అధ్యక్ష, తెమికల్లి పొల్యూటెడ్ వాటర్ కాంపెనీ నుంచి రావానికి వీలులేదు. ఈఁం ఎన్. బి. అర్. ఐ, నుండి వస్తువుది. బోర్డు మెంబరే చూసారన్నారు. అది అబద్ధము. బోర్డుకు సంబంధం లేకుండా ప్రథమానికి నమ్మకం ఉన్న వ్యక్తిని ఎవరికై నాపంపి, చూదమనంది. ఈ పొల్యూటెన్ పంన ప్రాణాలకే ముఖ్యము. అక్కడ ప్రాతిక్రిక్తెడ్ వాటర్ స్కూము లేదు. బావి క్రివ్యోనా పొల్యూటెడ్ వాటర్ లేవు వస్తువుది. ప్రైవెల లీ రకంగా బ్రోఫ్కలీ? కష్టాడైనా ఎవరి నేనా పంపి విచారణ చేయిటా? చేయించవ నీ అవసరం ఉంది.

శ్రీ : ల్లవరెట్టి శ్రీనివాసులురెట్టి :— చేయిస్తాను.

శ్రీ బి. చుద్దుకృష్ణమంయడు :— అధ్యక్ష, చిత్తరులో కూడా డిస్ట్రిబ్యూటరీ ఉంది. దానివల్ల చిత్తరులో వాటర్ పొల్యూటెన్ అవుతున్నది. చ్యాప్ తీసు కుంటారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— సెపరేటర్ క్రొక్కన వేయింది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరమణ :— అధ్యక్ష జనరల్గా పొల్యూటెన్ బోర్డు ఏ రక తైన వనిచేస్తాన్నదో తెలిగాడం లేదు. ఆ తైనలో ప్రతి ఇండస్ట్రీ నుంచి పొల్యూ తెద్ద వాటర్ వస్తుంది. బోర్డు చాలా ఇవ్వఫిషియెంట్లగా వని చేస్తాన్నది. రికాన్ సిట్టార్ట్ చేస్తారా? ప్రతి వారు దీనివల్ల బాధ వడుతున్నారు. పొల్యూటెన్ బోర్డు స్క్రూపుగా వని చేయసందున రిచాన్ సిట్టార్ట్ చేయడమో, రైట్ చేయడమో చేస్తారా?

శ్రీ నల్లవరెట్టి శ్రీనివాసులురెట్టి :— వరికిలిస్తాను.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎన్. విచయరామరాజు:— అధ్యక్ష, వారం క్రికెట్ విజయసగరంజీలో ఎల్.డి.ఎస్. రికార్డ్ అసిస్టెంటు బిదిలి చేశారు. దఱ్యా ఇచ్చిన వారిని చేయడం లేదు. ఇవ్వకపోతే చేస్తాన్నారు, దాని పీద ఇచ్చిన నోటీసును సీరు అనుమతించరేదు. అమమత్తే, తెలుగుదేశంవారు కొన్న వరికిలో చేస్తున్న అవితో ఒయిలు వడుతుంది కదా?

Sri S. Jaipal Reddy:— To day in the morning we tabled a notice about the arrest of Sri G. Latchanna and hundreds of others before the Assembly premises. There is an urgent need to take up the cause, because the issue concerns the backward classes and other weaker sections. No less a person than Latchanna was arrested. Not only was he arrested but hundreds of others are arrested and they were released within a few hours. They were not provided with minimum amenities. I think there is a need to take up the question immediately.

Mr. Speaker:— I will allow it later and not now.

Sri S. Jaipal Reddy:— I have also gone through the newspaper to day. In fact I have asked my people to give a notice under 329, regarding the samething. Not only Latchanna, there are some others ex M. L. As and all about 500 people are arrested along with women. It has happened right near the Assembly premises. They were not even provided with drinking water to them. The women carrying children in their arms when asked for a glass of water were not provided. If the Chief Minister is in a position to answer, let him say. I am trying to draw the attention of the Chief Minister to the Speaker.

Mr. Speaker:— We will take up the next day.

Let us follow some procedure.

Sri S. Jaipal Reddy:— Your discretion is the ultimate rule.

Mr. Speaker:— I will take up the issue on Monday, next working day.

Sri S. Jaiapal Reddy:— If the Chief Minister is prepared to answer this, it might be taken up.

Mr. Speaker:— Without sending a notice to him, how can he answer?

Sri S. Jaipal Reddy:— The Chief Minister knows as to what happend yesterday before the Assembly premises. Can the Chief Minister be in the dark about it?

Mr. Speaker:— We shall take it up on Monday.

Sri S. Jaipal Reddy:— Sir, you might enquire from the Chief Minister whether he is really prepared to answer.

పీఎస్ స్పీకర్ :— మీరు ఇచ్చిన నోటీసు నారు రే ఉంది. ఇంకా వారికి సంపత్తిదు. వారు చూడవిదే వారెలా చెబుతారు?

శ్రీ ఎ. మదనమాహాన్ :— అవ్యక్తి, నాచిన్నతనంలో నేను ఒక డాయిమాచూసాను. రాజు అక్కుడే ఉంటాడు. మంత్రి కూడా అక్కుడే ఉంటాడు. రాజు అదే స్టేజిలో కొంచెం ప్రక్కన వేళ్ల ఎక్కుడికి వసుమలోకి పోయినట్లుగా ఆప్రక్కన ఎవు లేనట్లుగా మాటల్లాడుతాడు. ముఖ్యమంత్రిగారు హాసులోడే ఉన్నారు. వారిని అడగడం మీ బాధ్యత.

పీఎస్ స్పీకర్ :— నోటీసు వారికి చేపకండా వారెలా చెబుతారు?

Sri A. Madan Mohan:— We are only requesting the Chief Minister through you, whether he is prepared to answer. You just ask him whether he is ready to answer. If is not prepared,

we shall not insist upon. After all, this is what we expect from the Chair.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ముఖ్యమంత్రిగారు, మదనమోహన్‌గారు నోటీసుఇవ్వారు
Are you prepared to answer now?

Sri N. T. Rama Rao:— No, Sir. I am not prepared.

Sri A. Madan Mohan:— That is all right.

శ్రీ విశ్వంకరరావు పెంకటరమ్మం :— అధ్యక్ష, 10 లోఱల క్రితం ఇంపార్టెంటు మ్యాటర్ క్రిండ 829 నోటీసు ఇవ్వాను. అది గుంటూరులో 72 నుండి ఆడపిల్లలు ప్రైయినింగు పూర్తి అయిన ఉరువాత స్వయంపు ఇవ్వకుండా వారిని అన్యాయం చేస్తున్నారని, 15 లోఱలనుంచి వారు హంగర్ స్ట్రీయిక్ చేస్తున్నారు. దానిమిదనోటీసు ఇచ్చాను. అడ్మిట్ చేసారు. ఇవ్వాల వచ్చిన విజినెన్ ఎడ్యుయార్ కమిటీ డెసిఫన్ ప్రకారం 16, 17, 18 తారీఖులో కూడా ఇది రావడం లేదు. మరి నానోటీసును ఏమి చేయడచుకున్నారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎవరికి వారు అడిమిట్ చేసినవస్తే ఇప్పాడే ఎలా చేయమంటే ఎలా? నేను ఏం చేయను. తైము లేదు.

శ్రీ విశ్వంకరరావు పెంకటరమ్మం :— అధ్యక్ష, తమరే నేను ఏమి చేయను అంటే, మాకు రక్షణ లేదు. ఇంపార్టెంటు మ్యాటర్. 72 నుండి ఆడపిల్లలకు నంబం ధించిన స్వయంపు విషయం. ఏమి చేయను అంటే ఎలా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఒక్కారోఱలో ఏం చేస్తాను? పాథ్యం అయ్యే వాః

శ్రీ విశ్వంకరరావు పెంకటరమ్మం :— అధ్యక్ష, ఇప్పటికి 15 లోఱల నుంచి ఆడపిల్లలు హంగర్ స్ట్రీయిక్ చేస్తున్నారు. ఏమరు దీనిని డిఎస్.ఎస్.కు పెట్టాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— దయచేసి కూర్చుండి.

శ్రీ ఎ. జి. కర్ణ్ :— అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారుకూడా వోసులో ఉన్నారు రాకేష్వర్మగారు అంతరిక యాక్ర చేసి నక్సెప్పర్లిగా తిరిగి వచ్చారు. భారతదేశపే కాటుండా, తప్పు ప్రభుత్వంకూడా వారికి నన్నాసం చేస్తున్నారు. రాకేష్వర్మగారు మన సైటుకు నంబంధించి వారు తమక, ఏమి చేయాలనుకొంటున్నారు?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— మా వారిని మనం గౌరవించుకోవాలి. అది ధన్యం కూడా. ఈ విషయం నురించి ఇదివరకే ప్రాయిడం జరిగింది.

శ్రీ ఏ. జి. కర్ణ్ (ఇంజిహీంపట్టం) :— అధ్యక్ష, నేను కర్మినగర్జిల్లా జగిత్యాల తాలూకా, బోరుమళ్ళ గ్రామంలో హరిజనులపైన అక్కడ వున్నటువంటే భూపాయిలు వారికి గవర్నర్ ప్రొంటువారు ఇచ్చిన పట్టాను తీసివేయడానికి ప్రయత్నం

చేస్తున్నారు. ఈ విషయం గురించి మీకు కి నెలల క్రితమే నేను నోటీసు ఇచ్చాడు. ఈ విషయాన్ని మీరు ఎందుకు సీరీయస్కగా తీసుకోరు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : — నోటీసులు ఇచ్చారు. నేను కాదనడంలేదు. నేను వాటని అడ్వైట్ చేసాను. కానీ కైము లేదు. ప్రైమ్ ఉంటే తీసుకునే వాళ్ళం.

శ్రీ ఏ. జి. కృష్ణ : — అధ్యక్ష, హరిజనుల స్వాసాన్ని కూడా కావేస్తున్నారని కూడా నోటీసు ఇచ్చాము. ఇది ఇంపార్టెంటు విషయం. భూస్వాములు హరిజనుల పైన అత్యాచారాలు చేస్తున్నారు. మరి హౌసు కూడా రెండు, మాండు రోజుల్లో అయిపోతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — మీరు ఇచ్చారు. నేను అడ్వైట్ చేసాను.

శ్రీ నిశ్శంకరరావు వెంకటరమ్మం : — అధ్యక్ష, తతిమా వాళ్ళకు చెబుతూ నోటీసులు ఇవ్వాలికండా అంటున్నారు. నోటీసులు యావ్యాలి. య్యారైష్మన్ తెచ్చించాలి అంటున్నారు. మేము నోటీసు యాచ్చాము. మీరు అడ్వైట్ చేసారు. య్యారైష్మన్ వచ్చింది. మీరు దాని మీవ యింతవరకు ఏ వర్య తీసుకోలేదు. అడపిల్లం హంగర్ స్ట్రీయిక్ విషయం.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — ఒకదాని తదువాత ఒకటి తీసుకుంటాము. యక ఉన్నది రెండు రోజులు.

శ్రీ నిశ్శంకరరావు వెంకటరమ్మం : — అధ్యక్ష, ఉన్న శెండు రోజులలో ప్రక్కలు రావడానికి మీలు లేదు అంటున్నారు. మరి ఎలా చేస్తారు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : — విజినెన్ అధ్యయాజరీ కమిటీలో తీసుకున్న నిర్ణయం అది. మీకు అన్నర్ పంపిస్తాము.

శ్రీ నిశ్శంకరరావు వెంకటరమ్మం : — రిజన్ అస్సన్ పంపించేటటయే కిటి నోటీసులు ఎందుకు ఇవ్వడం ?

శ్రీ ఎం. వంటివరెడ్డి (సంయుక్త) : — అధ్యక్ష, మర్కరు కేసు గురించి నేను నోటీసు ఇచ్చాను. అది ఇంతవరకూ రాలేదు. ఈ రోజు బాంబీ ఎటాక్ గురించి ఇచ్చారు. అలాంటి బాంబీ అటాక్లు మా కర్మనులు డిలాలో రోజూ బాలా జరుగుతునే ఉంటాయి. మర్కర్ జరిగించని ఇచ్చిన నోటీసుకు ఇంత వరకూ ఏమీ జరగలేదు.

శ్రీ ఎన్. వంద్రచీలర్ రెడ్డి (పెండుగరి) : — కొన్ని కష్టాలలో మీరు కన్సర్ దిపార్ట్మెంటుకు 4రోజులలోపుల ఆస్సన్ పంపవని చెప్పి అవిభంగా ఆస్సన్ తెచ్చిపై దు. మరి 15 రోజులయినా ఇంతవరకూ ఆస్సన్ రాలేదు. తిరిగి మేము దానిని ప్రక్క దుషుమలో వేయాలా ? లేనియెదల ఆ దిపార్ట్మెంటలో కన్సర్ కర్కు దగ్గర అడిగితెఱపుకోవాలా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అన్నర్ వంపుని నంబంథిత మంత్రులకూడా ప్రాప్తము. వంపడం వారి బాధ్యత. వేసిన ప్రశ్నకు సమాధానం రాకపోయిన ట్లయై డిపార్ట్మెంటు వారు సమాధానం వంపించిన ద్వారా మంత్రులు ప్రశ్న వహించి ఆ సమాధానాలు తెప్పించి వంపించమని నేను ఆడేంచాను. రాకపోయిన ట్లయై కే నేను ఏమి చేయను?

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖరరెడ్డి :— 1881 ప్రశ్న ఇవ్వాకవచ్చింది. 2600 ప్రశ్న ఈ రోజే వచ్చింది. 1700 ప్రశ్నలు మధ్యలో ఎగిరిపోతున్నాయి. ఇప్పిన్నా ఏమయినట్లు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— దానికి ఒక ప్రొసెషనర్ ఉంది. అది అంతా ఇప్పుడు లేదు అంటారు. మరి సేవియర్ మెంబర్లుని ఎలా చేయకుంచే ఎలా?

శ్రీ వి. గోపాల్ :— నిన్న జరిగిన వెముకబడిన తరగతుల ఈరెగింపులో గ్రాపెలు, మేకలు తోలుకు పోయినట్లుగా తోలుకుపోయి, బాలా హృదయ విదార కంగా అరెష్ట చేసారు. దానిని గురించి దినేకషన్ ఎప్పుడు పెదతారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు నోటీసు ఇవ్వాలేదు. మీరు అడగకండి.

శ్రీ వి. గోపాల్ (పుంగనారు) :— ఎందుకు లేదు. నోటీసు ఇవ్వమంచే ఇచ్చేవాడిని.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నోటీసు యచ్చిన తరువాతనే మాట్లాడంది. వారు నోటీసు ఇచ్చాడు కమక వారు మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ వి. గోపాల్ :— ఈ మారు రోజుల్లో ఎప్పుడు దినేకషన్ పెదతారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నోటీసు ఇవ్వినిదే ఎలా చెబుతాము? ఏమిటే ఈ వికారం. నోటీసు లేకుండా అడిగే అధికారం లేదు.

శ్రీ వి. గోపాల్ :— వికారం ఏమీ లేదు. 1ఫ్యాం తార్ఫు లోతుగా దీని ప్రైవేట్ కషన్ పెదతారా? నోటీసు లేకుండా ప్రశ్నలు అడిగే అధికారం మాతు లేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నోటీసు ఇవ్వకుండా ప్రశ్నలు అడిగే అధికారం మీకు లేదు. యు హవ్ నో విజినెన్.

శ్రీ వి. గోపాల్ :— అధ్యక్షే, మీరు అలా మాట్లాడితే ఈ సభా కార్యక్రమాలను ప్రకమంగా జరగనివ్వము. నేను అడిగిన దానికి చెప్పవంపినదే.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు నోటీసు చెదిరించకండి. మీరు నోటీసు ఇచ్చారా?

శ్రీ వి. గోపాల్ :— మిమ్మలిన్న చెదిరించవలసిన అవసరం లేదు. నోటీసు ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. ఎప్పుడు అలో చేస్తారు? ఆంతే నేను అడిగేది.

re : Suspension of Sri B. Gopal, M.L.A;
for the rest of the meeting

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర : — మేము వేసిన ప్రశ్నలను మీరు అడ్డిట్ చేస్తున్నారు. 10 నెలం క్రితం ప్రశ్న వేస్తే అడ్డిట్ చేశారు. జనాబు కొరకు కన్నర్ఎ డిపార్ట్మెంటుకు పంపారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — ఒక నంవత్సరం అంతా కూర్చున్నా ప్రశ్నలకు జవాబు గాదు. మీ ప్రశ్నల కూడా హూర్టి కావు.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర : — సీరియల్ నెంబర్‌గా రూలు పెట్టుకోండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — రూలు గురించి నేను తరువాత మీకు చెబుతాము తెలియకపోతే. ఇప్పుడు తైం వేష్ట చేయవద్దు.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర : — నంవత్సరమయినా డిపార్ట్మెంటువారు అన్వర్ వంపకపోతే, ఇంకా మేము ప్రశ్నలు వేయడం ఎందుకు?

శ్రీ టి. సితారామ్ (ఆముదాలవలస) : — ఆగ్నేర్ గురించి కాన్స్ట్ డిపార్ట్మెంటుకు రిపర్ చేసిప్పుడు, సర్డెన్ పిరియద్ లో మీరు జవాబు వంపాలి అని ఇన్ ప్రీటన్స్ ఇచ్చిన తరువాత కూడా వారు పంచించని యొదలం, మరల దాచిని హౌసులో డినకన్ చేయడానికి మీరు ఎలా చేస్తారా? లేని యొదలం ఆ ప్రశ్నలం నంగతి ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్ : — ఏమి చేయాలనేది అలోచిస్తాము?

శ్రీ బి. గోపాల్ : — నర....

మిస్టర్ స్పీకర్ : — ఇదండీ. టీరో అవర్ తీనిపేసి 329 పెట్టారు. మళ్ళీ టీరో అవర్ అంటున్నారు. టీరో అవర్ ఫాలో అయ్యెట్లుటే 329 అడ్డిట్ చేయను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యసాయారు : — అధ్యాజే, మీరు ఎలా చేస్తున్నారు. అంగే వాళ్ల అడుగుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — ఏమి ఎలా చేస్తున్నాము. సీనియర్ ప్రోబ్జెక్టు మీలాట వాళ్ల లేచి నిలయంచే, అవకాశం ఇవ్వకపోతే మా వైపు చూడడంలేదు అంటారు. మరి సీనియర్ ప్రోబ్జెక్ట్‌ని ఎలా చేయకుండి ఎలా?

MOTION

Re :— Suspension of Sri B. Gopal, MLA,
for the rest of the Meeting.

శ్రీ బి. గోపాల్ : — అధ్యక్ష, మీరు కైలేకన్నా వంపనన్నా వంపండి. లేక పోతే 18వ తారీఖలోపల మీరు అలా వ చేస్తారా? చేస్తామని చెప్పనన్నా చెప్పాలి? నిన్న జరిగిన నంపుటనం.... ....

re : Suspension of Sri B. Gopal, M.L.A.
for the rest of the meeting

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు దశచేసి కూర్చోండి. కూర్చుంటారా లేదా ?

శ్రీ వి. గోపాల్ :— ఈము కూర్చోము. కూర్చునే నమస్యే లేదు.

Mr. Speaker :— I am sorry. I am naming that fellow You move a resolution. I do not understand what non-sense he is speaking. (Looking to the Treasury Benches) Will you move a resolution ? I cannot tolerate the attitude of the Member. I am sorry.

శ్రీ వి. గోపాల్ :— అధ్యక్ష, నేను తెబుగులో అడగుతున్నాను. నాకు ఒక్కి నిమిషం చాలా. ఇది ఎప్పుడు అలో చేక్కిరో ? గొతు లచ్చుగూరించి జరిగినటు వంటి....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రెజిల్యూషన్సు మాన్ చేయవనండి.

శ్రీ వి. గోపాల్ :— మొత్తం నాన్నెన్న అయిపోతుంది అధ్యక్ష. మీరు దానిని ఎప్పుడు అలో చేక్కిరో.....

(ఇంటర్వెన్షన్)

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :— సద్భిషణ్ అండీ.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఏమి సద్భిషణ్ అండీ.

శ్రీ వి. గోపాల్ :— (ఇంటర్వెన్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నో, ఐ దు నాన్ అస్సర్. చెప్పవలసిన పాధ్యత లేదు. కూర్చోండి. డు నాన్ టాక్ యాక్ యా క్రైక.... Please go out? Withdraw from the House. You first withdraw from the House.

గోపాల్ సహృదాయ :— నోటీసు ఇచ్చువండా నట్టుడు స్పీకరుపు అగోవంగా మాట్లాడుతావుంటే మీరు తీసుకొన్న చర్చ ఏమిచి ?

శ్రీ వి. గోపాల్ :— మీరు ఎప్పుడు అలో చేక్కిరో చెప్పండి ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మార్కెట్‌ను వంసించాలా ? You move a motion. Are you helpless ? Don't you know the procedure ? When the man is refusing to comply with the orders of the Chair, what to do ? (Looking to Sri Gopal) I am suspending you. Please, go out.

శ్రీ వి. గోపాల్ :— దొరుకునా ఇటవంటి సేవా, ఏమి న్యాయం, అధ్యక్షి :

శ్రీ నల్లపురట్టి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— నేను వర్తింపక్క నాయకులకుమాడా ఆస్టీన్ చేపున్నాను. చైర్‌ను ఈ విధంగా ధిక్కరిస్తూ పోతూవుంటే చూస్తూ హాహించడం న్యాయమో : మదనమౌహనగారిని చెప్పవనంది.

(ఇంటర్వెన్షన్)

re : Suspension of Sri B. Gopal, M.L.A;
for the rest of the meeting

Sri A. Madan Mohan :— I take serious objection to what he said. What is this, you are insinuating. You are a responsible Member of the Cabinet and you are trying to insinuate us. We have never behaved so irresponsibly sitting in the Treasury benches as you are doing. There is a limit.

(Interruptions)

I am on a point of order, Sir.

(Interruptions)

Mr. Speaker :— No, I do not admit any point of order. No point of order.

Sri A. Madan Mohan :— The Minister for Roads and buildings while making a motion—I do not know whether he was about to move a motion or wanted to make a good delivery of the speech. He is a senior Member of this House occupying a senior position and that too a Minister and a person who was also in charge of Legislative Affairs.....Otherwise, if he is not Minister in charge of Legislative Affairs, how can he move this motion? But for him to cast aspersions against the entire opposition, naming me..... చూస్తూ కూర్చుండూ,
పూర్తిపున్నారా అనే విషయం

(Interruptions)

Please bare with me. He should have some sense of judiciousness. Sir, it is not only the Treasury benches, we are also equally responsible to uphold the dignity of the Chair. Do not look to them always. Do not take the opposition for a ride just because numerically we are not enough as compared to the treasury benches. That always happens in democracy. If you or the treasury benches either the Minister or the Chief Minister take us in the lighter vein and take us for granted probably, the consequences will be much more than what you would never expected in the history of the Legislature. There is limit to our tolerance. If they become responsible in inciting the opposition, I do not know what role the opposition has to play. This is nothing but casting aspersions. In fact, I requested Mr. Jaipal Reddy when I was requesting Mr. Gopal to sit down and when he did not listen to me, and Mr. Jaipal Reddy took your leave and he was only trying to say leave it to me, I am trying to persuade. You do not even listen and you do not even apply your mind.....

re : Suspension of Sri B. Gopal, M.L.A.
for the rest of the meeting

Mr. Speaker :— I thought you are a senior Legislator. Do not teach lessons, Mr. Madan Mohan. I know the procedure.

Sri A. Madan Mohan :— I am not questioning your competence. I am only saying about the lack of rationale to appreciate the right things and taking things in the proper perspective.

Mr. Speaker :— Do not threaten me.

Sri A. Madan Mohan :— Neither you can threaten me nor can I threaten you. I know my limitations. Probably, you are adorning the position for the first time. I have been adorning the positions right from 1970s for the past fourteen years. I know the role of the Opposition as well as responsible Treasury Benches Number.

Mr. Speaker :— I have never seen people breaking mikes. Is that the way. You are preaching sermons.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎవరు కానీవ్యండి. మీదు అంతా చేస్తేగి వేదాలు....

శ్రీ పి. మదన మోహన్ :— ఆ నైపు వారు కూడా చేసినారండి. ఈ నైపు వారు చేసారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— 14 సంవత్సరాలను ఇలాంటి మొంబర్సు నేడు ఎన్నడు చూదలేదు.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, as long as you do not cease to be a Member of the Treasury Benches, whatever is done by you reflects on you equally and you become Jointly and collectively responsible...

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎవరి ఇస్ట్రాషన్సారం వాళ్ళు వ్యవహరించవచ్చునని అనుమతించున్నారా హోపెలో?

శ్రీ ఎ. మదన మోహన్ :— ఏమిటి, నాకు అర్థం కావడంలేదు. శ్రీవిష్ణుల రెడ్డిగారు, ప్రతివక్షనాయకులు కూర్చుని హార్ట్‌స్ట్రోన్‌రని పేరుపెట్టి తెలిపే, పాయింట్ అన్ ఆర్ట్ రెయిల్ చేసే, ఏమి పాయింట్ అన్ ఆర్ట్ అన్ అన్ చేస్తే అధ్యక్షజి మిమ్ములనే మొదటసారి భాస్తున్నాము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనిష్ఠమలరెడ్డి :— అధ్యక్ష, ప్రతివక్ష నాయకులను అగోర వరచాంచి నా వుద్దేశం కాదు. నా ఎక్కువెన్నెను వారు ఒకవేళ పొరపాటుగా ఏన్న అందరు స్థాంధింగ్ చేపుకుని వుండవచ్చు. పొరపాటు వుంటే, దానిని గురించి నేడు విచారం వ్యక్తం చేపున్నాము. ప్రతివక్షాలను అపమానించాలనికాదు. కాపీ మనం

అందరు కలసి కట్టగా వ్యవహరిస్తేనే ఈ నభ జరుగుతుంది. స్పీకర్ మ ఈ మాదిరిగా “నన్ను తై టకు వంపించండి. తేకుంటే మీ ఆజ్ఞను ధిక్కరిస్తున్నానని, నభలోమండి పేళ్ళ పొష్యుంటే నేను షెక్కను, మార్పిలు తీసుకువచ్చి వంపించండి. అని అంటూ వుంటే గత్యాపతరం లేక అయిను నప్పెంద్ చేయాడనికి మోషన్ మావేస్తున్నాను. ఈ నభను అమోదించమని కోరుతున్నాను.

Sir, I beg to move :

“స్పీకరుగారి ఆజ్ఞను ధిక్కరించినందుకుగాను శ్రీ వి. గోపాల్ గారిని నన్పెండ్ చేయవచ్చిందని మోషన్ ప్రతిపాదిస్తున్నాను.”

Mr. Speaker :— Motion moved.

The question is :

“స్పీకరుగారి ఆజ్ఞను ధిక్కరించినందుకుగాను శ్రీ వి. గోపాల్ గారిని నన్పెండ్ చేయవచ్చిందని.”

(Pause)

The motion was adopted and Sri B. Gopal was suspended for the rest of the Session.

శ్రీ వి. గోపాల్ :— నేను న్యాయవమ్మతమైన ప్రశ్నలే వేళాను. నేను మాటికి మారుపాటు ప్రభుత్వాన్ని పమురిస్తూనే వేళాను. అర్థానెకండరో తీసుకొన వలసిన విషయాన్ని అనపసరమగా వ్యాధగా చేసి నభను తప్పుతోవను వట్టిస్తున్నారని మని చేస్తున్నాను.

“శ్రీ వి. గోపాల్ నభను విడిచి బయటకు వెళ్లిరి”

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri A. Madan Mohan :— Mr. Speaker, Sir; We have given notice in respect of a person who died in police custody. When it is coming ?

Mr. Speaker :— I will come on Monday.

Sri A. Madan Mohan : The body of the person was not cremated but it was burried. We wanted a thorough enquiry in to matter and post-mortem. Once the body is de-composed, it is difficult to locate whether there were any extraneous injuries or not. It is a matter of public importance and it should be taken immediately.

We have also given notice of an incident where a Harijan boy was killed. We have also given notice of another matter of public importance pertaining to Vijayawada and Rajamundry Municipal affairs.

Mr. Speaker :— They are also coming...

Sri A. Madan Mohan :— Many of these things are not coming which are important. The ruling party questions and matters are being admitted and you are not admitting the matters of the opposition party. Where there is urgency, there only, we will give notice under rule 329. How can the Calling attention notice given notice of by Sri N. Chandrasekhara Reddy, only on yesterday, comes for discussion today and how ours are not coming ?

Mr. Speaker :— As per our decisions, every day, one 326 and one calling attention from the Opposition side we are taking up.

Sri A. Madan Mohan :— My charge is that unfortunately the Speaker is not being allowed to function in a way in which he has to function. The Minister for Legislature Affairs at the instance of somebody, higher up, probably the Chief Minister, he is functioning and he is intruding into the Legislature functioning.

Mr. Speaker ;— It is baseless.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ప్రతివషంవారు 329 నోటిసులు యిస్తున్నారు. కాలింగ్ అపెన్సులు యిస్తున్నారు. రూలింగ్ పార్టీవారు కూడా యిస్తున్నారు. ప్రతిరోజు వారిది ఒకబి, పీరిది ఒకబి తీసుకొంటున్నాము. వారిది, పీరిది విస్తున్నాయి

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— మీ చాంబర్లో మీటి అఱు పెర్సనల్ గా చెప్పాను.

Mr. Speaker :— There is some procedure evolved and priorities have been fixed.

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— దయచేసి మాకు వదలి పెట్టండి. ప్రయారిటీన్ మేము ఫిక్స్ చేసుకొంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వచ్చే సెప్పన్కు పాలో అవుదాము.

శ్రీ నల్లివర్ధకీ శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— ముఖ్యమంత్రిగారు, లెజిస్లైటర్ ఎస్టేట్ మినిస్టరు ఈ సెక్రెటరీయట్ వ్యవహారాలో జోక్యము పెట్టుకొని వారే : డిప్పతున్నారనే మాటను ఎక్సపంట చేస్తే బాగుంటంది.

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— ఎందుకు ఎక్సపంట చేస్తారు ? అన్సార్ మెంబరీ ఏమి వుండి? మిమ్మలము సంతోషపెట్టడానికి ముఖ్యమంత్రిగారిని సంతోషపెట్టడానికి సతలో సభ్యులు కొత్త సంప్రదాయాన్ని సృష్టిస్తున్నారా ? What is unparliamentary in my speech ?

Mr. Speaker :— I will go through it and if there is any objectionable matter, I will expunge,

దా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— ఏమి ఎక్స్‌పంట్ చేస్తారు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అప్పెకన్ రెయిల్ చేశారు. హార్ట్రోను అని చేయతన్నాను.

దా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— చూడవలసినది దానిలో ఏమి పుండి ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అప్పెకన్ రెయిల్ చేస్తే ఎగ్గామిన్ చేయక్కు లేవా ?

శ్రీ ఎ. మదన్‌మౌహన్ :— ఇన్ని రోజుం ఎక్స్‌ప్రియ్‌న్ తప్పాత వాడు రెయిల్ చేసి పాయింట్ అవ్ అర్థర్ సబు తాడని చెప్పాలి.

శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు :— ఈ విషయంలో మాకు ఏమి పంచంభంలేదు. పార్లమెంటరీ ఎఫ్ఫెర్స్‌కి పంచంధించిన విషయాలలో ఇన్‌ప్రొయ్‌న్ చేయడానికి ప్రయత్నించాలి. అది అయినా యాద్ చేయండి.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరమణ :— పాయింట్ అవ్ అర్థరు సర్.

I refer to Rule 304 (iii) Sir, It reads as follows :

“304, A member while speaking shall not :

It is Prohibited

(iii) use offensive expression about the conduct of proceedings of the other House or of the Parliament or any State Legislature;” ఏక్స్‌ప్రులు మదన్‌మౌహన్‌గారు మాటలాడిన దంతాడు ప్రోఫీడింగ్‌న్ అవ్ ది ప్రొసెక్ట పంచంధించి పుండి. ఎక్స్‌పంట్ చేయాలని మంక్రి శ్రీవాసులారెడ్డి గారు చెప్పినదానిని సపోర్ట్ చేస్తున్నాను.

Sri A. Madan Mohan :— I protest for this. What is the offensive language used here ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎగ్గామిన్ చేస్తానంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. మదన్‌మౌహన్ :— వారేమి అంటే మీరూ అదే అంటారా ? ఇన్ని రోజుల అముఖముతో వాడు రెయిల్ చేసిన పాయింటు సబుగా లేదనడానికి బిడులు దీనిని ఎగ్గామిన్ చేస్తామంటే ఎంత బాధగా వుంటందో అలోచించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వాడు అప్పెకన్ రెయిల్ చేశారు. ఎగ్గామిన్ చేస్తానంటు న్నాను. నేను డెసిపన్ ఏమీ తీసుకొనలేదు.

శ్రీ ఎ. మదన్‌మౌహన్ :— స్టోక్ రిప్పయి బాగా లేదు. He has not used offensive language అని చెప్పవచ్చు కదా.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యసాయిదు :— అద్యతే, 329 క్రింద విషయ ప్రాచాన్యతను ఒట్టే వివరించవలసినదిగా మీరు ప్రతిపక్ష నాయకునికి అవకాశంజాచ్చారు. నేను ఇన్నిస

829 లు కూడా చాలా వున్నాయి. అచ్చి ఎప్పుడువస్తేయో తమరు చెప్పండి. పోయిన నెల 23 వర్షేది కరీంనగర్ జిల్లా జగిత్యాపలో మా పార్టీ కార్బోకర్టరు కొట్టి పోలీసు లాకపలో పెట్టి నానా బాధలు పెట్టారు. దాని గురించి 829 ఇచ్చాము. దానికంతే ప్రాథాన్యతగల విషయం ఏమి వుంది. అదింకా రాలేదు. చిత్తరు, నెల్లారుజిల్లాలలో వర్షం వల్ల మొత్తం భావ్యం దెబ్బతిని ప్రజలు అట్లాడికిపోతున్నట్లు వున్నారనే విషయంపై 829 ఇచ్చాము. అది ఇంతవరకూ హోన్ ముందుకు రాలేదు. అంతకంతే ప్రాథాన్యత విషయం ఏమంది? వడగిచ్చ వాడున రైతులు చాలా నష్ట వడురని 20, 25 రోజుల పాటు బాధలు వ్యదురని నోటీసీసు ఇన్నే ఇవ్వాలికి వచ్చింది. అధ్యక్ష, ఒక విషయం మనవిచేస్తాము. తమరు కాని, తమ చాంబర్లో కాని విరుద్ధం తీసుకుని ఆర్డర్ అవ్ ప్రీయార్టి ప్రకారం తీసుకోండి. నేను ఇచ్చినవి, తై పాల్ రెట్లిగారు యిచ్చి నవి, కాంగ్రెసు పార్టీవారు. అధికార పక్షంవాయ యిచ్చినవి హోసెలో దీన్నే దేశేనే కొత్త సాంప్రదాయం పెట్టి మాకు ఇబ్బందిగా వుంది. ఇది మాకు సంతోషం కాదు. శ్రీనివాసులు రెట్లిగారు మాటలుతూ మాక్కిచేక్కయిం కూడా అది కాదన్నారు. జయగుతున్న విధానంపట్ల మేము సంతోషంగా లేము. ఇంతకుమందు ప్రవర్తించిన తీరు పట్ల నాకు భాధగా వుంది. మమ్మల్ని మాటలచివ్వారు, అవకాశం ఇప్పాడు. మీతో వివాదం పెట్లుకొని అవకాశం తీసుకోవాలని అంటారా? ఆ లెవల్కు మేము వేళ్లాలా విజయ వాడలో చివిపోయిన గోపాల్ గురించి మేమూ నోటీసు ఇచ్చాము. నేను చాంబర్లో ఏమమ్మల్ని కలిగాను. ఎడ్సైట్ అయింది, వస్తుంది అని మీరు చెప్పారు. ఆ కుప్రవాది బంధువులు మా పార్టీకి చెందినవారు. వారు వచ్చి నమ్మి కలుసుకున్నారు. లభ్యమై గారు ప్రమఖ నాయకులు. వాడు నిఁఱ్ఱి అరెస్టు అయినా నేను హోసెలో అడగలేదు. నోటీసు యిచ్చికూడా అడగలేదు. 829 క్రింద ప్రాథాన్యతగు ఇట్టి అంగంల నోటీసు ఇన్నే చాలా. ఇంకా 420 పెండింగ్లో వున్నాయన్నారు. రెండు రోజుల్లో సమావేశం ముగియబోతున్నది. మీ డిప్రీస్చపన్ వార్డు మేము ప్రమ్మించలేదు. విషయప్రాథాన్యతబల్లి తీసుకోండి. సీనియారిటీ అంటే నష్టం వస్తుంది. హోసెలో ఎవరు గట్టిగా అదికితే నారిది తీసుకున్నా నష్టం వస్తుంది. ఒక క్రీస్తీజీర్ ఎవర్ట్ చేయకుండా ఈవిధంగా వదిలిపెడితే మేము కూడా నిఱంధనలు అతిక్రమించివలసివస్తుంది. అలా అతిక్రమించడం మాకు సంతోషం కాదు. మా పార్టీ కార్బోకర్టరు లు కెలిపోన్న మీద కెలిపోన్న చేస్తున్నారు. నెల్లారు రైతులు మీరు విద్రహించున్నారా అని నమ్మి అడుగు తున్నారు. ఇటువంటి వరస్తితులు రాకుండా తమరు పార్టీ నాయకులలో మాటలిడి ఒక పద్ధతి అసునరిస్తే భాగుంటుంది. రాఘవ రెట్లిగారు పాయించ్ అవ్ రెయిక్ చేసిన వారికి అవకాశం రాలేదు. అవకాశం రాకపోతే ఏమి చెయ్యాలి? మైక్ విరగొట్టాలా విగ్గాడితే మీరు నేను చేస్తారు. బయటకు పెళ్ళకపోతే మార్కెటు పిలిపిస్తారు. ఇలా మనం ఎక్కుడకు పోతున్నామో అర్థం కావడంలేదు. నేనిది ఎంతో బాధకో చెబుతు

గ్నాను. తమరు నాయకులందరినీ సమావేశపూర్వచి ఒక ప్రోఫీచర్ ఎజాష్ట్ చేయండి. అది లేకుండా ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు ఎవరికి పడితే వారు అడగడం మంచి సాంప్రదాయం కాదని నా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:— అధ్యక్ష, 329 లు కాని, కాలెచ్కు న్ను కాని నేడు కూడా 80, 70 వరకూ యిచ్చాను. ఎప్పటికప్పుడు వస్తాయని ఆనుకుంటున్నాను. కాని రావడం లేదు. గోపాల్ మరణం గురించి మేము కూడా యిచ్చాము. భద్రావలంలో మా కార్బూక్టర్:ను నక్కలైటు రాటు నపకడం విషయంలో యిచ్చాము. మీ పర్సీఎన్ కొరకు మేము ప్రయత్నిస్తున్నా హాకు దొరచడంలేదని బాధపడుతున్నాము. ఎందుకు ఇటువంటి పరిస్థితి పస్తుగ్నిదో అర్థం కావడం లేదు. కొన్ని సాంప్రదాయాలకు కట్టు లింగించి వాటిని పాటించాలి. దానిని అందరం పాటించాము. లేదా అందుకూ అవకాశం యివ్వండి. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు మీకండరికి సంతోషంగా వుందని అంచే మేము అంత భార్యత లేకుండా యిక్కడ వున్నామా? మాకూ భాద్యత వుంది. నశను పీలై నంతపరకూ నత్తిసాంప్రదాయాల మీద నడిపించాలనే ఆనుకుంటున్నాము. మీరు అందరి పట్లా ఒకేపద్ధతిన వాదించండి. అంతేగాని ఒకరిపట్ల ఒక పద్ధతి ఇంకాకిరిపట్ల ఇంకాక పద్ధతి అనుసరించుకుండా పుండండి.

శ్రీ మహమద్ రజాబ్ అలి:— అధ్యక్ష, తమకు నుహా ఇవ్వటానికి డైపాల్ రెడ్డిగారు రెండుసార్లు లేఖినా వారికి మీరు అవకాశం యివ్వాలేదు. అందరం ఏకోస్ట్రే అంగాలేచి నిలబడవలసి అవసరం వున్నదా అని చూస్తున్నాము. పరిణామాలు పెకండుకు ఒక మాదిగా మారిపోతున్నాయి. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు చెప్పిన మాట అందరకూ వర్తించేది. ఆ విషయాన్ని మేము హార్షించడం లేదు. మాకు అప్పాడంగా లేదు. అనూహ్యంగా వుంది. కాని మాకు అవకాశం రాకపోతే ఎలా చెప్పాలి? మా దృక్కుధాన్ని మీ దృష్టికి ఎలా తీసుకురావాలి? 820 ల గురించి ఇతర విషయాల గురించి మీరు నిన్న మాటలాడారు. చాలాపెండింగ్లో వున్నాయని చెప్పారు. గోపాల్ మరణం గురించి మేమూ ఇచ్చాము. మా పేర్లుకూడా ఇంచూదేశారు. మాకూ అందేళకవుంది. మేము సాంప్రదాయ వియద్ధంగా వెళ్ళుచుట్కోలేదు. సాంప్రదాయ ప్రకారం వెళ్లాలనే మా ఉద్దేశ్యం. మనం మన కార్యక్రమాన్ని నిర్ధారించుని నడపుకోవలసిన అవసరం వుంది.

శ్రీ సిహెచ్. వి. రామటోగర్యా:— అధ్యక్ష, గౌరవసభ్యుల భాద్యలోపాటు మా భాద్యలూ వున్నాయి. అవి కూడా తమరు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. మనం 18 రోజుల్లో దిమాండ్స్ పాన్ చేసుకోవాలి. ఇంకా అనేక దిమాండ్స్ మిగిలి వున్నాయి. ఇంకా ఎక్కుపాండిచేసే కాని దిమాండ్స్ పాన్ చేసుకోలేక పోతున్నాము. వ్యవేశపెట్టిన 27 బిల్స్ పాన్ చేసుకోవలసివుంది. ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వ బిజినెస్ తీసుకోవడం అనేది సమావేశ ప్రథాన ఉద్దేశంల్ని అందరకూ తెలుసు. ప్రభుత్వ బిజినెస్ వెనక్కు-

పెన్ని ప్రతిరోజు ప్రశ్నలు, 328 లూ, కాలెబ్బిస్టు హోనే సమయం అయిపోతున్నది వాచిని ఎలా చేయవద్దని నేను అనడం లేదు. కానీ బిటినెన్ అంతా పడకొండూ, పదకొండుకుర్కలు హూర్తిచేసే తరువాత గవర్నర్మెంటు బిటినెన్ హూర్తికవచేసేకాని అది హూర్తికాదు ఇంత ఒర్చుపెట్టి గవర్నర్మెంటు బిటినెన్ హూర్తి కాకపోతే అది అన్నాయం. అది దృష్టిలో పెట్టుకొని తమరు ప్రశ్నలు, ఉపప్రశ్నలు ఎలా చేయండి. అవసరమైతే కొన్ని రోజులు ప్రశ్నలు, 329 లూ, సమైక్యచేసి దిమాంద్ర్స్ పాసు అయిట్లు చూడ వసన వుండనేది కూడా తమరు చృష్టిలో పెట్టుకోండి.

Sri A. Madan Mohan :— Now the Chief Minister has stoutly denied of his interference or the interference of the legislative affairs minister in the functioning of the Legislature Secretariat. I don't say that. A notice which we have given in respect of Bhuvaneswari Cardides was posted on 10th and it was there in the business. After it is posed it is removed. This is my charge I have not said without any basis. Normally I never go into the personal allegations. This assumed importance in view of the fact that it belonged to the daughter of Chief Minister, or son-in-law of the Chief Minister I am bringing it to your notice.

శ్రీ ఎస్. జాంపాల్ డాటి :— అధ్యక్ష, 329 వఱకు నావరకు రేసు యా మొత్తం సమావేశములో ఎప్పుడు కూడా అది అడ్డిటో గాకుండా లేవనెత్త లేదు. ఇప్పా గౌతులచ్చగ్నాగారి విభయములో ఎండకు లేవనెత్తానంచే వారు ముఖ్యమైటువంటి వ్యక్తిగాకుండా చి. ని. ఎలు నాటింధించిన విషయమే గాకుండా బీరు యా సాంప్రదాయాన్ని పాటిస్తాన్నారు గనుక, నిఱంధనలు పాటించే మేము వెనుకబడి పోతున్నాము అనీ నేను కూడా పోతే పడ్డాను, అంతకంటే ఏమీ లేదు. జీరో అవచును రిపేన్ చేస్తా నిఃప్తి వచ్చింది. అ రూలును స్ట్రీక్ గా పాటించండి. అది నా కోరిక. రెండవది, యా హోస్టలో మంత్రియెక్కు ప్రభావం వల్ల క్యశ్వన్ను అప్పిటు అవసర్నాయిని ఎవరైనా అన్నపుండు అది ఎక్కువంజబల్ పేటర్ కాదు. అలాంటే ఆరోవులను మంత్రిగారు గాని ముఖ్య మంత్రిగారు గాని కాదోవచ్చు. స్ట్రీక్రు గారు కాదవచ్చు తప్ప It is not a matter that can be expunged.

Mr Speaker :— Allright.

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైలారు) :— అధ్యక్ష, నిన్న కూడా దిమాందు పాసు చేశారు. అప్పుడు రూరల్ డెవలవ్ మెంటు గురించి కనసర్వ్ మినిస్టర్ చేత మీరు అన్నారు చేయసియకుండా ప్రొసీద్ అయిపోయి దిమాందు పాసు చేసుకున్నారు. అప్పుడు మళ్ళీ లేచి అదుగులంచే మీ దోషటి ఎలా వుంటుందోనని అగాను. ఇప్పుడు ఖూపకం చేస్తున్నాను. దిమాందు అన్నారు చేయకుండా పాసు చేసిన విధానం మందిచి కాదు. మీ లుట్టింది చూస్తున్నాము. కొంత అలోచించి నలుగురిని కూడగట్టుకాని పోవడం భాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాము.

కుమారి తె. ప్రసూత (పసతేంగర్) :— అభ్యర్థి, మేము యిక్కడ 15 మందిమి లేదీన్ వున్నాము. శ్రీచు సంబంధించిన సమస్యలను గురించి మాటలాడడం లేదనే విషయ బయట కూడ వస్తువ్వది. దీని గురించి కేవలం అని గంట చర్చకు అపకాళం యివ్వమని అన్ని పాట్లోకు నంబిధించిన త్రైల మిమ్ములను అడిగే యింక పాకు ఒకసారి అపకాళం కల్పించ లేదు. మేము ఎంటుకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నాము మహిళా సమస్యల గురించి యిక్కడ ఏ మాత్రం పుకమంగా ప్రాతినిధ్యం వహించ నప్పుకు నిజంగా తల వంచుకోవలసిగ్గ వేసితి మాకు బిల్లు బట్ట వస్తున్నది. ఎంతో మంది చనిపోయిన నంఘటన మీద యిచ్చాము, యింకవరకు ఎలో చేయలేదు. కసీనం యా సెఫమలోనే తప్పనిసరిగా పోమవరంసారు అపకాళం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీమతి యం. స్వరాజ్యం :— అభ్యర్థి, గత కొద్ది అములిములో మీ ఆజిసు పాటిస్తూ వుండాలని కోరుకునే నాకు ఏమి మాటలాడలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. మిగతా విషయాలు ఎలా వున్నవుటికి మేము ఆ నోటీసు యిచ్చి 20 రోజులు అయింది. 20 వుత్తరాలు వచ్చి వి నాకు ఆ మరుకూలపైన. ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తెచ్చినా కూడా వని భారం వల్లనై తేనేమి మరో విధంగా అయితేనేమి పరిశీలించడం జరుగ లేదు. ఈ ప్రభుత్వం పైన అపవాదు పడకుండా త్రీ సమస్యలను యూ హాసెలో పెట్టి ప్రభుత్వం చేత ఒక ప్రకటన చేయంచడం అవసరమని యిచ్చాము. మహిళా శాసన సభ్యులు యాది అక్కువనర సమస్య అని 20 రోజుల క్రిందట నోటీసు యానై దానిని యింపార్టెంట్ అని తీసుకోకపోతే దేనిని యింపార్టెంటుగా తీసుకుంటారు. ఈ సభలో ప్రభు సమస్యలకు ప్రాముఖ్యత తగ్గుతున్నది. కేవలం వ్యక్తులకు సంబంధించి తెచ్చిన సమస్యలు చర్చించబడుతున్నవి. కనుక దానిని పునరాలోచించి అది వచ్చేట్లు చూడండి.

పిస్టదు స్పీకరు :— ఈ కార్డ్‌క్రమాలకు ఒక సలహా సంఘం వుంది. ఆ సంఘ ములో పెడితే వాడు విర్థయస్తారు. నా యిష్టామసారం పెట్టిఉనికి లేదు. దయచేసి మీరు ప్రాపీచరు తెలుసు కోతుండా నా మీద పడకండి.

శ్రీమతి యం. స్వరాజ్యం :— అది అడ్డిటు అయింది.

పిస్టదు స్పీకరు :— అడ్డిటు కావచ్చు. ఆ లర్గంట ఎప్పుడు ఎలాలో చేయాలనేది అ సలహా సంఘం చెప్పాలి. నా యిష్టామసారం చేయడానికి లేదు. నా స్థితి తెలుసుకోతుండా మీరు మాటలాడుతున్నారు.

శ్రీమతి యం. స్వరాజ్యం :— సలహా సంఘం ఆయినా ఆలోచించబలసిందే.

పిస్టదు స్పీకరు :— నాకు అభ్యర్థం తరం లేదు.

శ్రీమతి యం. స్వరాజ్యం :— మీ పెముకాల సలహా సంఘం వుందో మరోటి వుందో మీరే కదా మాకు భాద్యాలు. ఈ సభను నడుపుతున్నది మీరే గడా. 20 రోజుల క్రిందట నోటీస్ ఇచ్చాము.

మిశ్రరు స్వికరు : — రోజు గం. 8-30 నుండి 1-30 వరకు వని చేస్తున్నామా కాలకేపం చేస్తున్నామటుంటున్నారా. అందరు నాది యింపాడైంట్ అంటే నాది యింపాడైంటు అంటారు. నుహా సంఘం చెబుతుంది. ఎవరికి వారు లేచి నాది రావాని లేచే దానికి లేదు. వాయి నిళియకే అప్పగితూ కాదు, నాలుగు గంటలు డివ్సున్ చేసినా నాకు అశ్వంతరం లేదు.

కుమారి తె. ప్రసూన : — మహిళ..మసు అందసం కలసి యిచ్చాము.

మిశ్రరు స్వికరు : — మీరు యిచ్చారు, రాని నా చేతిలో లేభా. నుహా సంఘం వారు ఒప్పుకోవాలి. What is it? Without knowing the rules and procedure you are attacking. నా కేతిలో లేదు. పీఠందరు యిచ్చారు. నా పద్ధతి వుంది. ఎప్పుడు పెదులారో వారు.

శ్రీమతి యం. శ్వరాజ్యం : — నుహా వంఫూవికి ప్రతినిధి మీరు కాదా?

మిశ్రరు స్వికరు : — మీ సాయకుని అచగండి. మీ సాయకుడు పెంబరు. మీ సాయకుడి బిదులు మీరు రండి.

కుమారి తె. ప్రసూన : — మీరు అట్లా అందం భావ్యంగా లేదు.

మిశ్రర్ స్వికర్ : — ఏది భావ్యంగా వుంటుంది, ముఖ్యమంత్రిగారి తప్పన మీరు రండి, వ్యవహారం చేస్తుండి, భావ్యంగా వుంటుంది. నా చేతిలో లేదు. మీరు దయచేసి వూరక ఏవో అమమానాలు, అపోహాలు, అపార్థాలు మనస్సులో పెట్టుకొని రస్తు నిందించకండి. రూలు 328 గురించి చదవండి. ‘No matter, however important and urgent may be, shall be raised by any Member without having given atleast half an hour’s notice to the Speaker before the commencement of the sitting for the day and obtained his permission’. అది రూలు. రెండుకంటే ఎవ్వున తీసుకోకూడదనే రూలు వుంది. ఈ రూలును అమైండు చేసుకోవి రోజుకు వది పెట్టుకోండి నాకు అశ్వంతరం లేదు. ఏ మేరుడు తీసుకోవాలి అనేదాని గురించి రూల్సులో లేదు. నా డిప్పుర్చుపుకు వదిలిపెట్టారు. అయితే నాది తీసుకోవాలి నాది తీసుకోవాలు అంటే నా డిప్పుర్చుపు ఎవ్వుత ఉండి ? కాబిట్టి రూల్సు కమిషన్ లేబో ఎల్లందో పిలుస్తాను, మీరు కూర్చోండి, రూల్సు పెట్టండి, ప్రొసెసరు పెట్టండి, పార్టీవైట్ తీసుకోమ్మంచే తీసుకుండాము, లేకపోతే యింపాడైంటు యిస్టు తీసుకోవాలచే అట్లా తీసుకుండాము. యా తలనొప్పి పోతుంది, రోజుకు 10, 20 మంది యిస్టున్నారు. ఏ రోజుకు ఆ రోజు భాగ్యలేవ్ తీసుకోండి, దానిలో ఏ రెండు వస్తే ఆ రెండు తీసుకుంటాను, నాకెందుకు ఈ తలనొప్పి; నాది అడ్డివ్ చేయలేదంకే నాది అడ్డివ్ చేయలేదని అందరు నన్ను ఎటాక్ చేయడం ఎందుకుసా భాగ్యలేవ్ సిస్టంపెట్టి ఏ రెండు వస్తే ఆ రెండు తీసుకుండాము, ఎవరి అశ్వంటం వరిది, నన్ను అంటే లాభం లేదు. నేను యింతవరకు పాలో అన్న

తన్నదేశంలే, అపోజిషనువారు వందమంది వున్నారు రూలింగు పార్కీవారు రెండు వందమంది వున్నారు, అందరు యిస్తున్నారు. అయినప్పటికీ 2:1 వున్నప్పటికీ వారికి సగం వీరికి సగం తీసుకుంటున్నాను. వారి సగమలో వారు యింపార్టెంటు అన్నావి, వీరి సగమలో పీరు యింపార్టెంటు అన్నావి తీసుకుంటున్నాను. ఈరోజు తీసుకున్న రెండు ఎవరివి? ఏము నంబింధం లేదా? చెప్పండి. నాది రాలేదు నాది రాలే దఱి ఎక్కుచిమండి వస్తుయి రోజు రెండు తీసుకుంటే.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి : — పథ్యాఃకు అందోళన వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — ఉంటుంది. అందోళన వుంటే స్పీకరుపీడ అరోపణ చేస్తే ఎట్లా? మాది వెనుక పెడుతున్నారు, వారిది ముండు తీసుకుంటున్నారని చెప్పే వ్యవహారం బాగా లేదు. నాకు బాలా బాధకరంగా తుంది. You make out certain rules. జీరో అవరుకు బదులు 329 పెట్టుకున్నాము. లేసపోతే యో చూలను తీసి వేయండి. I am not partial to anybody. I am impartial. అనిజ్ఞావకం వుంచుకోండి. లేనిపోతి చూచ్చే నామీద పెట్టుకండి. I can't help it.

శ్రీ ఎస్. విజయరావుజి : — అర్ధాక్ష, తమ బాధము అర్థం చేసుకొని నేను 329 క్రింద యిచ్చిన నోటీసులు అన్నించేని ఉపసంహరించుకుంటున్నాను

MATTERS UNDER RULE 329 re : Attack on A. Gopal Reddy by country bombs in Rajampet town.

శ్రీమతి కె. ప్రభావతమ్ము : — అర్ధాక్ష, ఎటువంటి ధార్యామైన సంఘర్షను, యూ పోలీపు వ్యవహారానికి సంబంధించిన విషయాలా, రేపు నశిస్తుండు యింకపరకు తీసుకొని రాలేదు. దినీని ప్రప్రదశమంగా తీసుకువడ్డున్నాను. నా నియోజకవరంలో జరిగినటవంటి అన్యాయాలను, దారుణాలను ఒక్కయంత్రం మహా గ్రీగావున్న పాత లిపు స్టాండ్ ఎమరుగా మోటార్ ప్లైట్ ఎక్కువటువటి సమస్యలో కి నాటు బాండల వేయడం జరిగింది. అందులో ఒకటి మనిషికి తాకింది. మీలిన కి కూడా తస్సుంకోగ్గినాడు. ఒకటి పగలని సందర్శంలో ఎన్నోవేల అయిన గోపాలరెడ్డిని రాజంపేట హస్పిటల్లో ట్రైట్ చేసినకర్యాత తిరపతికి పోలీపువారు తీసుకొని వెళ్డం, అట్లాగే హస్పిటల్ వారు సిపార్స్ చేయడం జరిగింది. అద్భుతవశాత్ అంశు కోలకుంటున్నాడు. ఇటువంటి సంఘర్షనలు యిప్పదే సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పినారు. వారి దగ్గర యైన్నో జరుగుతున్నాయి. మా దగ్గర యైప్పుడూ జపగలేదు. ప్రప్రదశమంగా నా నియోజకవరంలో ఈ గోపాలరెడ్డిగారిపీడ కత్త సాధింపుగా వీరిని అంతం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో యిది జరిగింది. చీనికి అనేకరకాలయన శక్తులు వని చేకాయి. ఈ సందర్శంగానే ఒక ఎవ్వ

re : Attack on A. Gopal Reddy by
Country Bombs in Rajampet Town

కేటను కష్టదిలోకి తీసుకొని అతని ఫైల్ పెంటు తీసుకొని విడిచి పెట్టడం జరిగింది. ఆ అయితే ఏ గుమస్తా పెంచలార్టీగారు పోలీసులు యి నాటికి దొరిగిన సమాచారం లేదు. వారినే యి కార్బూక్రమానికి ఉపయోగించుకోవడం జరిగింది. ఒక తాలూకా మంచి యింకొక తాలూకాకు మనుష్యాను చంపడానికి మనుష్యాను తీసుకొని రావా లంచే యెంత ఖర్చు అవుతుందో అలోచన చేయాడి. ఈ మనుష్యాను తీసుకొని రావధానికి యెంతమంది చండాలు యిచ్చినారనేది గూడుకొని ప్రశ్నజ్ఞంగా తెలుకోనంత మరకు యి కేసును మనము యే మాత్రం పరిచ్ఛరించి లేదు. ఆరోజు సాయంత్రం 10.30 లకు నా వర్గానికి సంబంధించి వారు నా ఎన్నికలో కృష్ణచేసివారు కొంత మంది పోలీసు నబీ యిన్ సెక్షన్ కురువు ఒక వారిక్యూలర్ యింటికి తీసుకొనివేళ్లు వారు ఉన్నారనే అమమానం తెలియజేయడంవల్ల ఆ తలపు తశంపెట్టి ఉన్నపుట్టికి దానిని బ్రిద్జిలకొట్టి లోపల చూస్తే ఒక మనిషి లిరిగిపోయిన పాతచీర కప్పుకొని మంచం క్రింద పడుకొని ఉన్నాడు. మాకు శక్తి వున్నపంచవరకు పోలీసులకు సమాచారం యివ్వాలనే ఉచ్చేశ్వంతోనే హేము ఆపని చేస్తున్నాము. లోక్త పోలీసుకూడా యి వని సక్రమంగా చేసినందువల్లనే ఆ ముగ్గురిని అరెస్టు చేయడానికి మా సహాయాన్ని ఉపయోగించుకొని చేసినారని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువున్నాము. నా నియోజక వర్గంలో ఎలక్షన్ రోజున రివ తారీఖన ఉప్పరివర్గి అంశానికి ప్రచేంబంలో బాంబాలు చేయడం జరిగింది. అస్క్రిప్ట నాలో పోలీచేసిన మనిషియుక్క జీడ్సుకూడా పోలీసుద్వారా సీక్సు చేయబడింది. అట్లాగే ఎ.డి.ఎక్స్. 446 లారీకూడా మనుష్యాలో దొరకడం జరిగింది. వీటన్నిటినీ పట్టుకోవడానికి మా వాడు పోలీసు లకు సహకరించినాయి. పోలీసులు పట్టుకుంటువంటే ఆ మనిషి చేసిలోపువ్వు ఉత్తరంకూడా అందింది. ఆ ఉత్తరంలో వలానా తారీఖన కార్బూక్ రూపులు వచ్చి నాకు సహాయం చేయబడిందిని, దీనికి మా మనుష్యాను తెస్తున్నావుని, వారి లాడ్జీంగు బాధగలు వారే యిచ్చుకుంటారని ప్రాయండం జరిగింది. ఈ విధంగా ఒక ప్లాన్ మీద 1983 మంచి యిటువంటే సంఘరణలు జరుగుతానే పున్నాయి. ఇప్పుడు నేను చెప్పిన కేసు పోలీసు ప్రైస్నిలో రిజిస్టర్ కావడం జరిగింది. తెల్చి నంబరు 3 ఆఫ్ రిపిల్, ఒంబెట్టు పోలీసు స్టేషను, ఇంత దొర్జన్యకాండ జరుగుతున్నపుడుకూడా ఒటటిస్టుర సంవత్సరంమంచి నేను యి సత దృష్టికి, ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని రాలేదు. ఎందుచేతనంలే కేవలం యివ్వేనీ జరుగుతున్నాయికదా మనకు డిపార్ట్మెంటు ఉంది న్యాయం జరుగుతుందనే దృష్టిలో ఉన్నాము. అట్లాగే పిబివరిలో అదే ఉప్పరివర్గాలో రీపందిని ఒక ఇంటిలోనికి తీసుకొనిపోయి బారుంగా కత్తులో పొదిచినారు. నాను ఒకచే తృప్తి ఉంది. అదేమిటంచే దేవుడు కరుణించడంల్లో యెన్ని బాంబలు చేసినాకాని నావరు బావు మంచి బయటపడినారు. 1986లో జరిగిన కేసులో నాలో పోలీచేసిన అభ్యర్థి పేరు

re : Attack on A. Gopal Reddy by
Country Bombs in Rajampet town.

ఉన్నవ్వలీకి ప్రస్తుతం జరుగుతున్నది ఏమిటంటే, గవర్న్‌ప్రోమెంటుకు అప్పి తేసు వెట్టు
కున్నారు కాబట్టి వారి పేరు యిన్వెష్టిగేసన్‌లో డెలిట్ చేయిండుతుందనే నందిం
వ్యాపించింది. ఒక టీప్ దొరికినప్పుడు, ఉత్తరం దొరికినప్పుడు ఒక పునిషికి సంబంధం
ఉన్నట్టే కదా. తమసు న్యాయాత్మకోవిదులు, తమరే చెప్పండి. అదే నా టీప్, నా
ఉత్తరం దొరికినంటే వదిలిపేట్టేవారా. అట్లా ఒక పొలిటికల్ ఉద్దేశ్యంలో కొంత
మందిని రక్షించాలనే ప్రథమిలో ముందుకు పోతున్నాము. ఎస్టి తేసులు ఉన్నవ్వటిక,
కష్టాలు వడిసివారికి న్యాయం జరగడేమౌని అమమాసం కలుతోంది. ముఖ్యమంత్రి
గారు యా విషయంలో నాకు హస్తయం చేయాలి. బోట్ ఆఫ్ డి వే నేను అడగడం
లేదు. తప్పుచేసినవారిని ఇంజించాలి. ఈ కేసులో యొవరెవరు చండాలు యిచ్చినారు,
ఎంత రబ్బు యిచ్చినారు, యొంత రబ్బు వసూలు చేసినారనేది పమస్య. నా నియోజక
వర్గంలో ఆ పెంచలద్దీగారు యొక్కాడ పున్నారో పీరందరిని పట్టుకొని న్యాయంగా
యొవరెవరికి ఇంక పదాలో వాటికి పదే ప్రథమిలో యినస్ట్రీకన్స్ యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు : — అధ్యక్ష, గోవసీయురాక్స సభ్యులాలు
చెప్పిన విషయాలు సత్యంగానే వున్నాయి. యదారానికి యొప్పటిమంచియో పార్టీ
కష్టలు కారణంగా యటువంటి విధ్యంసకాండ జిరుగుతోంది. ఈ కేసుకు సంబంధించి
నంతరకు ఆంధ సిద్ధయ్య, ప్రకృష్టిను అరెస్టు చేసినారు. ఎవరిసయతే కిరాయాలళు
తీసుకొనివచ్చి యా భాంబులు పేయడానిని వచ్చినాలో వారిని అరెస్టు చేయడం జరిగింది.
పాండరికి కావలసినటువంటి డబ్బు వగైరా సహయచేసి ఆర్ట్రాకు కారకులయి వారిని
పట్టుకొనానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఆ నాటు భాంబులు పేసివారని మగు
రిని 30-3-1984 అరెస్టు చేయడం జరిగింది. దానికి కారణభూతులుయినవారని అను
కుంటున్నటువంటి పెంచలద్దీగారి విషయంలో, యింకా యేసైనా సూచన ఉంటే
పెంటనే గాలింపు జరుగుతుంది. ఈ కేసును తగిన ప్రక్రతో దర్శాప్తు చేయడం జరుగు
తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీపతి కె. ప్రభావతమ్ : — ఇదొకటే కాదు. 1983 మంచి పాన్గా ఈ
విధంగా జరుగుతున్నది. ఇంతకు ముండెప్పుడు కూడా రాజంపేటలో జరగలేదు.
ఇదే మొదంబి మనవి చేస్తున్నాము. 1983లో జరిగిన కేసు 3/83 అని ఇప్పఁదే మాని
చేసినాను. ఆది చార్ట్టేడ్ ఇప్పటివరకు కూడా కాలేదు. మీకు నేను ఇప్పఁదే చెప్పాను
సాతోపాటు పోటీచేసిన రత్నసభావతిని ఎలిమినేట్ చేయాలనే వుద్దేశముతో, చ్ఛాపీల్
చేయలేదు యింకవరకు. అతని ఉత్తరము, జీప్సు, అతని మమములు దొరికాడు. ఎవరి
సయతే హైర్ చేసారో వాట్టు, ‘అయ్యా, బాబు, మమ్ములను పిలిస్తే వచ్చాము’ అని
చెప్పారు. ఇప్పస్తి జరిగినా కూడా అతను సంబంధములేదని అతన్ని ఎలిమినేట్
చేయాలనే ఉద్దేశముతో గూడుపూర్వాని జరుగుచ్చన్నది. అలాంటేది జరిగినపుడు ఎక్కువ

re : Damage to Crops and Properties
due to Hail Storm in Nalgonda,
Adilabad, Nellore, West Godavari
and Mahaboobnagar Districts.

మండి కాన్విడెన్స్ వస్తుంది? ఎన్ని జరిగిన మనం మనసు ఇయించేసుకోవచ్చునని
అప్పకొన్నపుడు, ఇక మార్గం ఏమంది? ఎవరయితే అందలో నంబంధించిన వారు
న్నారో పాత కేమలోగాని, ఈ కేమలోగాని, ఎలిమనేట్ ప్రాపెనలో పోతే....
కనీసము పోలీపారిని, అవిధంగా చేయియిపుని చీఫ్ మినిస్టరుగారిని చెప్పమనంది.

శ్రీ ఎస్. బీ. రామారావు:— వారు చెప్పినదానిలో తీస్తు, లారీ అక్కడున్న
ఉత్తరం—తళ్ళుసబతి ప్రాపిన ఉత్తరం సీతీ చేయడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో
అయిన అక్కడ లేకండా వేరేచోట వున్నట్లుగా కూడా విరూప జరిగింది. దాని విష
యంలో తిరిగి విచారణ జరిపించమని నేను అధికారులను కోరుకును.

**Re : Damage to Crops and Properties due to
Hail Storm in Nalgonda, Adilabad, Nellore,
West Godawari and Mahaboobnagar Districts**

శ్రీ కె. నరసింహారెడ్డి (భువనగిరి):— అధ్యక్ష, తెలంగాణ ప్రాంతమలో
ఎప్పటికీ కటవున్న ప్రశ్నలో, ఈ సంవత్సరము కొద్దిగా అధిక వర్షాలు వడినందున
మంచిగా పంటలు చేతిక వస్తుయిని టైపుస్తున్నారు. 5-4-1984 మధ్యాహ్నము
12 గంటలకు ఇదివరకు రాక వర్ష ము పడితే ఎక్కువో గ్రామంలో వడేది. ఇప్పడు
దాదాపు లీ-4 జిల్లాలలో అనేక గ్రామాలలో ఒకేసౌరి రాక వర్ష ము పడిందవల్ల,
చేతిక వచ్చే పంట రాకండా పోయింది. గడ్డికూడా వనికిరాకుండా పోయింది. టైపు
దిక్కులోవని పరిస్థితిలో వున్నారు. భువనగిరి తాలూకాలో ఇంద్రాల, పెద్దరావులప్పె
గుర్రాలందండి, ఆలేరులో దాడిపెంకటాపురం, నెమిలి ధర్మారెడ్డిగూడెం, వసంతాశురం,
కాల్యాపల్లి, కొలింపేట, గ్రామాలలో రాక వర్షం వడింది. అంతేకాదు, జగగం తాలూ
కాలో పెంపర్తి గ్రామంలో పిడుసుపడి 30 సంవత్సరాల వృష్టిరాల, 15 సంవత్సరాల
కుగ్రాదు వనిపోయాడు. దాదిపెంకటాపురం గ్రామంలో కాన్వి వషటులు, గ్రాటెలు
వనిపోయాయి. ఒక గంజ కూడా పంట చేతిక రాలేదు. 100 ఎకరాలు బావుల క్రింద
కట్టపడి పంటలు పండించు కొంటున్నారు. ఎన్నో అప్పులు చేసి, పండితే
చేతిక వచ్చిన పంట శాకానం అయిపోయింది. ఇప్పటివరకు పాళ్ళకు ఎలాటీ రిలీఫ్
యవ్వాలేదు. అధికారులతో నేను మాట్లాడినపుడు ఇప్పు రెమిషన్ యవ్వడం జరుగుతుంది
తప్ప, మేము ఏమి చేయడానికి ఏటలేదని అన్నారు. శావుల క్రింద వ్యవసాయానికి
ఇప్పు రెమిషన్ వుండడు. పెద్దరావులపల్లి గ్రామంలో మాత్రమే కాలువల క్రింద పంట
పండిత్తున్నారు. మిగిలి ప్రాంతాలలో వున్నవారంతా సన్నకాదు టైపులు అంటే గిరి
జనులు, లంబాలీ ఎక్కువగా న్నట్టపోయారు. న్నట్టపరిహారంగా ఎక్కుగేపియాగాని

re : Damage to Crops and Properties
due to Hail Storm in Nalgonda,
Adilabad, Nellore, West Godavari
and Mahaboobnagar Districts.

యివ్వడం జరగలేదు. తిరిగి 10వ తేది రాళ్ళ వర్షం పడింది. తమనగిరి తాలూకాలు చెందిన పడమట సింగారం, కుండమదుగు, ప్రైదరాబాదుకు చెందిన మేడ్చర్, పెద్ద వువుల గ్రామాలలో పడింది. గంట రెండు గంటలవరకుఢా రాళ్ళు కరగలేదు. ఆచ్చిహీంపుటుణంలో 24 గ్రామాలలో విఫరీతమైన రాళ్ళవును వచ్చింది. పంట లాశాలం అయింది. చాలా గ్రామాలలో పరిస్థితి ద్వారంగా వుంది. కొన్ని తాలూకాలలో పమాచారము అందినపెంటనే తపోతీర్దారులు ఆక్కుడకు వెళ్లి ప్రజలను టుడార్చుకం జరుగుచున్నది. ముఖ్యంగా అలేరు అపోతీర్దారు వెళ్లిలేదు. అక్కుడ చచ్చిహీంయిన పకువులకు పెంటనే ఎక్స్‌గ్రేసియా యివ్వాలి కదా. అది యివ్వలేదు. ఆక్కుడివాళ్ళకు ఇన్ ఫర్మైషన్ పంపాలనే పరిస్థితి వచ్చింది. ప్రజలకు, రెవిన్యూ అధికారులకు మధ్య సంబంధము లేకుండా బోయింది. ఇటువంటి నాచురల్ తెలామిచేసే వచ్చినపుడు ఏ రెవిన్యూ అధికారికి తెలపాలి అనే బాధ్యతను నిర్దేశించవచ్చాలి అవసరము ఇప్పడు ఏప్పడింది. కాలవంక్రిందగాని, చెయువులక్రిందగాని పంట పోతే సీటిల్లిరువా కద్దు చేస్తారు. భావుల క్రింద పోయినవారికి ఎంక్రీపిటి హోటార్యూరాగాని వ్యవసాయం చేసుకొంటున్న వారికి విష్ణుచ్చంక్రి రాయతీలు ఎందుకు యివ్వకూడదు? అది యివ్వాలని కోరుతున్నాను. పెంటనే పకుగ్రాసం సప్లై చేయంది. వట్టి రెమిషన్‌మార్కెట్‌మే ఇస్తామని పాతపామివ్ కోద్ ప్రకారం చెఱితే రైతులు చాలా బాధపడతారు. ఇప్పడే రైతులు దిక్కులోచి పరిస్థితిలో వున్నారు. బాపులక్రింద సాగు చేసుకున్నవాళ్ళకు విష్ణుచ్చంక్రి చార్టెన్సు రెమిషన్ యిచ్చేటట్లు చూడండి. మిగిలా వాళ్ళకు ఎక్స్‌గ్రేసియా ఎకబమునకు కనిపమురు. 500 లు అయినా యివ్వంది. ఇసుకమేటవేసే రు. 4 వేలు యివ్వడం జరిగింది. రు. 500 లే కాకుండా అదనంగా ఐ. ఎం. ఎవ్. లోన్సు యిప్పించి, ఇప్పడున్న లోన్సును పాస్ట్‌పాప్ చేయించి, ఇతర 2, 3 ఎకరాలన్న రైతులు హరిజనగ్రిఇసులాపు కాపాడాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ ఇ. వాసుదేవరావుగారు అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు.)

శ్రీ జి. మల్లేశ్వర్ :— అధ్యక్ష, ఆగస్టు పెస్పెంబరు మాసాలలో అదిలాబాదు జిల్లాలో భారీ వర్షాలు వచ్చినందువల్ల, తీవ్రంగా ఇండ్లు పడిపోయి, పంటలకు విఫరీతి షైన నాటము ఏప్పడింది. ఎప్పుడునూ కదువు కాటకాలకు ప్రజలు గురవుతున్నారు. చూనాన పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. అదిలాబాదు జిల్లాలో ప్రధాన రాష్ట్రి పంట అయిన జొన్ను, అధికంగా పండుతూ వుంటుంది. ఇటువంటిది ఆ తరువాత వర్షం రైన్‌పండున రాష్ట్రి పంటలు పాడయి పోయాయి. ఈ వర్షాలవం వల్ల వునాన పంటలు, రాష్ట్రి పంటలు జిల్లాలలో హర్షిగా లాశనం అయిపోయాయి. అనమృత్తి హర్షిగా అక్కుడ ఉంది

re : Damage to Crops and Properties
due to Hail Storm in Nalgonda,
Adilabad, Nellore, West Godavari
and Mahaboobnagar Districts

కాబట్టి దుర్భిక్ష ప్రాంతాలగా అదిలాబాదు జిల్లాను ప్రకటించాలని కోరుతున్నాము. వశవు
లకు మేతలేక, పేద ప్రజలు కూడా తినడానికి తిందిలేని పరిస్థితి ఉంది. దీనిని తట్టుకో
లేక అదిలాబాద్ జిల్లా మంచి ప్రజలు, చిన్న రైతులు, వ్యవసాయ కూలీలు 20 లేక
30 పేల మంది దార్చా పారిక్రామిక ప్రాంతాలకు వసన వెళ్లి పోతున్నారు. ముఖ్యమంత్రి
గారు అదిలాబాదు జిల్లాలో పర్యాటక వచ్చి ప్రశ్న అక్కడ అందరు రెజిస్టర్డర్లు,
అన్ని రాజకీయ పార్టీలవారు వారి దృష్టికి యా విషయం తీసుకువచ్చారు. అదిలాబాదు
జిల్లాను కటువు ప్రాంతంగా ప్రకటించి కటువు నిధులు మంజారు చేయాలి. అంతే
కాకుండా యా కటువు నిధులతో పాటు, గిరిజనులకు, హరిజనులకు వెనుకటించిన తరుగతుల
వారికి, పేదవారికి కె. డి. బియ్యం ఒక రూపాయ చొప్పున య్యవ్వకపోతే గిరిజనులకు
ప్రమాదకర పరిస్థితులు ఏన్నాడతాయి.

శ్రీ కె. నరసింహరాట్టి :— మనము వడగళ్ళ వాన పడిన ప్రాంతాల విషయం
చర్చిస్తున్నాము కానీ దుర్భిక్ష ప్రాంతాల గురించి కాదు. వడగళ్ళవాన పడిన ప్రాంతాలను
యూ దుర్భిక్ష ప్రాంతాలలో కలిపితే యా వడగళ్ళ పడిన ప్రాంతాలవారికి సహాయం
ఏమీ దొరకమ. అందువల్ల దుర్భిక్ష ప్రాంతాల విషయం తరువాత తీసుకోఁచోతే యా
వడగళ్ళపడిన ప్రాంతాల విషయంలో మంత్రిగారి వద్దనుంచి ఏమీ సమాధానం
రాదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరాట్టి :— వడగళ్ళ వా కురిసిన ప్రాంతాను గురించిన యా
చర్చలో ప్రాంత కండిషన్స్ గురించి కూడా లింకు చేసి మాట్లాడమంటే రెండూ కలిపి ఒకే
ఆస్పర్ మంత్రిగారి వద్దనుంచి వస్తుంది.

శ్రీ పి. మహేంద్రినాథ్ :— అదిలాబాద్ జిల్లాలో వడగళ్ళ వాన పడలేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరాట్టి :— దుర్భిక్ష ప్రాంతాలలో వారికి, వడగళ్ళ వాన పడిన
ప్రాంతాలవారికి రహియం యవ్వడంలో పేరు పేరు సమాధానాలు కావాలి కాబట్టి మంత్రి
గారికి తరువాత చిక్కులు వస్తాయి.

శ్రీ జి. మల్లేష్ :— అందువల్ల అదిలాబాదులోని పేద ప్రజలకు సహాయం
కొరకు కె.జి. బియ్యం ఒక రూపాయకు యిప్పించాలని రెవెన్యూ మంత్రిగారిని కోరు
తున్నాము. తరువాత రైతులు వంటిలు పండించు కోవడానికి చాలా యిఱ్పందులకు గురి
అప్పతున్నారు కాబట్టి వారికి యిచ్చిన అప్పులు బ్యాంకులకు చెల్లించేవి వాయిదా వేసి,
కొత్త అప్పులు వారికి యిప్పించే ఏర్పాట్లు చేయాలి. ఈ సమయమేద అదిలాబాద్ జిల్లా
పుట్టురులో 45 రోజుల నిరాపద దీప, అదిలాబాద్ కల్కత ఆఫీసు మందు ధార్యాలు

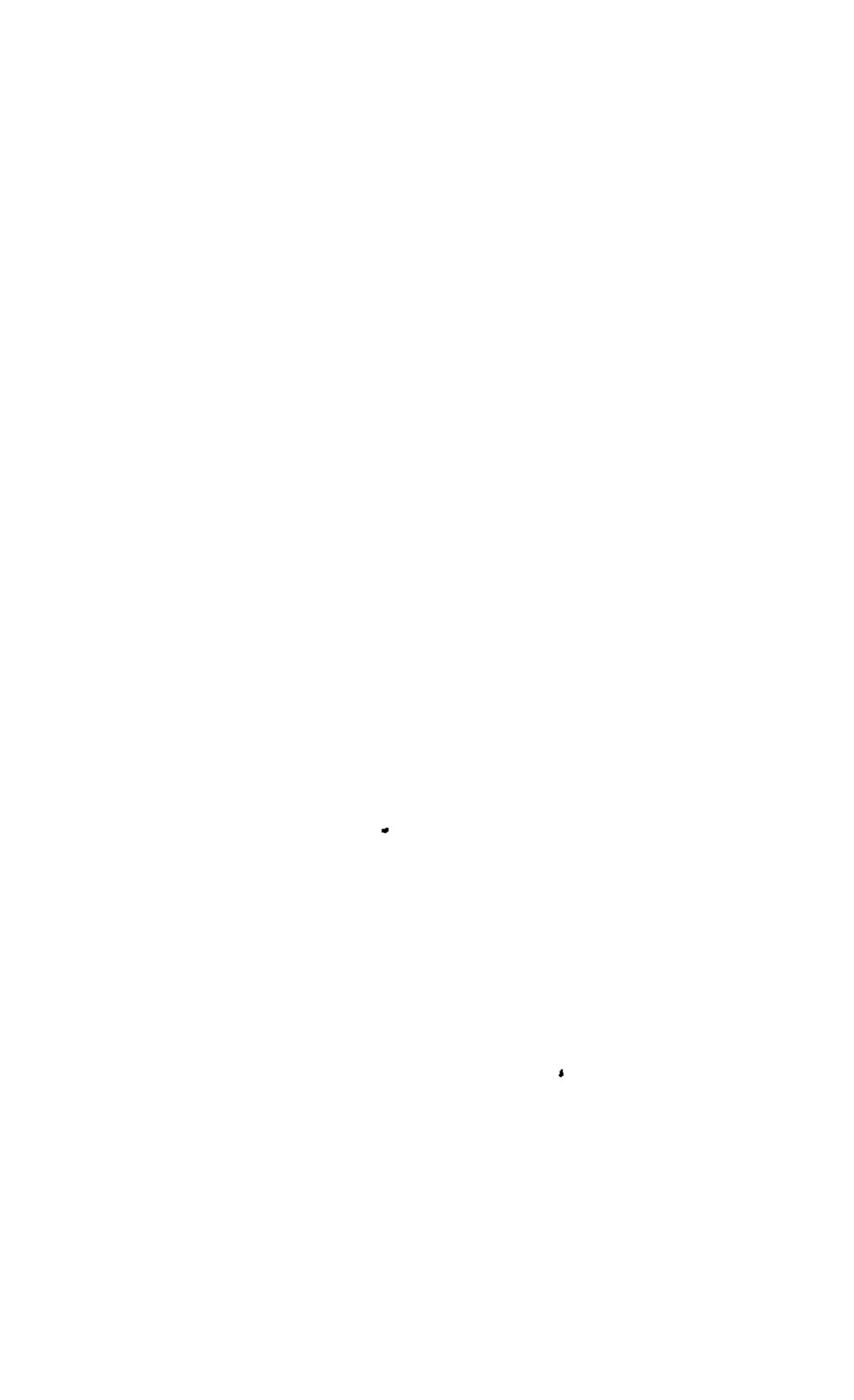

re : Damage to Crops and Properties
due to Hail Storm in Nalgonda,
Adilabad, Nellore, West Godavari
and Mahaboobnagar Districts.

జరిగాయి. పెద్ద కోరేంపులు జరిపి టైపులు జిల్లాఅంతరా పెద్ద అందోళన చేసారు. ఇప్పడు రెపెన్యూ మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా దీనిమీద శ్రద్ధ తీసుకొని అదిలాబాదు జిల్లా వెషుకబడిన జిల్లా కాబిట్టి వారికి ఏమి సహాయం చేస్తున్నారో వెంటనే చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఇప్పడు భువనగిరి తాలూకా విశయంలో నరసింహ రెడ్డిగారు చెప్పారు. నక్రికర్త తాలూకాలో, ఆరేరులో కూడా పంటలకు నృష్టాలు జరిగాయి. పోయినసారి అప్పులు తీసుకొని పంటలు వండిస్తే అధిక వర్షాలు పడ్డాయి. తరువాత దుర్విష్ణు వచ్చింది. అందువల్ల ప్రతిసారీ యి రైతుకే యించ్చాడి కలింగి తంత్రాకట్టు పెట్టుతున్న వారి అప్పులు తీర్చడం లేదు. రైతు పరిసీతి యించాగ ఉంది. పంట చేతి లోకి వచ్చే నమచూసి వదగళ్ళ వారి వడింది. 10 ఎకరాలు భూమి ఉన్న వామ కూడా యింగాజా ప్రాంతంలో అప్పుడు వని చేయానికి పోతున్నాడు. ఎందుకంచే బ్యాంటులు నుంచి వద్దీకి రుక్కాలు తీసుకొని పంటలు వండిస్తే చేతికి వచ్చే నమయానికి యి విఫంగా నాశనం అయితే బ్యాంటువాయ రైతు వెంట వడుతున్నారు. 1982 సంవత్సరంలో వదగళ్ళ వాన వడితే అప్పుచీ ప్రభుత్వం ఎకరాకు 100 రూపాయల చౌపువ రైతులు సహాయం యించి. ఇప్పడు యిం వదగళ్ళ వానకు సహాయం అందించడానికి వట్టులో ప్రాంతికి వెన్న లేదు. కరువు, వరదలు వచ్చినప్పుడు మాత్రమే సహాయం అందించే ప్రాంతికిన్న వట్టులోకిన్నాయి. కాబిట్టి ఇప్పడు యి వదగళ్ళవానకు గురి అయినవారికిఏమి రిలీఫ్ యిస్తాడు? ఇప్పుడు అప్పులు వాయిదా వేయించినా వారికి తిండికి దబ్బు ఉండు కాబిట్టి అప్పులు తీర్చాలేదు. అందువల్ల యిం అప్పులు 3,4 సంవత్సరాలకు కీషెడ్యాలు చేయించాలి. లేకపోతే రైతులు తట్టుకోలేదు. వశవులు పొలాల్లానే పెద్ద పెద్ద వదగళ్ళ రాశు వడి చనిపోయాయి. అనలు యి వదగళ్ళ వడిన ప్రాంతాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి ఎన్ని వచ్చాయి? ఆ వివరాలు అన్ని తెప్పించి వెంటనే అక్కడ కావాసిన సహాయం రైతుకు ప్రవక్తించాలని కోరుతున్నాను?

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ :— అద్యకే, గతవరంలో కురిపిన వదగళ్ళవానివల్ల మహాబూద్ నగర్ జిల్లాలో పాద్ నగర్ తాలోకాలో, అప్పుంపేట తాలూకాలో వదగళ్ళ వాన వడి పంటలు పోయాయి. కోడ్ పెన కి అడుగుల మందం మంచ వడి ఉంది. తెలంగాజా ప్రాంతంలో మహాబూద్ నగర్ జిల్లాలో వేసవి కాలంలో బావుల క్రింద పంటలు వండించి కరంటు సఫలు దొరకనందువల్ల అయితో ఇంజనునిషిపి పంటలు వండించుకుంటారు. అంత ఒట్టుతో వేసుకున్న పంటలు చేతికి రాకుండా అన్ని నాశనం అయిపోయాయి. వశవులు గడ్డి లేకుండా పోయింది. కాబిట్టి మంత్రిగారు యి విషయంలో చర్చ తీసుకొని వెంటనే సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

re : Damage to Crops and Properties
due to Hail Storm in Nalgonda,
Adilabad, Nellore, West Godavari
and Mahaboobnagar Districts.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, the recent hail storm has really created a havoc in Nalgonda, Adilabad, Nellore, West Godavari and Mahaboobnagar districts. In addition to this, the information that has come to us is that even Ranga Reddy District is badly affected. It is really a very pathetic situation being faced by the farmers especially small and marginal farmers in these areas. When coming to Telangana area, we hardly have any irrigation sources.

People have to really toil hard. With great difficulty they will be able to irrigate an acre or two. Because under wells, it is not possible for them to have large areas of cultivation. We can understand the economic plight of a small farmer who hardly owns about 2 to 5 acres and out of which he is in a position to sow to an extent of only one to one and a half acre. That being the situation, naturally his economic conditions are very shabby. Now having toiled so much and having put in his money, inputs and fertilisers and other requirements—if those have ultimately to be affected by the hail storm—it is the act of God.

I urge upon the Government to look in the Famine Code which was prepared and codified some decades back. It is a very obsolete sort of document. This was prepared during the British regime and scrupulously followed by every government including the previous government. There has been an agitation to see that the code is modified, even earlier also. I hope this would be looked into and this government would be able to modify the code to suite the needs and relevancy of the situation. The vagaries of seasonal conditions that were witnessed because of the atmospheric change in the entire cosmos have got to be taken into consideration. I think the Government has to apply its mind in all sincerity and change it. In the meanwhile, the Government should come forward generously and come to the rescue of the farmers particularly small and marginal farmers. Even the middle-class farmers are equally hit and once they are hit, the economy will go out of gear for four or five years. For the loans that were sanctioned earlier, there should be holiday in the recovery of loans. Further loans should be sanctioned whenever there is cyclone in certain areas. We had gone out of way in sanctioning assistance to the extent of Rs. 5,000 per acre

11-30 a.

re : Damage to Crops and Properties
due to Hail Storm in Nalgonda,
Adilabad, Nellore, West Godavari
and Mahaboobnagar Districts.

if necessary to the cocoant garden owners, lime etc. The condition of the farmers, even other wise has been pitiful. I think, the Government has thinking generously and request the Chief Minister to apply his mind with more imagination and thereby try to show more sympathy towards the plight of the farmers.

శ్రీ ఎన్. నరసింహులు : — అద్యక్క, కేవలం వర్షపు నీటిపై ఆధారపడి, ఖాతులలో నీరు ఉంటే తప్ప పంటలు పండని పరిస్థితి ఉంది. కరువు ప్రాంతంగా గుర్తించబడింది. ఈ ప్రాంతాలలో సన్నకారు రైతులు ఏదో కొద్ది పంట వేసుకుని, పంట ఇంటీకి తీసుకుపోయే పరిస్థితిలో న్నట్టం కలిగింది. ఈ వడగళ్ళ వాన వల్ల గర్భించు వాడు వశవుతు వేయలేకుండా అయింది. నేను బి. డి. ఎస్., తహాసిల్లారుతో అన్ని గ్రామాలు తిరిగాను. రైతులు మాకు ఎదురు వచ్చి, ఎంతో శాధపడి ఏడుస్తున్నారు. కొన్ని సంపత్కరాలుగా ఎటుపంటే నీటి వసతి లేక పంటలు వేసుకోలేక, ఈ సంపత్కరం కొద్ది వర్షం పడడంవల్ల పంట వేసుకున్నా, వడగళ్ళ వానవల్ల స్వయాపనం అయింది. ఇప్పుడుగ్గు పరిస్థితిలో న్నట్టపరిపోకంగా సచ్చిది విత్తనాలు, ఎరువులు, క్రావ్ లోన్స్ ఇవ్వాలి. సన్నకారు రైతులకు ముందు ఇచ్చిన లోన్స్కు అవసన్గా ఇవ్వ వచ్చిన అవసరం ఉంది. పరిస్థితి తీవ్రకు గురించి తప్పుకుండా రైతులను ఆడుకుని, అవసర్కాన ఎరువులు, విత్తనాలా, క్రావ్ లోన్స్ ఇవ్వాలి. చెల్లింజవలసిన లోన్స్ పోస్ట్స్పోన్ చేయించాలి. రైతులు తక్కణమే అడుకోగా వలసిన అవసరం ఉందనీ మనమి చేస్తాన్నాను.

శ్రీ ఎస్. కైపాల్ రెడ్డి : — అద్యక్క, ఈ వడగళ్ళవాన గురించి లాంఘనంగా మాట్లాడునో పడం, కొన్ని సందర్భాలలో మంత్రులు, సభ్యులు, అధికారులు ఆ ప్రాంతాలు దర్శించడం జరిగింది, మంత్రిగారు మహాబూబ్‌గార్ జిల్లా వారు. మా ప్రాంతాలో కూడా ఎంతో న్నట్టం వచ్చింది. గద్దాలలో 7, 8 గ్రామాలలో న్నట్టం వచ్చింది. ఇందుకు గాను ప్రభుత్వం చేయబోయే సహాయం ఏమిటి? సభలో వృక్షాలు వేయడం, సమాధానాలు చెప్పడం, ప్రతికటలో వార్త రావడం, ప్రజలు తమ గురించి ప్రభుత్వం పట్టించుకుంటోంది అసుకోవడమే ఒరుగుతోంది. ప్రభుత్వం చేసే సహాయం ఏమిటి? లోన్స్ వాయిదా వేస్తారు. తిరిగి పంట వేసుకోవడానికి రైతులకు సహాయం చేస్తారా? న్నట్టపరిపోరం ఇచ్చే సాంప్రదాయం ప్రభుత్వాలకు లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి: — గతంలో ఎకరానికి రు. 100 ఇచ్చిన సంప్రదాయం ఉంది.

re : Damage to Crops and Properties
due to Hail Storm in Nalgonda,
Adilabad, Nellore, West Godavari
and Mahaboobnagar Districts.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి : — అధ్యక్ష, ఉంచే, దానిని పాటినే బాగుంటుంది. కానీ రు. 100 సరిపోదు. ఈ విషయం తెలియనిది కాదు. రుణం ఇవ్వాలన్నపుడు ఏ నంసుల ద్వారా ఇట్టిరు? డిస్ట్రిక్ట్ పెంట్రు కోలపరేబేవ్ బ్ర్యాంకు ఇవ్వాలి. ఇవి ఎక్కువ భాగం మన రాష్ట్రంలో హూర్తిగా దిఫణ్ట్కిగా ఉన్నాయి. ఇటువంటి కోలపరేబేవ్ బాధిన లోన్నే ఎట్లా కాంప్లిక్ చేస్తాయి? చేయ్యాలు. కమ్మర్లియల్ చ్యాంకులు చెప్పాంచే అధికారం లేదు. ఒక వేళ అవి లోన్నే ఇవ్వడచుకున్నా, అన్ని గ్రామాలకు ఇచ్చే వసతి లేదు. నడ్డం ఎంత జరిగిందో చెప్పడమే కాకుండా, నిద్దంగా ఈ ప్రభుత్వం చేసే నహయం ఏమిటి? స్క్యూల్ పార్క్స్ ర్స్, మార్కెట్ పార్క్స్ ర్స్, చిగర్ పార్క్స్ ర్స్ అని కాకుండా అన్ని రకాల రైతులు దెబ్బతిస్తారు. ఒసుక వారికి నడ్డ వరిహారం ఇవ్వకపోయినా, తిరిగి కోల్కివధానికి కావలసిన జు ఇ న హాయం కలిపించే మాగ్గం ఉండా? ఎటువంటి పద్ధతి ఉంది? ఆ ప్రకారంగా వ్యవరిష్టారా?

శ్రీ సి. మోహన్ రెడ్డి (సిరిసిల్) : — అధ్యక్ష, అదిలాబాదు, మహబూబ్ నగర్, నగ్గొండ జిల్లాలే కాకుండా నిన్న లేచెస్టుగా అందిన సమాచారం ప్రకారం కర్రింగ్ నగర్, సిరిసిల్ తాలూకాల్లోని కొన్ని గ్రామాల్లో హూర్తిగా నడ్డం వచ్చింది. ఆ రైతులు ఇక్కడ వచ్చి బాధ పడ్డారు. గౌవ నభ్యలు జైపాల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా రైతులందరూ నహయం కోరదం సమంజనమే అవుతుంది. కోరదం జరుగుతున్నదే కనీపి ప్రభుత్వం తగినంత నహయం చేయలేదు. నేను ఎ. డి. బి. చెర్కున్గా ఉన్నపుడు, పోయిన సంవత్సరం వంటలు కొట్టుకుని పోయినపుడు, అప్పులు అవుతానని అన్నాను. ఎటువంటి పదతిలోనూ ఆదుకునే పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం లేదు. నశలో ముత్కుపంత్రిగారు, రచెన్యా మంత్రిగారు కూడా ఉన్నారు కమక ఎద్దెనా క్రొత్త పద్ధతి ఏర్పాటుచేసి. రైతులను కపాడకపోతే ప్రయోజనం ఉండదు. తహాసిల్ మాఫీ అన్నంత మాత్రాన కళ్ళిస్తు తడవడమే అవుతుంది.

شروع اسلامی - اسپیکر صاحب خادل بار خلیع کی میں بر قسمت اپنے ہیں۔
آج چینیف صنعت اور وزیر حمال موجود ہیں۔ خلیع عالیہ باریک پساندہ خلیع ہیں۔
جو اندر ہر پریشی میں سب سے پیچھے ہیں۔ اس سال باریک زیادہ ہوئیں
کی وہ سست وعاءں پر جو چینیف کی فصلیں ٹائیں کشی نہیں پڑیں کیونکی پوری تبلیغ
و پر سارے گئیں ہیں۔ عادل باریں واسکھی و تعلق ہ آمد گیا بار او شور
ہوئے اور خانہ پسور و غربیں زیادہ کیا جائیں گئیں کا مستھونکی ہیں۔ اسکے

re : Damage to Crops and Properties
due to Hail Storm in Nalgonda,
Adilabad, Nellore, West Godavari
and Mahaboobnagar Districts.

بعلاجوار اور مکنی کسی فضیلیں ہوئیں ہیں۔ وعاءں پر بارش ملک ۴ لفڑ تک
ہوتے کسی وحہ سے یک ایکٹر زمین جوں صرف ۲۵ کیلو گرام میں تکل سکی
جو رہ مکنی وغیرہ تباہ و برباد ہو گئی ہے۔ عادل پارچی اکڈنور مونو
وانٹھی۔ اچھے آباد اور خوبصور وغیرہ میں محاذت شرائیں دلت جوں ٹرپلیں
جوں گونڈ، پرل، ناگرودا، ٹولیں وغیرہ یہہ لوگ ان لوگوں کا پیشہ نداشت کے شوا
اور کڑی پیشہ نہیں ہے۔ ان لوگوں کی فضیلیں تباہ و برباد ہو گئی ہیں
جسون کسی وحہ سے یہ لوگ کامی پر بینانہ ہوئے ہیں اور ان لوگوں کی ہمانہز
دھرمی سرگئی یعنی حس سے ان لوگوں کو کافی نفع انہوں نے۔ اب ان لوگوں کو اعلان
کرنے رعنی کسی وحہ سے چاہر انوار صبا راشٹرالیں طرف ۲۵ ہزار لکھی جا کر
ہزاری کرتے ہوئے اپنی زندگی سرکر رکھ رہی ہیں۔ اور اچھے لوگ جنگلکوں کیوں
طرف جاتے ہیں اور وہاں پر اصری قسم کی رفعہ گذھے وغیرہ کھاکر اپنی
زندگی کر رکھ رہی ہیں۔ اسوہ طریقہ سے وعاءں گونڈوں کی حالت اور بیکوں کی
حالت بعض ہیں۔ جبکہ چیف منستر صاحب کا دونہ فلائی خالی ایسا لھو
تھا اس وقت ایسا سیوں نے سعہت ہی فتوحی یعنی چیف منستر صاحب کی خادم
سین کر کر وہ ہماری صدر کرنے۔ اور وہ وغیرہ ہوئے کیم صدر کرنے کا۔
لبکہ وہ وعدہ اچھا لکھ بونی نہیں کیا۔ وعاءں پر جو لوگ تباہ وہ آبادی یہے تکل
تک جنگلکوں کی طرف جانے والی ہیں۔ وعاءں پر دیا ڈیکل، اور نسلکی بعده یہ تمام
شرائیں میں کوئی تحریک کوئی نہیں کیا جوں ایک ایکٹر کی میں ایک
خلاف رخاوت کر رہے کیوں ان لوگوں کی طرف چلے جائیں جوں کسی وحہ سے انتظامات
اور ایڈریٹریوں خابویت باعث ہوتے چلے جائیں۔ کوئی منہضیں کا مستعار وہ
بے جوں قرض وصول کو کیا ہے سختی کی ساقر اور ان غیرہ لوگوں کیوں چاہر اروں
کو ہر جگہ جائیں ہے۔ ان بقا بآجاتہ تو ایکڑہ کاشتے ہیں وہاں جائیں تاکہ وہ

(Mr. Speaker in the Chair)

آئندہ سالہ لئے سلیک۔ سلیک اس طرف سے قوی ان لوگوں کو قرض دیا جائیں۔
تائیہ وہ لوگ ڈاعت کر سکن۔ اسی سے پہلے ۱۹۸۲ء میں کفر میں لوں دیا
گیا تھا اب بھی خاصی طور پر میں گزر دش ہے چیف منستر صاحب سے کہہ وہ

re : Damage to Crops and Properties
due to Hail Storm in Nalgonda,
Adilabad, Nellore, West Godavari
and Mahaboobnagar Districts.

عَدْلَ بَادْخُو قَخْطَرَدِه عَلَقَه قَرَارَدِيَّا جَاهِيَا - مَهَانَ لِيَجِيلِيلِه صَلَكَرَأَپَه كَسَه
زَدِيَّه اِبَكَه بِعِورَنِه طِمَه چِينَه مَنِسَه سُرَخُه بِهُونِيَّه بِيَتَه بِهُونِيَّه دِلَكَه صِصَرَنِه
كَاهِيَه دِلَكَلِيَّه) - اِسَه سَهَلَه فَضِيلِيَّه تِبَاهَه وَبِرَادَه بِرَهَه كَي وَهَهَه بِسَهَه زَوَنَه وَغَيرَه بِهِيَّه
45 دَه نَهَه بِهِنَه هَرَنَالَه كَيَه كَئَنَه اِسَه لَهَنَلَه بِهِنَه شَوَّابِيلِسَه كَه عَلَاهِه الْجَهَسَه
يَادِيَه كَه لَوَكَه بِهِيَّه شَعَاطِلَه تِهِيَّه - لِبِيَكَه حَلَوْهَتَه آهَجَه تِهِيَّه جَاهِيَّه تِهِيَّه
نَهِيَّه بِهِيَّه) - اِسَه بِهِيَّه اِبَكَه كَيَه تَوَسِطَه بِهِيَّه وَبِرَهَه اَهَه اَهَه وَزَبَرَهَه كَه تِهِيَّه جَهَزَه
كَهَهَه تِهِيَّه كَه فَلَعَه عَادِلَه يَادِيَه بِهِيَّه بِسَهَه فَلَعَه بِهِيَّه اِسَه لَفَرَنَيَه تِهِيَّه تِهِيَّه

శ్రీ ఎం. పెంకయ్యనాయాదు :— అధ్యక్ష, వడగళ్ళ వాన మా నియోజక
వర్గంలో వచ్చింది. దాని గురించి నోటీసు ఇచ్చాము. సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు :— మంత్రిగారు సమాధానం ఇస్తారు. వడగళ్ళ
వాన వల్ల నష్టం జరిగిన సంగతి అందరికి తెలుసు. కొబట్టే ఈ విషయంలో ఏ
చర్యలు తీసుకోవాలో ప్రథమ వరంగా మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— అధ్యక్ష, నల్లగొండ భవనిరి తాలూకాలలో
చినరావులపల్లి, పెదరావులపల్లి, గూర్చాలదింధి, పావరాయలపల్లి గ్రామాలతో 5-4-84
న వడగళ్ళ వాన కురిసింది. దీనివల్ల చినరావులపల్లిలో 20 ఎకరాలమేపకు పంటకు
నష్టం వాటిల్లినది. పెదరావులపల్లిలో పుమారు 100 ఎకరాల పంట దెబ్బికొన్నది.
గూర్చాలదింధిలో పుమారు 22 ఎకరాలలో పంట దెబ్బికొన్నది. సంయూల కిలోర్టె
గూడెం గ్రామంలో వడగళ్ళ వాన వడాలి. ఈ గ్రామాలలో ఎలాంటే ప్రాంత నష్టం
సంభవించలేదు. పంట బాగా దెబ్బికొన్న ప్రాంతాలలో భూమి తీసు మాపి చేయడానికి
కలక్కరు రెపిషన్ నియమవి క్రింద చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. 13-3-1984 న
సాయంత్రం 5, 8 గంటలమధ్య ప్రామా గోదావరి జిల్లాలో కోమారు తాలూకా
గొప్పన్నారు గ్రామం చుట్టూ ప్రక్క-ల తీవ్రమైన రెముగాలులోబాటు పడిన వడగళ్ల
వాన వలన 815 ఎకరాలలో ఉన్న దాళవా పంటకు నష్టం వాటిల్లినది. అరటి, చెకు
బోగాకు వంటే ఇతర పంటలకు నష్టం కలుగలేదు. ప్రామా గోదావరి జిల్లా కలక్కరు
గారు ఈ క్రింది సహాయక చర్యలు ప్రకటించారు.

1. పంటకు నష్టం కలిగినచేట సాధారణ రెముషన్ నియమవి క్రింద భూమి
తీసు మాపి చేయడం.

Matters Under Rule 329
re : Damage to Crops and Properties
due to Hail Storm in Nalgonda,
Adilabad, Nellore, West Godavari
and Mahaboobnagar Districts.

2. సర్కారు, పేద టై తులు విత్త నమ్ములు, ఎయిపులు, క్రిమి సంహరక మందులు పరఫరా చేయడం.

నెల్లారు జిల్లా ఉదయగిరి, వింధ్యమారి తాలూకాలో 12-3-1984న వడగళ్ళ వాన కురిసినది. దీనివల్ల 80 ఇ. అల్ల దెబ్బతిన్నాయి, ఉదయగిరి తాలూకాలో రెండు ఇ. అల్లపూర్తిగాను, 72 ఇ. పాక్షికంగానూ న్నటం వాటిల్లిది. వింధ్యమారి తాలూకాలో 3 ఇ. అల్లకు పాక్షికంగా న్నటం సంభవించింది. పూర్తిగా దెబ్బతిన్నా ఇ. అల్లకు ఒక్కగ్రామికి దు. 250/-ల చొప్పున, పాక్షికంగా న్నటం వచ్చిన 78 బాధితులు ఒక్కగ్రామికి దు. 75/-ల చొప్పున మొత్తం రు. 8,350/- లు వంపిటి చేయడం ఇరిగింది. ఈ న్నటంతో బాటు ఉదయగిరితాలూకా పీతారంపరంగ్రామాలకి చెందిన ఆకుల తిరుమలయ్య అనే వ్యక్తి వడగళ్ళ వానకు దెబ్బతిని 12-3-1984వ తేదీ సాటి రాత్రి మరణించాడు. అతని న్యాయసమ్మతమైన వారమనికి ఎక్కుగైసియాగా రు. 2,000 ల మొత్తాన్ని చెల్లించడం జరుగుతుంది. అదిలాబాద్జిల్లాలో వడగండవాన పడలేదు. కరీంనగర్ జిల్లాలోని కరీంనగర్ తాలూకాలో చేరివన్నా పెజ్జటి గ్రామాలోను, దాని ప్రక్క గ్రామాలోను ర్ల-4-1984 న వడగండవాన కురిసింది. సుమారు 30 ఎకరాల పంటకు న్నటం కిలిగింది. రష్టంయొక్క అంచనా రిపోర్టు యింకా రాలేదు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఈ నెల 5, 6, 7, తేదీలలో అంచనా రిపోర్టు వడగండవాన కురిసింది. 14 వందల ఎకరాలో పంట దెబ్బతిన్నది. పంట న్నటం సుమారు రు. 42,17,780 ల వరకు వుంటుందని అంచనా. తాలూకావారి పంట న్నటం వివరాల ఈ ప్రకారంగా వున్నాయి.

పంట న్నటం	పంట న్నటం	పంట న్నటం
తాలూకా వారిగా	ఎకరాలలో	రూ.లలో
పాద నగరం	109 ఎకరాల, 4 కుంటలు	8,41,000
అవృంధేట	275 ఎకరాల, 36 కుంటలు	2,12,380
జడచెర్ల	68 ఎకరాల, 20 కుంటలు	1,35,000
కల్యాకురి	35 ఎకరాల, 15 కుంటలు	25,300
వసపర్తి	140 ఎకరాల,	1,85,100
నాగర్ కర్నూల్	772 ఎకరాల, 32 కుంటలు.	23,19,000

ఈ విధంగా న్నటం వుంటుందని అంచనా వేయడం జరిగింది. కల్యాకురి తాలూకాలోని పరకాల గ్రామాలో సెడుగువడి ఇద్దరు వ్యక్తులు మరణించారు. ఒక్కగ్రామ కుటుంబానికి రు. 2,000 ల చొప్పున ప్రభుత్వం సహయం చేపింది. అధ్యక్ష, మరి గౌరవ

re : Damage to Crops and Properties
due to Hail Storm in Nalgonda,
Adilabad, Nellore, West Godavari
and Mahaboobnagar Districts.

సభ్యులు అనేకమంది ఇప్పుడే పె. విచ్చినటగా అన్ని బాధితులు, కరువు బాధితులు, వరద బాధితులు నహయం చేసినటగానే స్టోర్ ఫార్మర్స్‌కు మాజిల్ ఫార్మర్స్‌కు చేస్తున్న నహయమే ఈ వడగండ్ల వా: వల్ల నడ్డవడ్డ నడ్డకారు, చిన్నికారు రైతులు నహయడుచి ప్రభుత్వం అతోచిస్తున్నది. అట్లాఁ వ్యవసాయ కూలీలు వని కల్పిం జడంకానీ, విత్తనాలు అందజీలు జడంకానీ, ఎరువులు అందజీయడంకానీ, ఇలాంటి సదు పాయాలుకూడా వారికి అందజేస్తే డాగుంటుందాన్ని అతోచన ప్రభుత్వానికి పుఁపుది. పరిశిలన ఉదుగుతుంపుది. వెంటి ఈ విషయాలో అవసరమైన అదేశాలు జారీ చేసుదం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : — కిరోల్ తాలూకాలో వడగండ్లవాన వడ్డది. పూర్వ దగ్గర ఇంకా లెక్కలు లేవు. ఆలేరు, క్రొలీం పట్టణం తాలూకాలు లేవు. దఱిచేసి అ వివరాలు తెచ్చించండి.

శ్రీ ఎం. సరసింహులు : — అధ్యక్ష, ఖవసెగరి తాలూకా గురించి చెప్పారు. సల్లగొంప జిల్లాలోని ఆలేరు తాలూకా వివరాల ఏమీ లేదు. 10 గ్రామాలు నేను తిగి వచ్చాను, అక్కడ ఎక్కువ సట్టం జరిగింది.

మిట్ర్ స్టోర్ : — అవస్త్రీ నోటు చేసుకోండి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : — అధ్యక్ష, ఆనేక గ్రామాలకు నంబింధించిన సమాచారం ఇంకా అందలేదు. గౌరవ సభ్యులు ఏ ఏ గ్రామాల విషయం చెప్పారు, లేక కొన్ని గ్రామాల విషయం చెప్పేలేదా? మొత్తానికి ఈ వడగండ్లవానవల్ల ఎక్కడ సట్టం జరిగినా ఆ సమాచారం తెచ్చించి వెంటనే ఆ రైతులు, అక్కడన్ను ప్రజలు తను విధంగా నహాయం చేయవానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూమంటుందని మాని చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. వెంకట్యాసాముడు : — అధ్యక్ష, వారు చెప్పినదానిలో మానియో ఇక వగ్గంలో ఒక వ్యక్తి చనిపోయారు. ఆలోను రూ. 2,000 ల ఎక్కుగేపియా యచ్చామని చెప్పారు. భూమి శిస్తు రద్దు చేశామని మంత్రిగారు చెప్పారు. రద్దు చేయడానికి భూమి శిస్తు ఎక్కడున్నది. ఉచయారి, వింజమారు తాలూకాల్లో టోటల్గా పెట్టి వున్నది.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : — పెట్టికి నంబింధం లేదు.

శ్రీ ఎం. వెంకట్యాసాముడు : — రైతుకూడా భూమి శిస్తు లేదుగా ఇప్పుడు ప్రశ్నతీతి పై వరీత్వాలకు నంబింధించిన, మొత్తమైన స్టోర్ ఫార్మర్స్ లేదు

అతు ఏ విధంగా సహయం చేస్తున్నారో, ఈ పదగండవాసలో దెబ్బతిన్నవారికి కనీసం రెండవపంట వేసుకోడానికి ఐ. ఎం. ఎవ్. లోన్స్, అదేవిధంగా మెన్మార్స్ మొదలగుడవి ఇచ్చేవిధంగా సూత్ర ప్రాయమైన నీళుయం తీసుకుంచే న్యాయం ఈరుగు తుంది. పీటినిగురించి ప్రభుత్వం ఆలోచనచేసి త్వరలో ఆ విధంగా వుత్తర్వులు ఇస్తారా? నా నియోజకవర్గంలో 22 పేట ఎకరాలో పంట దెబ్బతిన్నది. శొన్న, సజ్జ, రాగి ఈ పంటలు దెబ్బతిన్నవి. రైతులు చాలా అందోళనగా వున్నారు. మా ప్రజలకు సమాధానం చెప్పవసిన అపసరం వున్నది. అందువంచ ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఏమి చెబుతుందని అడుగుతున్నాను?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ :— గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన సంఘము హృతిగా పరిశీలనచేసి వెంటనే చర్చలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :— ఇప్పుడు ఏ గ్రామంలో, ఏ తాలూకాల్లో ఎంత నష్టం జరిగిందో ఆ వివరాలు మంత్రిగారు చెప్పారు. ఏ వివరాలు రాలేదో అవి సేకరిస్తే చుని చెప్పారు. దానిగురించి మరి ప్రశ్నలేదు. కానీ ప్రభుత్వానికివుండే వధకం ప్రకారంగా ప్రభుత్వం చేయకలిగింది, చెప్పిందికూడా చాలా తక్కువ. హృతి పంట నష్టం అయితే రైతులు నష్ట పరిషోరం యివ్వకపోయినా, ఇన్నురెమ్సు సీగ్రమ అమలు పెట్టుకపోయినా, కనీసం త్రావ వేసుకునేండుకు కావఁసిన బుఱపహాయాన్ని మొత్తంగా యిస్తారా? దీని సందర్భంగా ప్రభుత్వ యోచన ఏమిటి?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ :— అధ్యక్షు, గత ప్రభుత్వాలకాలంలో ఇలాంచే వైపరీత్యాలు వచ్చినప్పుడు ఏమి చేయాలని ఒక పరైన పద్ధతి అనుసరించవలేదు. వరద ప్రాంతాల్లోని, కరువు ప్రాంతాల్లోని రైతులు, అగ్ని బాధితులకు ఏకమైన పదు పాయాలు ఇస్తున్నామో, అలాంటే సదుపాయాలు పీరికికూడా అందించడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుండా అని ఒక డైరెక్ట ప్రశ్న పెంకయ్యనాయుడుగారు వేశారు. దానిని పరిశీలించి ప్రభుత్వం చర్చలీసుకుంటుందని మనవి చేశాము. జైపాల్ రెడ్డిగారి ప్రశ్నకు కూడా ఇదే జాబాలు వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యిఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :— వరద బాధితులకు ప్రభుత్వం ఇవ్వగలిగించి చాలా తక్కువ. ఐ.ఎం.ఎవ్. లోన్స్ గురించి....

శ్రీ పి. శంకరరావు (పొద్దనగర్) :— అధ్యక్షు, వెంకయ్యనాయుడు గారు చెప్పారు. ముఖ్యంగా పొద్దనగర్లో రెండుపేట ఎకరాల పంట నష్టం జరిగింది. అందులో ఎఫ్టెక్ అయిన వాళ్ళలో ఎక్కువమంది హరిజనులు, గిరిజనులు వున్నారు.

re : Damage to Crops and Properties
due to Hail Storm in Nalgonda,
Adilabad, Nellore, West Godavari
and Mahaboobnagar Districts.

వారు కేవం వ్యవసాయం మీదనే ఆధారపడి వున్నారు. వారు తినడానికి తిండి లేకుండా వున్నారు. దాని గురించి ఇమ్మిడియెంట్ హెల్ప్ టోర్మో డానికి ముఖ్యమంత్రి రిలీఫ్ ఫండ్ నుంచి అయినా, ఎప్పోసా వంద్స్ కాంగ్ నేచేసి ఒక్కొక్క హరిజన్, గిరిజన కుటుంబాలకు రూ. 1,000 లు ఇచ్చి వారిని అధికొంచూని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఏ. జి. కృష్ణ:— అధ్యక్ష, మంత్రిగారు ఇచ్చిన దానిలో నా నియోజక వర్గం ఇంజ్రిహీంపట్టుం తాలూకా, రంగారెడ్డి జిల్లా పేరే తీసుకోలేదు. నా నియోజక వర్గం ఇంజ్రిహీంపట్టుం తాలూకాలో పంట హూర్తిగా నాళనం అయిపోయింది. వాళ్ళు ఎల్.ఎప్.మి. లోన్స్ తీసుతున్నారు. వాళ్ళు కట్టలేపోతున్నందు పంట బ్యాంక్ వాళ్ళు ఇమ్మిడియెంట్ గా వచ్చి కొండ లోని సామాను తీసుకోవడం ఒక్కగుత్తపుంది. దయచేసి ప్రస్తుతానికి అపి తరువాత డానిని కఠెంటచేసి మిగతా లోన్స్ మార్కం వారికి ఇప్పీంచే పదుపాయాలు కల్పించాలని మంత్రిగాణి కోరుతున్నాము. నా నియోజక వర్గంలో ఈ పడగండ వాసవల్ల హూర్తిగా పంట పొద్దెపోయిందో ఆ వివరాలు మీదగరుకు పంచిపు న్నాము అధ్యక్షి: (పొద్దెపోయిన పంట నమూనాను స్పీకరుగారికి చూపడం జరిగింది). ఇంజ్రిహీంపట్టుం తాలూకా గురించి మంత్రిగారు ఇంటవరకు ఒక్కమాట మాట్లాడలేదు. దయచేసి దీని విషయంలో త్వరగా చర్యతీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. నరసింహరెడ్డి:— నేచురల్ కెలాపిబీన్ వచ్చినపుడు గ్రామాలలో 12-00మి. రిపోర్టు చేసేవారు లేక నరియైన నిపోర్టులు రావడంలేదు. డానికి ఏడై నా వ్యవస్థ ఏప్పాటు చేస్తారా? లండా గ్రామములో రెండి బాపులప్రింద 200 ఎకరాలు నష్టచేసినది. మంత్రిగారు బి ఎకరాలు అన్నారు. వారు డానిని నంచెసుకోవాలి. భాషులప్రింద నడ్డ పోయినదానికి శిస్తు రెపివన్ యివ్వాలేదు పీటికి ఎల్క్రోసిటీ చ్ఛారెస్టము రద్దు చేస్తారా? ఎకరానికి 500 రూపాయాలు ఎక్కుగ్రేసియా యివ్వాంటే నమాటం లేదు. పెంబర్ గ్రామములో పిడగుపడి ఇద్దరు చనిపోయారు. వారి కుటుంబాలకు ఎక్కుగ్రేసియా దొరకలేదు. ఆలేరులో పశుళులు గ్రామాలు చనిపోయానవి. కు తేదీన చనిపోతే విన్నాటి పరకు ఒక్క నయ్యాపై ఎక్కుగ్రేసియా దొరకలేదు. వీరికి ఎక్కుగ్రేసియా యివ్వాలి. ఎలక్ట్రోసిటీ చార్టెప్ రద్దు చేయాలి. గ్రామాలలో రిపోర్టు చేయడానికి ఆర్ట్రోనేట్ ఏప్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఏ. వంద్రజీకర్:— మహాబాల్ నగర్ జిల్లాలో దాదాపు 47 లక్ష ఆర్ట్రోనేట్ ముఖ్యము జరిగింది అన్నారు. దీనిని హ్యాప్పాడానికి ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటీ పంట వ్యాపండం లే ఎల్.ఎప్.మి. లు రిపరెక్షన్ వెంటవడకారు. పంట నాళనమైనది.

కాబట్టి ఈ లోన్సుని తాత్కాలికముగా నిలపుదల చేసి తరువాత వసూలు చేసేదానికి పహార కాట మంత్రిగారు కూడ జర్య తీసుకోవాలని మనిషున్నాను.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు:— లోన్సు పోస్ట్స్పోస్ట్ కెంటేకాదు. తైతుకు క్రావ్ లోన్సు యిచ్చే పదుపాయాన్ని ఏప్పుడు కలిపిపోతారా? బాధుఃక్రింద పండిత పంతులకు ఏమి నదుపాయాన్ని కలగజేస్తున్నారు? కరెంటు భార్జన్ రద్దు చేయాలి. దివివెంకటాహారు, బినంతాపురంలో పంటలకు నష్టం జరిగింది. ఎంత నష్టము జరిగింది మంత్రిగారి దగ్గర పమాచారంలేదు. ఇక్కడి ప్రజాంకు ఏమి నదుపాయాలు కలగజేసారు?

శ్రీ పి. మోహనరెడ్డి:— కరీంనగర్ ప్రెజెంకెంట్ గ్రామంలో వడగండ్లు పడిందని చెప్పారు. తాళువల్లి, ఎల్లా రెడ్డిపేట దగ్గర పముద్రలింగాహార్ గ్రామాలలో పడింది. నన్నుకాదు, చిన్నురై తలనే పమన్య కాకుండా అసలు తిండికికూడ గింజలు లేవి పరిశీతి ఏర్పడింది. అందరికి సహాయాన్ని అందచేయాలి.

శ్రీ డి. తె. సమరపణేరెడ్డి:— వడగండ్లు వడ్డాయి. వంటలు నాళనపై పోయాయి. మా తాలూకా సంగతి ఒక్కటి చెప్పలేదేమిటంటే కిలెక్టరునుంచి రిపోర్టు రాలేదంటున్నారు మంత్రిగారు.

One thing is evident. We thank to Telugu Desam Government. The State Administrative machinery has collapsed. The village administration set up also has collapsed. The net result is that they are not able to receive any information what is happened in the rural area వడగండ్లు పడి పడి చినీ గాఢ్ఱు నాళనపై పోయాయి. గద్వాల ప్రోవెన్చర్ డివిషనల్ హెడ్ క్వోర్టర్స్. రిపోర్టు రాలేదంటే ఏమి చెప్పాలి. నష్టవివానివల్లి, ఉబులవల్లి మొదలైన టి గ్రామాలలో వంటలు నాళనపై పోయాయి. ఇంకా రిపోర్టు రాలేదు అంటే ఏమి చెప్పాలి?

Did he not know that this is happened there. Don't they have wireless set up. With the wireless setup they can contact R. D. O., and Collector. If they can't get the information within minutes this Government has no right to rule this State.

Mr. Speaker :— I am expunging the entire proceedings from the words of Sri P. Mahendranath, Minister upto this point.

Sri M. Venkaiah Naidu :— Sir, is the valuable time which you have allowed now much more important than

VADAGANLA VANA? Please allow me to make my submission.

మిస్టర్ స్పీకరు :— నో కూర్చోండి. ఏమిటే యది?

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— నామీద కోపం ఎందుకు? I have not even interfered in that. Where is the question of my talking about that? I am only asking as a Member of the Legislature about the relief to be given to the farmers. నావరకు నేను అడగడానికి హక్కు వుందిగదా. బి. ఎం. ఎవ్. బుడ్జాలు, వ్యవసాయ బుడ్జాలు, నవ్విదీలు ఏపై తే వరద ప్రాంతాలలో, కదులు ప్రాంతాలలో యింతకముందు ప్రకటించిందో, మొన్ను, ఆ విధంగానే వడగండ్ల వాసవల్ల దెబ్బతిన్న రైతాంగాదికి ప్రకటించండి అంటే మంత్రిగారు యది మంచి సూచన పరిశీలిస్తే మన్నారు. పోయిన నెల 12 నాడు జరిగినటువంటి విషయం, 28 వచ్చింది. దేవ్ అయిపోతంది. కాబిన్టీ మంత్రిగారిని పాశిటీవ్ ఎస్యూరెస్సు యివ్వామని అడుగుతున్నాను. పోతే దేవిని ఎక్స్‌పంట్ చేస్తున్నా రని అడుగుతున్నాను. మొత్తం యిహ్యాను ఎక్స్‌పంట్ చేసుకోవడములో వువ్వోగం లేదు. అది మీ ఇష్టం. నా అభిప్రాయం మీకు తెలుసు. ఏమి ఎక్స్‌పంట్ కాకుడదనేది నా అభిప్రాయం, ప్రజలకు తెలియాలి. కానీ యా హోస్టెలో ప్రివిలేట్ వుందిగాబట్టి ఎవరు మన గురించి బయట మాట్లాడకూడదు గాబట్టి మనం అముసున్ని ఆన్ని ఎక్స్‌పంట్ చేసుకుంటున్నామనుకోంది. నరే, ఆ విషయములో మంత్రిగారు పాశిటీవ్ ఎస్యూరెస్సు హోస్టెలు యివ్వాలని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. పుహోంద్రసాద్ :— వడగండ్ల వాన విషయములో గతములో యింత కాలం యా రాష్ట్రి ప్రభుత్వాన్ని నాడిపిన పెద్దల నిర్దిష్టిష్టేషన్లువంటే నియమాల కూపొందించలేదు. ఇప్పుడు యా ప్రభుత్వం విధాన నిర్జయం చేయవలసివుంది. 16 నాడు మంత్రివర్గం కూర్చుంటున్నది. ఒక పాశిస్ నిర్జయం తీసుకుంటంది. కముక గౌరవ నభ్యలతు యా వేదికద్వారా హామీ యిస్తున్నాను వీరైనంత తోండ్రలో గౌరవ నభ్యలు చేసిన సూచనను మంత్రివర్గం పరిశీలించి నిర్జయం గై కొంటుందని.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎ. మదనమోహన :— విజినెన్సు ఏదో ఆపుతామని చెబుతున్నారు. If only the demands are being taken, let the House carry on the business ఇష్టాబోవరకు చాలావరకు మనం డిమాండ్సుమీద మాట్లాడలేదు. అపి పియర్ విజినెన్సు డిమాండ్సు పేకవ చేసుకుంటే మాకు అధ్యంతరం లేదు. పేమణ ద పహాకరిస్తాము. మీకు అవసరమైనది తీసుకొని అఫిషియర్ విజినెన్సులో, ప్రయారిటీలో వున్న లేకున్న మేము మాట్లాడదంచకున్నది మాట్లాడుకాము, మీరు ఎలా చేయండి, మిగతాది వద్ద అని వారు అముంటే let us go according to the business.

and let all the three Calling Attention notices also be answered by the concerned Minister. Let the Members participate in the debate. There are two alternatives I am submitting to you. If you are serious about the business let us really concentrate on the business and conduct in which case we are prepared to co-operate in the House in bypassing the Calling Attention notices, this, that and all. If you think very tactfully and intelligently by-passing Calling Attentions and then, in the name of official business and the Demands, ultimately if you take something again and set out sometime for the Non-official Resolutions we are not prepared. Please do not take anything except the official business. This has to be decided first.

మిస్టర్ స్పీకరు :— కార్ ఎప్పెన్న తీసుకుంటాము. ముఖ్యమంత్రిగారు లేదు గాలిట్లీ ఒకటి తీసుకోను. మిగతా రెండు తీసుకుంటాను. దిమాండ్సు తీసుకుంటామని I wanted to postpone the entire issue. మీరు అక్కర లేదవకున్నప్పుడు.

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— మేము అనడం లేదు. దిమాండ్సు తీసుకోవద్దు అనిశేష. because in fact I am in favour of the demands and let the entire work be taken up and I have absolutely no objection. Let Demands only be taken.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయాడు :— ఇప్పటికే కొంత అస్యం అయింది. Every two hours of all Fridays are meant for the Non-Official Business. మధ్యమధ్యలో డియర్ ఫియర్ అయి అడ్డం పెట్టడం బగుండదని మిమ్ముబంచు నేను అడుగలేదు. ఇప్పటికై నాపరే తమరు మన రూపు ప్రకారం నాన్ అపిషియత్త బిజినెస్ కేటవ చేయవని నా కోరిక. There is no other go, unless the House accepts. otherwise...

Sri A. Madan Mohan :— Then, I request the Minister for Legislative Affairs to adopt this.

మిస్టర్ స్పీకరు :— లాస్ట్ టు అఫర్సు నాన్ అపిషియత్ బిజినెస్గదా.

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— పెంకయ్యనాయాడుగారు చాలా గ్రేసియన్గా ఏమన్నారంటే హాన్ యాకైప్పు చేస్తే హాకేమి లేదు. తమరు దయచేసి ఆ తీరుగా పోన్ని అందరి సహకారం మీకు దొరుకుతుంది.

శ్రీ సిహెచ. వెంకటరామణోగయ్య :— కార్ ఎప్పెన్న వేసినవారు విత్త ఇదా చేసుకుంటే పోస్ట్స్టోన్ చేయవచ్చుగదా.

Sri M. Venkaiah Naidu :— Sir, there is no necessity for anybody's acceptance, if the Rules are followed.

మిస్టర్ స్పీకరు :— లాస్ట్ టు అవర్పు నాన్ అఫిషియల్ విజినెస్ కు యివ్వాలి. అది చేయదహా, లేకపోతే దిమాండ్సుకు పోవదహా?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరావు జోగయ్య :— వెంకయ్యసాయిదుగారు నిన్న వి.ఎ.సి.లో అధిగారు. రేపు నాన్ అఫిషియల్ విజినెస్ వుండాలని అని. నిన్న మనందరం కలసి డిస్ట్రీ ద్వారా చేశాము.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— ఏమి చేశాము? No. I have insisted you and you said that you would certainly consider and take it up. That is why I am saying.

Mr. Speaker :— Every Friday, last two hours are meant for Non-Official business. They knew it. If you concede we will take.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— అది కాదు. Since we are passing through an extra-ordinary situation, with the leave of the House to just extend... ఏత్ ది టీక్ అవ్ ది స్టాషన్ మనం రెండు రోజులు ఎక్కుతెంకు చేసుకోలేదా?

మిస్టర్ స్పీకరు :— నేను అదే చెబుతున్నాను. అందరు ఒప్పుకుండే let us go to the Demands.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, do not unnecessarily say something to put the words into his mouth. Mr. Venkaiah Naidu was gracious enough to say "If the House adopts, I have absolutely no objection". In spite of that if the House is persisting in continuing it then, we are also persisting in continuing it. If the Minister takes this sort of stand, well we have no other alternative but to insist upon the Business.

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరావు జోగయ్య :— జరిగిన విషయం చెబుతున్నాను. వి.ఎసి.లో వెంకయ్యసాయిదుగారు అధిగిన మాట వా న్నవం. వారికి తెలుసు. శుక్రవారం నాన్ అఫిషియల్ విజినెస్ వుండాలని కోరారు. ఉండాని అమలున్నాము. తరువాత మీ యాస్టం. ఎలాగైనా డిస్ట్రీ ద్వారా చేయండి.

Mr. Speaker :— Other work is post-pone. రూలు ప్రకారం అంటే లాస్ట్ టు అవర్పు యివ్వాలి. As per rules I have to give last two hours for Non-official Business.

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకటరావు జోగయ్య :— అయితే యాత్ర వర్ ది రూలు పెక్కండి.

మిశ్ర స్పీకరు :— ఎజండాలో వున్న మిగతా వర్షా అంత పోస్ట్స్పోన్ చేసుకుండామన ఏకెప్పు నాన్ అఫిషియల్ బిజినెస్.

శ్రీ ఎ. మదనమౌర్ :— ఎందుకు?

మిశ్ర స్పీకరు :— లాప్ టు అవస్థ యివ్వాలి.

శ్రీ ఎ. మదనమౌర్ :— వారు యాకెప్పు చేసుకుంటే మాచేమి అభ్యంతరం లేదని వెంకయ్యనాయుడుగారు అన్నారు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడుగారు :— నేను యిన్సిప్పు చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మదనమౌర్ :— హాస్ యాకెప్పు చేస్తే అభ్యంతరంలేదు. హాస్ యాకెప్పు చేస్తుండా లేదా అనేది మంత్రిగారు చెప్పాలి. పొజారిటీలో వున్నమా మేము చెప్పవాడి?

Sri M. Venkaiah Naidu :- Minister has already clarified that.

శ్రీ. ఎ. మదనమౌర్ :— మేము భయపడడం లేదు. ఎంత దుష్టైత్తి పోయాలో మాకూ తెలుసు. కానీ అది మంచిది కాదు. అటరు రోజుల్లో సాంప్రదాయాలమ పెంచుకోదానికి ప్రయత్నం చేయండి. మీకు ఏదో ఎక్కు-దో రోరికింది, మాకు దొరకలేదు అని కాదు. అందుకని నాన్ అఫిషియల్ బిజినెస్ గురించి మేము అడగడం లేదు. దయచేసి మనకుండే అఫిషియల్ బిజినెస్, డీమాండ్సు దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయాలి మీకు సీరియస్‌నెస్ వుంటే. అఫిషియల్ బిజినెస్ పోస్ట్స్పోన్ చేసుకోవాలనుకుంటే Let people also draw the inferences as to how serious this Government is, about its own official business.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— సీరియస్‌నెస్ ఎవరికి ఎంత వుండన్డి వారి వారినిలట్టి ఆధారపడి వుంటుంది. I am serious as far as I am concerned. మనకు వారానికి ఒకరోజు వస్తుంది నాన్ అఫిషియల్ బిజినెస్. The Motion moved by Sri Madan Mohan, Leader of the Opposition is of utmost importance నేను అముకుంటున్నాను. దానీ ప్రకారం యా సఫలోవుండే ఒక సభ్యుడిగా తమరిని అడుగుతున్నాను. ఇప్పటికే కొంత అంవ్యం అయింది. సమయం ప్రకారం రివర్టు అయి నాన్ అఫిషియల్ బిజినెస్‌ను రంధీ. నేను యింకొక మాట అన్నాను. ఎవరైనా హాస్‌లో ఒద్దులే కదా. పొజారిటీ ప్రకారం పోవలసిందే అన్నపుడు తమరు వెంటనే నిర్ణయం తీసుకోదానికి అవకాశం లేదు గముక లెజిస్టేచివ్ ఎప్పీర్స్ మిశ్రరుగారిని అడిగారు. వారేమి చెప్పారంటే, నిన్న యిలా జరిగింది గాలిటీ రూలు ప్రకారం పోండి అని. రూలు ప్రకారం పోవడం అంటే నాన్ అఫిషియల్ బిజినెస్ ప్సోర్టు అవుతుంది. నాన్ అఫిషియల్ బిజినెస్ ప్సోర్టు అయిందంటే మిగతా బిజినెస్ పోస్ట్స్పోన్ అవుతుంది. ఎఖ్యాదు వస్తుండనేది మళ్ళీ బిపిసి. నిర్ణయం చేసుంది.

re : Extension of time for Discussion
on Demands for Grants beyond
18 days in the Assembly

దయచేసి, అవధికార తీర్మానముపై న జయపాల్ రెడ్డిగారి చర్చ కొనసాగుతున్నది. పారిని హార్టి చేయసియంది. తరువాత మేము మాటలుతాము.

శ్రీ ఎ. బి. కృష్ణ :— అభ్యర్థి, రెవిన్యూ మంత్రిగారు ఏ జిల్లాల గురించి అయితే నోటీసులు యచ్చారో వాళీ గురించి మాటలడడం జరిగింది. రెవిన్యూ మంత్రిగారు అంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం పీడ ఎక్కుడెక్కుడ వదగండ్ల వర్షం పడిందో వివరాల చెప్పాలి.....

ANNOUNCEMENT

Re : Extension of time for Discussion on Demand
for Grants beyond 18 days in the Assembly.

Mr. Speaker :— I am to announce to the House, that the Business Advisory Committee has decided to continue the discussion on Demands for Grants beyond 18 days. Therefore with permission of the House, I am suspending the Rule 151(3) of the Assembly Rules.

శ్రీ ఎ. బి. కృష్ణ :— ఎక్కు-తయాతే వదగండ్ల వర్షం పడిందో, దీనికి నేను 829 క్రింద నోటీసు యచ్చినాను. దీనికి అంధ్రప్రదేశ్ లో ఎక్కుడ వదగండ్ల వాన పడిందో హార్టి రిపోర్టు తెచ్చించడానికి మంత్రిగారు బాధ్యత తీసుకోలేదు. రంగారెడ్డి జిల్లా గురించి యొంటకు చెప్పేదేరు:

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మంత్రిగారు చెప్పినారు కదా.

శ్రీ ఎ. బి. కృష్ణ :— హైదరాబాదు ప్రక్కనే నా వియోజకవర్గం యింటిపొం పట్టణంలో 25 గ్రామాలల్లో చిన్నారెతు, పెద్దారెతు కూడా హార్టిగా దెబ్బతిన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అది నోట్ చేసుకుంటారు. మీ జిల్లాదిఖాతా తెచ్చిస్తారు. అన్ని జిల్లాల గురించి యస్టార్క్స్ పను తెచ్చిస్తామన్నారు.

శ్రీ పి. మహేంద్రసాధ :— నేను అనేకసార్లు యా వదగండ్ల వాన యొక్కుడెక్కుడ పడిందో యస్టార్క్స్ పను తెచ్చిస్తానని చెప్పినాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి(ముపుగోదు) :— కాలెటిన్ న్నె అయిపోయాయా? వాళీ విషయం యొమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వాళీని వాయిదా పేసినాము. సోమవారం వస్తాయి.

Andhra Pradesh Official Language
(Amendment) Bill, 1984 (Introduced).

Business of the House.

Non-official Resolution
re : Condemning the Separatist Tendencies
within and Outside the Country

Non-Official Bill

The Andhra Pradesh Official Language (Amendment) Bill, 1984.

శ్రీ పూష్మాద్ రఘువుర్ రాజకౌలి : — అధ్యక్షే, “1984 సంవత్సరము అంగ్రేష్ అధికారభాషా సహా చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టానికి అనుమతికోసం” ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

Mr. Speaker :- Moved.

The question is :-

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Official Language (Amendment) Bill, 1984”.

(pause)

The Motion was adoption and the Bill was introduced.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri A. Madan Mohan :- Sir, on a point of clarification. Now that you have said that the Calling Attentions and other Business is postponed, I am to presume that those would be taken up only on 16th and not earlier ?

Mr. Speaker :- Yes, only on 16th.

శ్రీ పి. గోవర్ణనరెడ్డి : — పాయింట్ ఆఫ్ కార్పికేషను. ఇప్పుడు మా పార్టీ కరుపుంచి యా అఫీషియల్ విజినెస్ యైదై తే ఉందో, మన డిమాండ్స్ మీద చర్చ జరగాలని అన్నాము. తమరు నాన్ అఫీషియల్ మీద చేయాలి అన్నారు. It is alright, because it is Non-official day. కానీ యా డిమాండ్స్ మీద చర్చలు జరగానికి సఫిషియం తైలు యిచ్చి మాకు అవకాశం యిప్పించేందుకు There are very important demands.

(**Sri E. Vasudeva Rao., in the Chair**)

యివ్వీకూడా పాప అయినట్లు భావిస్తున్నామని మీరు డిక్టేర్ చేస్తే సభ్యులకు అన్యాయం చేసినట్లు అప్పుకుంది. కమక కీవిని దృష్టిలో ఉంచుకోమని కోరుతున్నాను.

Non-official Resolution.

Re : Condemning the Separatist Tendencies within and outside the country.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి : — కాస్ట్రో సమస్య మనందరికి తెలుపు. ఇది వ్యకంత భారతదేశం పుల్లగానే యా సమస్య కూడా వ్యాపింది. అయితే షైక్ అణ్ణా దిన్

re:: Condemning the Separatist Tendencies
within and outside the Country

గారు చనిపోయిన మరుడుజం, ఫరూక్ అబ్దుల్ ముఖ్యమంత్రి అయిన తర్వాత ధిలీ లో ఉండే పాలకపక్షం పొగా హేయాలనే దృష్టిలో ఫరూక్ అబ్దుల్ శో సీట్ల కొరకు చేర్పారాలు చేసి పై ఘట్టం పొంది వారి పై అర్థలో ఫూర్తి మార్పు తెచ్చుకున్నారు. ఎన్నికలలో యేమి జరిగిందో మసకు తెలుపు. ఫరూక్ అబ్దుల్ ప్రజల యొక్క మద్దతులో ముఖ్యమంత్రి అయినాదు. కానీ ముఖ్యమంత్రి అయిన మరునాటి నుంచి ఫరూక్ అబ్దుల్ ప్రభుత్వాన్ని కూరద్దియాలని కుటంచ్రాలు ధిలీ నుంచి కాళ్ళిరు వశకు జరుగుతూ వచ్చింది. ఒక దురధృత్త పరిస్థితి యొమిటంపే ఒక రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రి అయినా ఫరూక్ అబ్దుల్ ప్రతిదినం నేను యా దేశం యొక్క ప్రాదేశిక సమగ్రశపట్ల అంధవట్ల నిఱిష్టుడనై ఉన్నాను, దేశక్కి పూరితంగా పని చేయడానికి కున్నాములని ప్రకటించేసుస్తి కెంద్రప్రభుత్వం కాళ్ళీర్లో కల్పించింది. ఫరూక్ అబ్దుల్ ముఖ్యమంత్రి అయిన తర్వాత అయిన జావమరించి జీయంపొను అయాలు క్రుష్ణగా మార్చినారు. అంతే కాదు. ఫరూక్ అబ్దుల్ తమ్మునికి దేశ ద్రోహానికి పాలుడు తున్నారనే ఆరోవణలు చేయించే పరిస్థితికి దారితీసినారు. నేను చెప్పే దేఖితంటే ఒక ముఖ్యమంత్రి కాళ్ళీర్ ప్రజల అభిమాని నాయకుడు ఫరూక్ అబ్దుల్, కాళ్ళీర్ భారతదేశంలో ఏలీసం అయింది. ఈది రూపం డార్చింది. డానికి తిరుగు లేదు.

The accession of Kashmir State to the Indian Union is final, irrevocable, non-negotiable, indisputable అని పటసాధ్య చెబుతు ఉంటే అయిన దేశ శ్రీ ని శంకేంచే అధికారం, అయిన దేశ శక్తి ని సపాల చేపే అధికారం యొపరికి ఉంది; కేవలం అతను షస్తీం, యాటవంటి పుతునికి సంఘంధించి వ్యక్తి కుటక యిలువంటే శాపాన్ని కలించేటటువంటి కుట్ల జరుగుతోంది. కాళ్ళీర్ పమణ్ణ యొచ్చే తే ఉందో, అక్కడ వేర్పాటు శక్తులు లేవని కాదు, వేర్పాటు ధోటులు లేవని కాదు. కసీఫం కాళ్ళీర్ గురించి వేర్పాటు ధోరణలు పునము అదుపులో పెట్టాంటే కేంద్రంలో యే ప్రభుత్వం ఉన్నా, యే పార్టీ ఉన్నా కూడా ఆ ఫరూక్ అబ్దులు స్నేహంగా ఉండవానిన అవసరం ఉంది. అటువంటి జాతీయ అవశ్యకతను ఒక ప్రక్కక పెట్టి యేదో కాళ్ళీర్ లో సంకోశం ఉందనే భయోత్పాత వాతావరణాన్ని కల్పించి భారత దేశ ప్రభాస్పాయ్య రాజ్యాంగంలో మాలికిషైవ మార్పు తేవసిన అవసరం అయితే పరోక్షంగా అత్యవసరం పరిస్థితిని దౌర్ధ్వదారిన ప్రవేశపెట్టే యా దేశంలో అద్యాక్ష పాలన రుద్దాలని, యానాడు ధిలీలో పరిపాలించే పెద్దులు కుటులు పన్నిందని సభామంంగా ఆరోపిస్తున్నాను. ఈ దేశంలో నార్త్న్ ఆవ్ ఇండియా అక్కడ మిజారాం ఉంది, నాగాలాండ్ ఉంది, అక్కడ సపోర్ట్డ్ పోర్చెప్ ఉన్నాయి. కానీ వాటిని అస్సాంకు మిశితం చేయడం రాజకీయ విపేకం కాదు. అస్సాంలో పమణ్ణ ఉంది. ఏ పార్టీ సృష్టించిందనేది యిష్టుడు చెప్పు దలచు కో లేదు.

This is the problem inherited by free India from the colonial past. ఈ సమయము యే విధంగా పరిష్కారించాలనేది ప్రభావమైన సమయము. అస్సాంలో వేర్పాటు కత్తులు లేదు. అస్సాంలో ఉండేది. విదేశి జాతుల సమయము. కేవలం అస్సాం సమయము కాదు. సమగ్రి భారతదేశం యొక్క సమయము. అక్కడ కేవలం హిందూ, ముస్లిం సమయము కాదు. లేకపోతే అస్సామీనే బెంగాలీ, సమయము కాదు; లేక అస్సామీ బీహార్ సమయము కాదు. లేకపోతే అస్సామీనే, సేపాలీనే సమయము కాదు.

It is above all, a gigantic human problem. The problem needs to be filled and tackled with Statesmanship, imagination, incite and tactics. అధ్యక్ష ఏమి జరిగింది? అస్సాములో ఎన్నికలు జరిపించారు. I would like to know as to whether such a farcical election was ever held in the Parliamentary history in the world. అస్సాములో ఎన్నికలు జరిపిన నపుడు కొన్ని అనెంబీ నెగ్జిషింట్సీలో కేవలము 22 మార్క్రమే ఓట్లు వేయడం జరిగింది. కొన్ని నియోజకవర్గాలలో కేవలము 15 ఓట్లు మార్క్రమే వడ్డాయి. వదులలో వందలలో ఓట్లు పదితే కూడా ఆ ఓట్లు ఎంతవరకు తెన్నుణ్ణే తెలియదు. అది ఎన్నికని చెప్పి, ఈనాడు ఒక ప్రభుత్వముకూడా అస్సాములో వుంది. ఇంతకంతే దుర్మాగమైన ప్రభుత్వము వుండా అని ఆడగుతున్నాను. మేము ఎన్నికలు జరిపాలనే ఆలోచన మాకు లేకున్నది కని, ప్రతిపక్షాలు రాజ్యాంగాన్ని సవరించేందుకు సహకరించరని చెప్పారు. నేను సామాను చేస్తున్నాను. దేశములో వున్న అన్ని రాజకీయ పక్షాలు రాజ్యాంగ సవరణ కొరకు సహకరించేందుకు సిద్ధపడ్డాయి. సి.పి.ఐ. సి.పి.ఎం. ఎలు కూడా. కానీ మిగిలా రాజకీయ పక్షాలు అమ్మీకూడా ఏకోమ్ముఖంగా రాజ్యాంగాన్ని సవరించేందుకు సిద్ధపడినప్పటికీ కూడా ఆ సహకారాన్ని ఉపేషించి టీరు ఎన్నికలు జరిపారు. ఒక జిల్లా కలెక్టరు చెల్తారు; “అరుణ్ ప్రార్” యొక్క రెవల్వూషన్ గురించి చెప్పవచ్చిన అవసరమాలేదు. నెల్లీలో నాలుగుపేరు మంది మణింలు వనపోయారు. అందరికి తెలుసు. This Government of India could not prevent carnage of nearly hundreds of people in Assam in the wake of those elections, ఒక కలెక్టరు ఏమి చెప్పారంతే, నాకు ఎన్నికలు జరిపించడమే వస్తే ప్రభూతిటి, మహమలను రక్షించడం ప్రాణస్థాన్ని నివారించడం That is not my foremost priority, అని చెప్పడం జరిగింది. ఎన్నికలు ఎలా వెళ్ళారు? స్లేన్ పీడ వెళ్ళారు. అక్కడ శారులు లేదు. కేవలము పోలీములో ఎన్నికలు జరిపించారు. ఈనాడు ఎన్నికలున ప్రభుత్వము అక్కడ పరిపాలిస్తున్నట్లుగా చెప్పటంటున్నారు. కానీ అక్కడ మంత్రిగాని, శానన సభ్యుడుగాని, తోచీ ముఖ్య మంత్రిగాని పటాలియన్ ఆవ్ అర్ధు లేకుండా పీధులో పోయే స్థితి లేదు. ఈనాడు అస్సాములో అంతి ప్రతిలి ఉంది. ఈ సమయము పరిష్కారించకుండా, సమయము

re : Condemning the Separatist Tendencies
within and outside the country.

మరింత ఏక్కువచేసే బాధ్యత ఏవిదని ఆడగతున్నావు: ఈ వీర్పాటు భోరణలను మనమండరం బండించాలి. ఈనాడు మన జాతి ఎటర్స్‌ఎంట్లు నమన్యమిట్టే అన్ని పార్టీలు వారి సంకులితమైన పాకిస్థాన్ ఆలోచన ప్రక్కనపెట్టే, ఒకే ఏకాభి ప్రాయ సాధనకు కృషి చేయవచ్చిన అవసరమంది. కాని ఈ సంక్షోభాను ఈ నమ స్ఫురణు కుచ్చితమైన రాజకీయ ఉద్దేశము కోసము వాడుకోవలెని అందే రేంద్రమలో పాలక పక్షము దేసున్న ప్రయత్నము. ఈనాడు రాజ్యానుభోలో కాంగ్రెసు (బ) వారికి 2/3 మొజారిటీకి దేవలము 11 టట్లు మాత్రమే పున్నాయి. ఆ 11 టట్లు ఎలా తెచ్చ కోవలో కాంగ్రెసు (బ) వారికి నేర్చించవలసిన అవసరమాలేదు. అయితే 2/3 మొజారిటీ రాజ్యానుభోలో వచ్చిన తరువాత ఇలాంటి సంక్షోభాల పేరిట పాకిస్టాన్ లో ప్రియాదం వుందని దేశంలో బయందోళన స్థితిని వీర్పాటు చేసి, మొత్తం కాన్సీటూర్యాపన్ మార్పాలి. శబ్దాంశ్త చేయాల. అధ్యక్షతరహితపార్టీ పాలన తేవాలని కుటు జరుగుచున్నది కాబిట్టీ మిగతా రాజకీయ పక్షమేన్నీకూడా మనదేశమలో వున్న ప్రజాసామిక వ్యవస్థ కున్న ప్రమాదాన్ని గుర్తించి, దానికోపాటు ఈ జాతీయ నమగ్రగతకున్న ప్రమాదాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, బాధ్యతగా వ్యవహారించవలసిన వని ఉంది. పాలక పక్షమావారు వ్యవహారిస్తారనే నముకము నాకు లేదు. ఇటీవల కులదీవీనయ్యర్గారు ఒక ఆర్థిక ప్రవాయ. అందులో వాడు చెప్పారు. జిడిపార్టీ అధ్యక్షులు చంద్రజీఫరుగారు త్రియి పాకీస్తానీకి నమవేళము పంజాబులో జరుగుతున్నప్పుడు, వారింటోకి విందుకు, ఈ నమన్యము పరిపొక్కరము చేయాలని హర్యానా ముఖ్యమంత్రి భజన్‌లార్గారిని, హర్యానా జినతా పార్టీ సాయకులు దేవిలార్గారిని, అక్షాధో మోర్సి డిక్టీషను సంతోషమంగలావలీ గారు, మాట్లాడి ముఖ్యమంత్రిగారు పంజాబు ప్రకాశం బాదల్గారు విందుకు పిలవడం జరిగింది. కులదీవీనాయర్ చెప్పారు. ప్రకాశం బాదల్గారు, తుమంగ్‌వాలాగారు, దేవిలార్గారు అందరూకూడా రాజీ పరిపొక్కరానికి సిద్ధపడిలే విందులో ఒక విండు సృష్టించారు. ఆ పరిపొక్కరము ప్రయత్నాన్ని విఫలం చేసి భజన్‌లార్ ఎలా పేళ్వదో మరి నెక్కుడే ప్రణాలిషుత్తిగారు భజన్‌లార్గారిక్క పరిపొక్కరించుకు ఒప్పుకోడానికి మా దగ్గర మంది అదేశాలు లేవని చెబుతూ, మరొక ప్రాపు, పంజాబు నమవ్యవహారము కొరకు హర్యానా ప్రభుత్వము ఒప్పుకోవాలని కుంటేసాకులు చెప్పి పాకీస్తానీ అపారాధిష్టు వచ్చారు. నేనిచిన సవరణ కుపాలకపక్షము డిలీలో దేశాన్ని ఎదుర్కొనే నమన్యము నంక్షోభాలను తన సంకులిత పాకీస్తాన్ ప్రయోజనాలకొరకు వాడు కొంటున్నదనే సవరణను సభ ఆమోదించాలని కోరుతూ సెలవు శీసుకొంటున్నావు.

re : Laying and Placing of Papers
on the Table of the House.

re : Arrest of Sri K. Sivaprasad.

Non-Official Resolution

re : Condemning the Separatist Tendencies
within and outside the Country

ANNOUNCEMENT

1. Laying of and placing of papers on the table of the House.

Chairman :— I am to announce to the House, that the papers to be laid and placed on the Table of the House for to-day are deemed to have been laid and placed. (See appendix)

2. Re-Arrest of Sri K. Sivaprasad, M. L. A.,

Chairman :— I am to announce to the House that Dr, K. Sivaprasad Rao, M.L.A., was arrested at 12-00 noon on 10-4-1984 at Narsaraopet and was released on self Bail on the same day.

Sri K. Nagarjuna Reddy :— Sir, “are deemed to have been laid on the Table”... అని అన్నారు. ఇంతకు మందుకూడా దెయిరీ డెవలఫెంట్ కార్పొరేషన్ వచ్చినపుడు ఇన్ని రోజులయిన తరువాత ఇప్పుడు నశ మందు పెట్టారని వచ్చింది. ఈ ఫిఫరీవ్ కార్పొరేషన్ ది 1976-77 ది ఈ రోజు పెడుతున్నారు. మంత్రిగారు ఎవరన్న ఏమయినా అడుగుతారని....దీని పీద దీస్క్రిప్షన్ ఏమయినా వుండా ?

Non official Resolution (contd)

శ్రీ ఎం. పెంకయ్యనాయాడు :— 1976-77 ది ఇప్పుడు పెట్టడం చాలా అన్నాయం. ఈ ఆసాధ్యానికి కారక్తవైన వారిపైన చర్య తీసుకోవడసిన అవసరం వుంది. ఈ అనధికార తీర్మానముపై ఇప్పుడు శాసన పథలో ఈవిధంగా తీర్మానం షైటంబ్యారా దేశమలో వున్న సమస్యలము తణ్ణె దేశాన్ని వేదిస్తున్న సంఖార సమస్య, కాస్క్రోర్ అస్పాము ఈస్ట్రోన్ ప్రాంటీర్ సమస్యలపై ఈ పథలో చర్చించే అవకాశము కల్పించిన మదన్ మౌర్శనగారు ఈ శాసన పథతు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలకు మహావీరకారము చేశారు. అందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఇటాంటి విషయాన్ని మనము వివరంగా చర్చించవసిన అవసరమంది. ప్రభుత్వము, వార్లీక్ బహినియన్ దీని పైన క్రియేవ్ కావలసిన అవసరమంది. దేశమలో వున్న అందరి దృష్టి దీనిపీద క్రియేటిలు వారి బహినియన్ క్రియేటిలు, తభ్యారా సెంట్రల్ గవర్నర్ షైటులు వీరందరూ కలిసి తొందరగా పరిస్కారించాలనే ఉద్దేశమను వేలిబుచ్చుతారని లిపూళః మదన్ మౌర్శనగారి మనోభావం అయివుంటుందని మొన్న వారు మాట్లాడిన దానినిట్టే అర్థము చేసుకోంచే

మిత్రుల జయపాల్ రెడ్డిగారు, రాఘవరెడ్డిగారు, నేను ఒక సవరణను ప్రతిపాదించడం జరిగింది. వీరిపట్ల అపేదనను ప్రకటిస్తూనే పీటిన్నిటికి ఇలాంటి పరిస్థితిని కల్పించి దిన్ని తమ స్వార్థపర రాజకీయ పయోజనలకౌరకు వాడుకొనే కేంద్రీ ప్రభుత్వము యొక్క వైఫలించి ఈ పశ నిరసిసుంధని ఆ తీర్మానంలో చెప్పడం జరిగింది. మదన్ మోహన్ గారు మాటలుతూ, అనేకసార్లు అమమానం వ్యక్తం చేశారు. ఈవిషయమంతా బొల్యూట్ చేస్తే రేఖానవి అమమానం వచ్చింది. ఆ అమమానం ఎందుకు వచ్చిందో నాను అర్థము కావడంలేదు. ఈ అమమానమనే పెనుభాతం పాపం అపరించి, మదన్ మోహన్ గారు దానిసుండి బయటకు రావడానికి చాలా బాధపడుతున్నారు.

శ్రీ ఏ. మదన్ మోహన్ :— అద్యక్ష నా అమమానం కాదు. వాస్తవం అది. నా రిజల్యూషన్ మీద జైపాల్ రెడ్డిగారు యిచ్చిన ఎప్పెండుమొంటు ఏది అయితే ఉండో అది మెయిన్ రిజల్యూషన్సుకు విరుద్ధంగా ఉంది. నేను మేన్ పార్ట్ మొంటరీ ప్రాక్టిసు, కొల్ అండ్ షక్కర్, హవుస్ అవ్ కామన్స్ నఫలో జరిగన విషయాలు మీద కోటీ చేసి చెప్పడం జరిగింది. ఈ ఎప్పెండుమొంటు మూలంగా నా రిజల్యూషన్ ఉద్దేశ్యమే మారి యా డిబేట్ డైల్యూట్ అయ్యే విధంగా ఉండి యా డిబేట్ ఇంకో దానికి దారి తీసుందేఖానని వ్యక్త వరిచే అందోళనకు ఆస్కారం లేకుండా యా డిబేట్ మారు తుందేఖాననే దానికి ఆస్కారం లేకుండా నేను ఏ సదుద్దేశ్యంతో యా రిజల్యూషన్ పెట్టి దాని స్పీరిట్ పోటందేఖాననే ఉద్దేశ్యంతో యా రిజల్యూషన్సు విత్తికా చేసు కుంటున్నానని చెప్పడం జరిగింది. అంతేకాని వెంకయ్యసాయిదుగారు కూడా యా దేశ భక్తులలో ఒకరనే విషయంలో లాటు ఏ అమమానం లేదు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యసాయిదు :— వారు నమ్మి అమమానిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— నేను ఎక్కుడ అమమానిస్తున్నాను. దేశభక్తులలో వారు కూడా ఒకరని అన్నాను కాని ఏమి అమమానించామ.

శ్రీ ఎవ్. జైపాల్ రెడ్డి :— పోనీ కాంగ్రెసు (స) ప్రభుత్వం భిల్లీలో ఏమి చేస్తున్నదో చూడండి. అయినా ఫరూక్ అబ్దుల్లామ దేశభక్తుడు కాదని ఇకించే అధికారం కాంగ్రెసు వారికి లేదు.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— నా రిజల్యూషన్ లో ఫరూక్ అబ్దుల్లా పేరేరేదే? అయినా రిజల్యూషన్ కాంగ్రెసు(స) వారిని సురించి విషర్ణుంచడావికి కాదు పెట్టింది. ఈనాడు దేశంలో ఉన్న పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టికొని పెట్టింది యా రిజల్యూషన్.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యసాయిదు :— సందర్భం సమారాధన అన్నట్లుగా మదన్ మోహన్ గారు ఎప్పుడు చాస్టు దొరికితే అన్నటు చెప్పవలిసిన పరిస్థితి పాపం ఆయసకు

విర్ఘడింది. నిజంగా మదన్‌మోహన్‌గారి ఆలోచనలకు భిన్నంగా ఉన్నప్పటికి యారిజలాయవన్ వారు తెచ్చారు.

శ్రీ కె. ఎంకటయ్యసాయిదు : — ఈ పార్టీ రెఫ్హిగారు మాట్లాడుతూ ఫరూక్ అబ్దుల్లా విషయం చెప్పారు. Farooq Abdullah is a victim of contradictions. He has turned into a controversial figure.

శ్రీ ఎం. ఎంకటయ్యసాయిదు : — ఏ ఎంతన్ బేసిన్ కోసము వారు ఆ విధంగా చేసారో అందరికి తెలుసు. one think I would like to make it clear that even though my party fought against Shaik Abdullah and even though my leader Sri Shyam Prasad Mukherjee laid his life for the sake of the nation and for Kashmir, at the same time, I honour, I respect and try to preserve the right of Sri Farook Abdullah who has been elected with over-whelming majority to rule the State. Even if Congress tries to disturb, we have no hessitation to go to his rescue for the preservation of democracy. There is no second opinion or thinking on this particular issue. ఈ తీర్మానం పెట్టువలసిన వరిస్తి ఎందుకు వచ్చింది? స్వాతంత్ర్యము వచ్చి ఓటి సంవత్సరాలు అయిన తరువాత వంజావీలో ఉన్న యా వరిస్తికి కారణము ఎవరు? వంజావీలో మర్రిగు, దహనాలు, ఒకరికాకరు ఎద్దరై తే కాల్చుకోవడం వంటి వరిస్తితులు ఉండి యా లా అంద అర్థరును తమ చేతుల్లోకి లాపుగ్ని కాన్సిస్టుర్యూషన్‌ను అభారిటీగా ఎవరు చలామణి అవుతున్నారో వారిని ఎవరు పెంచి పోషించారు; దీనికి కారణము ఒక హాయ్యస్టు ఆఫీసు నిర్వహిస్తున్న వ్యక్తి బింద్రేన్ వాలాము తమ స్వార్థత రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసము ప్రొవోక్ చేసి తమ ములా తగువులను పెంచుకోవడానికి అకారీలోని సర్డార్‌సింగ్ బాదల్ను వీకెప చేయడం కోసం కాంగ్రెస్ పార్టీలో ప్రమాణ స్వానంలో ఉన్నవారు యా బింద్రేన్ వాలాము ప్రొవోక్ చేసారు. ఇట్లాగ ప్రొవోక్ చేసిన నారే యా కాన్సిస్టుర్యూషన్‌ను అభారిటీగా చలామణి అవుతున్నారు. వారే యా బింద్రేన్ వాలాము పెంచి పోషించారు. అది కాంగ్రెస్ వారి అంతరాత్మక వార్కే తెలుసు. అందువల్ల యా దేశంలో హాయ్యస్టు ఆఫీసు విర్వహిస్తున్న వ్యక్తి యా బింద్రేన్ వాలాము ప్రొవోక్ చేసారని నేను ఆరోపణమ చేస్తున్నాము. ఈ ఆరోపణమ చేయడమే కాదు. ఈ బింద్రేన్ వాలాము తమ స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసము, రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసము కాంగ్రెసులో ఉన్న అంతర్గత ములా తగాదాంసు తేఱుకోవడం కోసము అకారీదళ్లో ఉన్న మోదరనేచ్చ ఎవరు అయితే సర్డార్‌సింగ్ బాదల్లాంటి వ్యక్తులను వీకెప చేయడం కోసము కాంగ్రెసు పార్టీలో ఉన్న వ్యక్తులే యానాడు అత్యస్తుత స్వానంలో ఉన్నవారే దీనిని ప్రించ్చహించారని నేను

re : Condemning the Separatist Tendencies
within and outside the country.

ఆరోపిస్తున్నాను. ఈ బింగ్రేస్ లా ఒకవ్యాపు కాంగ్రెసు పార్టీ ఎన్నికల తరవున ప్రచారం చేశాలని ఆరోపణ చేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో యా విధంగా ఉండగా దేశ ప్రజలకు వాస్తవాలు చెప్పి ప్రజలు విచ్చున్నారు కట్టులవల్ల తీవ్రమైన కట్టుల వల్ల అప్రమత్తంగా ఉండాని చెప్పడం పోగా వారిని గౌరవప్రదంగా చూసే పరిస్థితి యానాడు కేంద్రీయాలో ఉండే అధికార పార్టీ కల్పించిందని ఆరోపణ చేస్తున్నాను. ఈ రోజు సిక్కులకు జాతివట, దేశమువల్ల యా నమాజింపట్ల అవంచల ప్రేమ అభిఫూనం కలిగి అకుంంిత దీక్షతో గుర్గోవిందీసింగ్ ప్రబోధసలతో యా దేశాన్ని రక్షించే వ్యక్తులుగా పేరుగాంచిన సిక్కులకు, వారి సోదరులకు పంజాబులో యా రోజు మారణకాండ జరపాల్చిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అంటే వంజాబ్ పాకిస్తాన్ బోర్డర్గా ఉండి సరిహద్దు రాష్ట్రముగా దెన్విపిటి ఏరియాగా పేరుపొందిన రాష్ట్రాలో యాటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడిందంటే ప్రతీభారతీయుడి హృదయం దహించుకోలోంది. మంకు పోలేక, వెనుకకు రాలేక ఏమీ చేయలేక ఎవరిని కూడా దినిలో తథ్య పట్టడానికి వీటలేని పరిస్థితికి వచ్చి రోజు రోజుకు కూడా యా పరిస్థితి కీటించిపోతున్నది. ఎవరు దీనికి కారణమని అడుగుతున్నాను. చట్టాన్ని తమ చేతులలోకి తీసుకొని మర్దన్న చేస్తూ, దోషించిలు, దొంగతనాలు, కాల్పులు జరుపుతూ దేవాయాలలో దాక్కుంటున్న రంకే ఆ సీద్దంచాన్ని ఎవరు బ్రోత్సహించారు అంచి నాకు అరం కావడంలేదు. భగవత్గిరితో ఆ విధంగా ఉండా : ఖురాన్ లో ఆ విధంగా ఉండా, లేక గురుగోవిందీశింగ్ బోధనలతో ఆ విధంగా మర్దన్న చేసివారు దేవాయాలలో తలదాచుకోవచ్చని ప్రాణి ఉండా నాకు తెలియడం లేదు. అయినప్పటికి కేంద్ర ప్రభుత్వం యా విషయాన్ని తన రాజకీయ యొకాల కొసము ఎలా చేసి చేతులు కాలిన తరువాత ఆకులు పట్టినట్లు ఎండకు చేసున్నారో నాకు అరం కావడం లేదు. ఇప్పుడు జైపాల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు వంజాబ్ సమస్య మీద చర్చించడానికి చౌదరీ చరణక్ర సింగ్ టో గాని, వాత్సాయ్ టో గాని, వంద్రాజేఫర్ టో గాని యింకా ప్రముఖ నాయకులతోగాని కేంద్ర ప్రభుత్వం, చొరవతీసుకొని చర్చించడం లేదు. కాని ఆ ప్రముఖ నాయకులే చొరవతీసుకొని యా వంజాబ్ సమస్య మీద అకాండర్ టో మాట్లాడదాపుని ముందుకు వస్తున్నారు. ఆ విధంగా వంజాబ్ సమస్యకు ఒక రాజకీయ పరపాక్రమాన్ని, ప్రాక్రికర్ సాల్యూన్ నన్ను కనుకొక్కండాపుని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కాని యా రోజు వరకు ఏ సంప్రదింపులూ లేకుండా కాలయాపన చేసారు. ఈ దేశం మీది కూడా అంచే యిస్పడు ఏమీ అయింది అంటున్నారు. ఏమీ అయిందంటే మీదు చెప్పిన గవర్నర్ ప్పెంటు ఇంచిరాగాంధిగారి ప్లాసులోని భాగంగా జనతా గవర్నర్ ప్పెంటు వనిచేసే ప్రభుత్వమును నెలకొల్పిలేకపోయిందని ఆనాడు అన్నారు. కాని యివుడు ఆ వనిచేసే ప్రభుత్వం ఏమీ చేస్తున్నది: నేను థిల్లికి వెళ్లినపుడు జవహర్ లాల్

యానివర్షిటీలో ఉన్న నా మి ప్రతి దిని కలుపకోవడానికి వెళ్ళిపడు అతన శకసోగ్రాఫ్లో చూస్తూ ఉంటే నేను ఏమి చూస్తున్నానని అడిగితే అయ్యా. వనిచేసే ప్రభుత్వం ఒకటీ ఉండడి, అది మామాలుగా చూసే కసపడంలేదు. కాని యా సోగ్రెవ్ ద్వారా చూసే కసపడతందేమానని చూస్తున్నామన్నారు. కాని ఆ వనిచేసే ప్రభుత్వం ఉన్నది రెనిది తెలియడానికి యా వంజాబీలోని లా అంద్ ఆదరు వరిసి ఒక ఉదహరణ. నీరు మొజాటీ ద్వారా ఎన్నికై మీ మాధ్యమంత్రిగారు అధికారంలో ఉండి శాశన సభలో ఆయసకు మొజారిటీ ఉండి కూడా ఆ మాధ్యమంత్రి, శాశన సభ వనిచేయితే దేశంలు ఎ త్రిపేసి హరే వ్రిత్తో అంటే రాష్ట్రపతి పాలన పెట్టే దౌర్ఘట వరిసితికి యా వంజాబీము తీసుకువచ్చిన ఫుట పీడి కదా అని అడగుతున్నాను. ఇందుకు వంజాబీ నమన్య మీద మీ వంజాబీ మాధ్యమంత్రిని దర్శార్ సింగారిని అడగమని కోచుతున్నాను. మీరు స్టోంచిన తీవ్రివాద నాయకులను అడగమని కోచుతున్నాను. ఎవరికి యా వంజాబీ వరిసితి చూసే సంతోషంగా లేదు. ఈ వరిసితపు చూసి మన మదన్ మొహనగారు కూడా బాధపడతారు. అందుకే ఆయన సిన్యియారిటీ గురించి నాకు దోబ్ ఏమీ లేదు. కాని ఎవరు అయితే దీనికి మూల కారణలో పారిని అయిడెంటిపై చేయకుండా వారిది తప్ప అని చెప్పుకుండా, వారి పొర్టీ చేస్తున్న విషయాన్ని సమాజంలోకిందే వ్రిజిల్స్ ఒక పవర్ టీపీటీ చేసినియన్ కీయేవీ చేసి ఆ క్రుల మీద You must see that these forces and persons desist from doing further. కాని యా రోజు ఒరుగుతున్న పరిస్థితులు పట్టాబలో ఏమికంటే 2000 మంది దాకా చినిపోయినవారు, తీవ్రాయాలకు గురి అయిన పొరు ఉన్నారు. అక్కడ వ్యాయిల బలా జాధవలో ఉన్నారు. దుక్కాలకు సేష్టి లేదు. రైళ్ళకు, రైలు పేషమ్చు సేష్టి లేదు. బిస్టులకు సేష్టి లేదు. ఈ విధంగా రాజ్యంగ సంక్షేపం ఏమ్మడి పరిస్థితి యానాడు వం జా బీ రాష్ట్రింలో ఉంది. ఇటువంటి పస్థితులో ప్రాక్టికర్గా ఈ రోజున కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తోంది? వాళ్ళను దెంపు గొడుతున్నారు. వీళ్ళను రెచ్చుగొడుతున్నారు, ప్రశ్నేక క క్రు ఆ న్నాయి, మత క్రులున్నాయి, అతివాద క్రులున్నాయి. దేశం జాగ్రత్త అని అంటున్నారు. విచిన్నుకర క్రులవల్ల, ప్రాంతీయ క్రులవల్ల దేశానికి ప్రమాదం వంది. అప్పు త్తంగా ఉండాంచి ఆ మధ్య రాజీవగాంధీ ఒక ప్రకటన చేశారు. ఈ దేశంలో ప్రాంతీయ పార్టీలను పెంచి, పోషించి, వాటికి యారియా, సల్వెటు వేసి పెద్దదిచేసింది కేంద్రం కదా అని అడగుతున్నాను. ఈ దేశంలో ప్రట్టీన ప్రతి ప్రాంతీయ పార్టీలో ఒప్పందం పెట్టుకని, పారితో కలసి అధికారం చేయలేదా అని అడగుతున్నాను. ఈ పత తత్వం పోవాలని, మత తత్వం పోవాలని మాటలుచెప్పి, కేళలో ప్రాంతీయ పార్టీలు కుంసి కాబినెట్లో కూర్చుని, మిగతా పారిని ఎ త్రిచూపడం ఎంత వారూ సమంజసం

:re: Condemning the Separatist Tendencies
within and outside the Country

అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. అందువల్ల you are the trend setters, and you are the persons taking this thing to this extent in the country ఈ రకంగా విమర్శలు చేయడం ఏ మాత్రం న్యాయంకాదు. ప్రజలు ఈ విషయం గుర్తిస్తారు. ఇదే కాదు. వంజాబులో సిక్కులకు, ఆకాలీలకు, ఆకాలేతరులకు ఒక రకమైన అభిప్రాయ బేధాలు వచ్చినప్పుడు, ఐన్నాను పెరిగినప్పుడు ఏం చేయాలి? ప్రాక్తికత సాట్యూపన్ కమిషన్ నే ప్రయత్నం చేయాలి. అది లేకండా కాంగ్రెసు ముఖ్యమంత్రి ప్రక్కనుండి హర్యానా రాష్ట్రంలో లీద్ తీసుకుని, అందేళను ప్రోత్సు హించడం చేయలేదా అని అడుగుతున్నాను. There is no secret about this. అక్కడ ఆ అద్యాన్ చేసి పొందాలి. మళ్ళీ పరిపాలన సక్రియంగా జరుగుతోందని అనిపించుకోవాలి. మత తత్త్వ శక్తి లను విమర్శిస్తున్నారు. కాంగ్రెసు ఐ. పార్టీలోనే ఈ శక్తి ఉన్ని ఉంచుకుని ఇంకాకరిని విమర్శించడం ఎంత వరకూ సమంజనం అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. వంజాబు సమస్యలలో ముఖ్యమైనది నీటి సమస్య. తరవాత చంపిపుర సమస్య. వాటిని పరిష్కారం చేయకుండా, ఇంత కాలంగా నానపెట్టింది ఎవరు? అవి సెటీల్ చేసే తమకు అవకాశం ఉండడు, ఇక్కాసారి సెటీల్ ఆయితే “యూ కెనాట్ మిడిల్ ఇన్ ది అఫ్సైర్స్”. అట్లా సెటీల్ కావుండా కంటేమ్మయిస్గా ఉండడానికి రెండు రాష్ట్రాలిం ప్రజలకు ఒకరిమీద ఒకరికి వైపు ముఖ్యముగా ఉండడానికి రెండు రాష్ట్రాలిం ప్రజలకు ఒకరిమీద ఒకరికి వైపు ముఖ్యముగా ఉండడానికి రెండు రాష్ట్రాలిం ప్రభుత్వం చేస్తున్నారు. అటు వంటి వారు ఇంతో భాదపడుతున్నామనే మాట చెప్పడం ఎంత వరకూ సమంజనం; అస్పాంలో జరిగేదేమిటి? అక్కడ ఎన్నికలు పెట్టారు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి తమ ఎం.ఎల్.ఎల్, ముఖ్యమంత్రీ ముఖ్యమా లేక ప్రజల జీవనం ముఖ్యమా? అస్పాంలో ఈనాడు ఎనిమిది రాష్ట్రాలలో ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం లేదు. లా అంద అర్దర్ మొయిన్ తెలువ కావడం లేదు. ముఖ్యమంత్రీ, మంత్రులు, ఎస్.క్రిస్తులోకి బయటకు పెళ్ళి ప్రజలకు ముఖం చూపలేకుండా ఉన్నారు. ఆ రకఁగా బండిఁగా ఉండే పరిస్థితికంతే ప్రభుత్వం వని చేసుతోందట. అస్పాంలో తిరిగి నార్కుల్ పరిస్థితాలన్నాయి అని చెబుతున్నారు. అక్కడున్నది మానవతా సమస్య. విజాతీయాల సమస్య. అన్ని పార్టీలు ఈ విషయాన్ని తీప్పంగా భావించి, రాజ్యాంగాన్ని అపోండ్ చేస్తేనా కానీ ఎలక్షను వాయిదా చేయాలని అంటే, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం తన రక్కిపోసతో, ఉట్ల కండుతో కేవలం తమ పార్టీ ముఖ్యమంత్రీ అక్కడ ఉండాలనే ఉడ్డోణంతో అన్యాయంగా, అక్క మంగా పనిచేసి, ప్రక్రమార్గాల ద్వారా 200 ఉట్లతో, 150 ఉట్లతో పోలింగ్ జరిపి, వచ్చిన వారితోనే పీరే ఎం.ఎల్.ఎల్, పీరే మంత్రులు అని చెప్పి, ఒక రకమైన విధానంతో, పశ్చిమానవ ప్రపంచం అంతా సిగ్గుతో తలవంచుకుట్టగా, ప్రజాసామ్యంపటి విరుద్ధంగా ప్రవర్తించి, ప్రజాసామ్యాన్నే పరిషసం చేసుండే, ప్రజలు సహాయి ఊరుక్కొప్పాలా;

What have you done in Assam? Just because of our foolish policy thousands of people were butchered. Why thousands of people are butchered and by whom? These are the forces at work. అ ప్రయత్నంచేసి, ప్రతిష్కల సలహా తీసుకోకుండా, రాజ్యాంగాన్ని మార్చే ప్రయత్నం చేయకుండా, ఎలక్టొన్ వాయిదా చేయకుండా, ప్రజలు చుట్టుంటే, ప్రజల ధన, మాన, ప్రాక్షాలకు రక్షణ లేకుండా ఉంటే, విదేశియుల సమస్యలో వాధ పడుతుంటే, ఎలక్టొన్ జరపాలా? కాంగ్రెసు వ్రిథత్వం ఉంటే చాలా? ఇసువంటి పొరపాటు చాలా చేస్తున్నారు. ముస్లింలు, హందువులని దిష్టై దీచేసే వ్రియత్వం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ సలహారుటయు? అస్సాం ఉద్యమాన్ని రెచ్చగొడుతున్నారు. అక్కడ విజాతియుల సంఘీయ ఎక్కువగా ఉంటే, వారిని ఐడింట్స్‌పై చేయాలంటే, వారిని బయటకు వంపాలంటే, అది జాతీయ సమస్య. అన్ని రాష్ట్రాలు బాధ్యత వహించాలి. ఒక్క రాష్ట్రం వల్ల కాదు. మొత్తం జనాభాసు తీసితేకి, ఒక ప్రత్యేక రాష్ట్రం మీద రుద్ది, అక్కడి వ్రిజల జీవనంలో వడేసే, అక్కడి వ్రిజలు అది తప్పని, ప్రత్య్యమాన్య మార్గం చూడాలిని ఉద్యమాన్ని లేవదీనే ఆ సమస్య పరిష్కారం చేయకుండా, ఒక కీలు బొమ్మ వ్రిథత్వాన్ని ఒక నామినేతాద వ్రిథత్వాన్ని అక్కడ స్థాపించే కాటిస్త విధానాన్ని ఎందుకు అవలంభిస్తున్నారని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. అస్సాం నంగతే కాదు. కాళ్ళిరు సమస్య ప్రస్తుతవస్తు వచ్చింది. కాళ్ళిరులో ఉన్న సమస్య ఏమిటి? కాంగ్రెసు పార్టీ అక్కడ అధికారంలో ఉంటే సమస్య ఉండదా? లేకపోతేనే సమస్య ఉంటుందా? పరూక్ అబ్బలాతో సీట్ల ఒప్పందం ఉంటే ఏ సమస్య ఉండదు. లేకపోతే సమస్య ఉంటుంది. ఇదేమిటి? కాళ్ళిరు సమస్యను పరిష్కారించమని ఆశా మేము అగిపే, జవహర్లాల్ నెహర్లీ సమస్యలేదన్నారు. సమస్య ఒక్కసారే పరిష్కారం అయిందన్నారు. అయినా కాళ్ళిరు సమస్య అదే రకంగా ఉంది. విచ్చిన్నకర శక్తులట, పాకిస్తాన్ శక్తులట, మీర్చివిగుతున్నాయట. ఈ విషయం అప్పుడే మేము చెచితే తలక్కులేదా? కాళ్ళిరు వారిలో విదేశి శక్తులు తప్పనిపరిగా సంచరిస్తున్నాయి. అప్పుడప్పుడు సంచరిస్తున్నాయి. వికృతరూపం డాబ్బుతున్నాయి. పాకిస్తాన్కి, ఇండియాకి క్రికెట్ మూడు జరిగినప్పుడు కూడా పాకిస్తాన్కు అమర్కూల వినాదాలు వినిటినాయి. Can you blame the Chief Minister for that, that he alone is responsible for the episode that has happened in Kashmir? నేను ఇవాళ స్పెసిఫిక్గ అరోవణ చేస్తున్నాను. కాళ్ళిరులో ఉండే కాంగ్రెసు పార్టీలో ఉండే నాయకరే, పాకిస్తాన్కు అమర్కూల వాతావరణాన్ని, వ్యతిరేకించి ఉన్నవారితో కలిపారని అరోవణలు వచ్చాయి. వారు పాకిస్తాన్కు అమర్కూలంగా రెచ్చగొట్టే ప్రపంగాలు చేసారనే అరోవణలు వచ్చాయి. ఈ రకంగా మతక్కాన్ని రెచ్చగొట్టి, తమంతా పతివ్రతలమని చెప్పుకుంటూ, కాళ్ళిరులో ఫరూక్ అబ్బలాను దెబ్బ తీవే

ప్రయత్నం చేస్తా, ఎన్నికలలో ప్రచారం చేశారు. నిరూక్తభాలాను ఉదీంబాలంకే బి. డి. సి. వల్లకాదు. వారివల్లకాదు, పీరివల్లకాదు అని తామే చేయగలమని కొంగ్రెసు వారు ఉపన్యసాలు చెప్పుకున్నారు. ఎందుకంతే ఫరూక్ అబ్దుల్లా తండ్రిగారిని ఏడు సంవత్సరాలు తైలలలో పెట్టారు. ఇతనిని 14 ఏళు తైలలలో పెట్టగిపుని ఎలక్షన్ ఉపన్యసంలో చెప్పుకున్నారు. సెంబీషింట్స్ ఉండే ఏరియాలలోను, భారత ఏరియాలలోను ఈ రకంగా పొలిటికర్ అప్పెర్ కమిటీలు, పెద్దసాయకులు వేర్పాటువాద క్రతులలో ఒక రకపైన ఉద్దేశాన్ని కలిగించే విధంగా ప్రవర్తించి, అక్కడి ముఖ్య మంత్రికి అనేకసార్లు చెప్పుకునే పరిస్థితిని కల్పించారు. కాక్కిర్చులో ఉండే అతివాద క్రతులకు ఉత్సాహం కలిగించే విధంగా చేశారు. ఆ మధ్య ఒకాయన చెప్పారు. బెంగాల్. వీటుత్యాన్ని వే అవ బెంగాలలో పారేయాలని, కాక్కిర్చుని హిందూ మహా సమవ్యాప్తి వదేయాలని అన్నారు. మరి ఇంకా ఇతర ప్రభుత్వాలను పారేయాలంకే ఏ సముద్రం ఉండే ఆయనకు గుర్తు రాలేదేమో. ఏమిటంకి ఇదంతా ? ఎవరు ఇచ్చారు ఈ అధికారం ? ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన ప్రభుత్వం, ప్రజల ఆమోదం ఉన్నంత వరకు ఉంటుంది. అమోదం లేకపోతే, ప్రభు ఉద్ఘాషణన్ని కెచ్చి ప్రజలే ఆ ప్రభుత్వాన్ని దించే ప్రయత్నం చేయాలి. అంతేకాని రాజ్యాంగబద్ధంగా ఏప్పాడిన ప్రభుత్వాన్ని కాని ముఖ్యమంత్రిని కాసీ దీర్చ చేసే విధానం ఇదా అని నేను ప్రశ్నిపున్నాను. అక్కడి గవర్నరు బి. తె. నెప్రశ్యాగారు కా సటపికతో, నంయమనంతో ఉండపుని చెప్పినందుకు అయిన గవర్నరు పదవికి పీట కాడనిచెప్పి తొలగించారు. తమకు ఇష్టపైన వ్యక్తిని కెచ్చి పెట్టారు. థిల్లో ఇందులున్న దారుల హింసాలాంధరు శారణపైన వ్యక్తిని కెచ్చి, గవర్నరుగా చేశారు. తమ నాటకాన్ని అడుకునే ప్రయత్నం చేసారు. లిబర్ అబెట్యూద్ తీసుకుంటే అక్కడ ఎవరికి స్థానం లేదు. I am doubtful even if Mr. Madan Mohan takes a realistic approach and posture of the functioning of his party, what will be the position. That is what is happening to every leader of the Congress party, చెన్నారైగారు ఇవాళ చుంతాపడుకున్నారు. గట్టిగా హాట్లుచేవారికి స్థానం లేదని ఇస్పుడు బాధపడుకున్నారు. పొలిటికర్ పీరియద్ అయిన తరువాత బాధ పడుతున్నారు. కాక్కిరు సమస్యను ప్రాక్టికర్గా అర్థం చేసుకోకపోతే, ఫరూక్ అబ్దుల్లాను శ్రీమతి గాంధి ఎందుకు ముఖ్యమంత్రిని చేసినట్లు : అ రోజున అయినకు హెజారిబీ ఉండా ? సీట్లు ఎక్కువ ఉన్నాయా ? కాదు. అవసరం అప్పుడు ఉంది. ఒక పొలిటికల్ హెచ్చు రిటీని ప్రదర్శించి, ఈ దేశ సముగ్రామ కాపాడడానికి అయినతో ఒప్పందం కుదర్చు కున్నారని అప్పుడు హర్షించారు. నేను అట్లా అసదంలేదు. హెజారిబీ లేకపోయా ముఖ్యమంత్రిని చేయండని కాసీ చెప్పడంలేదు. ఆయనతో వేరమాదె, ఎన్నికల ఒక్కం దం చేసుకుని పదవ పికాల్లు చేసిన తరువాత, సీట్లు విషయంలో అఖిప్రాయ వేబాలు.

వచ్చిన తరువాత, వణ్ణక్ అబ్బలా దేశద్రోహి అని చెబితే ప్రజలు నమ్ముతారా? వ్రిజలు తస్రికపైన కాకమ్ము కథలు నమ్మురు. ఎందుకు ఈరకంగా మహావైష్ణవీయ త్వం చేస్తారని నేను వ్రిశ్శిప్తున్నాను. పంజాబులో కని కాశిద్వాలోకాని జరుగుతున్న మొత్తం సంఘటనకు వ్రిధావ బాధ్యత కాంగెరీసు పార్టీది. వీటి వెముక ఏదో విదేశి హస్తముందని చెబుతున్నారు. పార్టీమెంటులో కూడా వ్రిస్తివసుకు రాగా, వాత్సిపాయీ గారు అడికే, హోంమంతిరీగారు ఏదేశం హస్తమో ఆర్థం కచడం లేదు కానీ ఏదో హస్తం వుండని అన్నారు, ఏదేశ హస్తమో తెలియనప్పుడు. అది విదేశిదా, స్వదేశిదా ఎట్లా తెలుస్తంది? వీటిన్నిటికి వెనకాల ఉన్నది ఒకే ఒక హస్తము. అదే కాంగెరీసు (ఈ) హస్తము. ఈ విషయం అందరకు తెలుసు. కాంగెరీసు పాగ్దిలోనే ప్రార్థియ శక్తిలను పెట్టుకుని, ఏదో దేశానికి వ్రిమాదం వాటీల్లగలదనే మాటలు చెప్పడం ఎంత వరకూ సమంజసం? పాకిస్తాన్ యూద్రం వస్తుందని చెబుతున్నారు. ఎలక్ష్మి దగ్గరకు వస్తే యూద్రం గుర్తుకు వస్తుంది. లేకపోకే లేదు. పాకిస్తాన్కు నేను స్తోపికేటో ఇవ్వు రలచుకోవడంలేదు. మా నాయకులైన అటల్ బిహారి వాత్సిపాయీగారు విదేశాంగ మంత్రి అయినప్పుడు, అందరూ చెప్పారు. ఇంకా ఏముంది? విఫ్లవం వస్తుంది. యూద్రం వస్తుంది అని. వక్కునే ఉన్నటువంటి చైనాగాని, పాకిస్తాన్గాని, లేకపోకే చాంగా దేశ్కాగాని లేకపోకే మిగిత శక్తులతోగాని, వ్యాస్తులతోగాని మనం పశ్చింపుచూయాలను పెట్టుకుని, శాంతి భద్రిశుమ కాపాడకోవడానికి మన అపైనన్ దేశంలో ఉండే దెవలప్పెంటు వర్కుల కోసం మళ్ళించకోవడం కోసం మనం వ్రియత్వం చేయాలి. ఇందిరా కాంగెరీసు పార్టీ ఇవ్వాళ దేశంలో ఉన్నటువంటి అనేక రకాల రాజకీయ, సాంఘిక, సామూజిక, ఆర్థికవరమైన పరిస్థితిలో ఘోర పైపుల్యం చెంది, వ్రిజలు వీటిన్నిటి గురించి ఎక్కుడ అడుగుతారో అనుటుగా వ్రిజల దృష్టిని మళ్ళించడానికి పాకిస్తాన్ గురించి చెబుతున్నారు వర్కు, పాకిస్తాన్కు తెలుసు. యా దేశంలో ఉన్న వ్రితి పొరుడికి తెలుసు. పాకిస్తాన్ గనుక తిరిగి భారతదేశం మీద దండయాత్ర చేస్తే పాకిస్తాన్కు ఏ గతి పడుతుందో పాకిస్తాన్ అధ్యాత్మదికి తెలుసు. Because he had bitter experience. The nation is very strong. The people of India know how to fight with their enemy or China or Pakistan,

‘Sri P. Goverdhan Reddy :— Under the leadership of Congress.....

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— అందువల్ల దేశానికి నాయకత్వమే వరిగా ఉంటే, మీకు నాయకత్వం వహించే పరిస్థితికి ఉంటే, యా దేశంయొక్క పరిస్థితి ఎందుకు ఇంత దొర్చాగ్యంగా ఉంటుంది? Even for a minute Congress has no moral right to continue. It has failed in Punjab issue, Assam

re : Condemning the Separatist Tendencies
within and outside the country.

issue, and Kashmir in north east frontier. కాబట్టి ఏమీ చేయలేని పరిస్థితిలో ఇవ్వాక మీరు ఉన్నారు.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరావు :— వెంకయ్యనాయడుగారు ఒప్పుకున్నారు. కంటే సో స్టోర్మోగ్ అని. అంత స్టోర్మోగ్ అయింది కాబట్టి దానికి కారణం ఏమిటి? కాంగెరీసు పాటి లీడర్షిప్, ఇందిరా కాంగెరీసు లీడర్షిప్, కాకుంతే హాస్టపాయిగారి లీడర్షిప్ లేక మన చంద్రజీఎర్గారి లీడర్షిప్ వల్లనాసర? The country is so strong We can face and we can fight with Pakistan,

Sri S. Jaipal Reddy :— India is a strong not on account of Congress but in spite of it.

Sri M. Venkaiah Naidu :— I said India is strong but not on account of Indira Gandhi Even without Indira India can march ahead. It has proved beyond doubt umpteen times.

Sri P. Goverdhan Reddy :— India with Indira is very very strong.

Sri M. Venkaiah Naidu :— I do not know whether Goverdhan Reddy compare himself with Barua who said India is Indira or Indira is India. మరి బారువా అని. పొపం ఆయన ఆ మాట అని అని అభరుకు ఇండియన్ టస్టనోపాటిపోయాడు.

Sri P. Goverdhan Reddy :— The country is strong. We can fight anybody.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయడు :— అధ్యాయి, గత కి సంవత్సరాలగా యా విధంగా పట్టివచ్చంతంగా తయారయ్యాంది అంటే, ఈ విధంగా భారతీయులు పట్టివచ్చంతంగా, శక్తిగల వారుగా తయారయ్యారు అంటే, దేశంయొక్క ప్రమాద పరిస్థితులను ఎదురోక్కువడానికి సిద్ధం అయ్యారు అంటే This is the strength of the Nation. It is the people. ఈ ప్రజలకు ఉన్న మోరల్ కర్మ, మోరల్ కవ్యికన్, ఆనాడు మహాత్మాగాంధి, సుబోధంద్రబోస్, సర్దార్ వల్లబాయి పటీల్ లాంటి వ్యక్తులు ఉన్నారు. అల్లారి సీతారామరాజు, భగతసింగ్, ఉంగుటారి ప్రకాశం వంతులు, చంద్రజేటర్ అజాద్ లాంటి మహానీయులు చేసిన బలిదానం చేసిన దానికి పలితంగా ప్రజలు పట్టింగా తయారయ్యారు కానీ అవకాశం ఉన్నప్పుడు రాజకీయాలోకి వచ్చి, ముఖ్యమంత్రులుగా అయి. అవకాశంలేనప్పుడు జామతోటోకి పోయి కూర్చునే నాయకులనుచూసి మాత్రం నేర్చుకోలేదనే విషయం గుర్తుంచుకోవడం మంచిది. ఎవరు నాయకుడై నప్పుటికీకూడా పరిస్థితులు నాగున్నప్పుడు ముందుకు వచ్చి కృష్ణ నది వద్దున కూర్చుని ఉపన్యాసాలు చెబుతారు. పరిస్థితులు బగారేస్తామని

ఇంటిలో కూర్చునే నాయకుల కోసం అటాంచీ పారిని తెచ్చుకోవడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మీదు ఎందుకు యి విధంగా మాకు ఉన్నాసాయ చెబుతారయ్యా గోర్ధవరెళ్ళి అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ దేశంలో ఏవుడే ఈ ప్రాంతియ, మత, కుల పార్టీలు, కట్టలు ఎన్నో. కేరళలో ఇవ్వాళ ప్రభుత్వం నడుస్తోంది. ఆ ప్రభుత్వంలో ఎన్ని పార్టీలు ఉన్నాయో నాకయితే లెక్క తెలియదు కానీ మరి మదనమోహన్ గారికి ఏమన్నా తెలియాలించి పూళా వారు చెప్పగలరేమో ఆ లెక్కలు. అనలు కాంగ్రెసు పార్టీ ఎన్నిసారులు చీలి పోయిందో, ఎన్ని చీలికలు డానిలో ఉన్నాయో అర్థంకాదు అనే విషయం అందరికి తెలుసు. దేశంలోకూడా ఎవరూ చెప్పిందు. కేరళలో చూడండి. జనతా కాంగ్రెసు, ఒరిస్సా కాంగ్రెసు, బింగా కాంగ్రెసు, తేరళ కాంగ్రెసు, న్యూ కాంగ్రెసు, యిద్వా పార్టీ, రూలింగు కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసు-ఐ, ఎన్ కాంగ్రెసు, నో కాంగ్రెసు, జె కాంగ్రెసు, ఈ కాంగ్రెసు, ఇంకా ఎన్ని కాంగ్రెసులుగా చీలి పోయిందో తెలియదు కానీ, తేరళ కాంగ్రెసు-జె, తేరళ కాంగ్రెసు-ఎం, నాయర్స్ పార్టీ, బ్రిహ్మాన్ పార్టీ, ఆ పార్టీలో ఇంకాక పార్టీ, ఆ పార్టీలో ఇంకాక పార్టీపట్టి, పీటన్ని టీని కలుపుతుని కులం పేరుతో, మతం పేరుతో, వాళు డానిలో చీలికలు పెట్టుకున్నవుటికి కూడా నబికాస్టోలో పార్టీ పెట్టుకుని మంత్రితర్గం ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. మీదు ఇంకాకిరివైన వేలెత్తి చూపడానికి ప్రయత్నం చేయడం తగదు మదనమోహన్ గారు అని చెబుతున్నాను. ఇది మంచి వద్దతికాదు అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :— అధ్యక్ష, నేను ఎన్నిసారులో చెప్పాను. ఇవ్వాళ కూడా చెబుతున్నాను. దయచేసి ఆపేశంలో వెంకయ్యసాయుడుగారు అనలు మొయన్ రిజల్యూషన్లో పర్ట్ ఫోర్ట్ మర్చిపోయి మాటల్చడతున్నారు. డానిలో ఎక్కు-దయినా ఒక వ్యక్తిని విమర్శించినటుగానీ, ఒక పార్టీని దూషించినటుగానీ, ఒకరిని కించపరచినటుగానీ, ఒక్క అష్టరమయినా ఉన్నదా: దయచేసి ఖాగా వదవండి. వెంకయ్యసాయుడుగారు ఖాగా చదువుకున్నవారు, మేదావులు, రాజకీయ జీవితంలో ఖాగా అమఫవం ఉన్నవారు, ఒకసారి చూసుకుని మాటలాడాలి కానీ చూడకుండా ఏదో గుడ్డి దర్శారులో మాటలాడినటుగా మాటలాడి, చప్పట్లు కొడుతున్నారు కదా అని మాటలాడితే మాత్రం పారికి అది తాత్కాలికంగా It may pay dividends, but ultimately it is not going to pay dividends.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యసాయుడు :— అధ్యక్ష, ఇది గుడ్డి దర్శారో, మామూలు దర్శారో విషాక్తిన ప్రజలు ఎన్నుకున్న దర్శారు. గుడ్డి దర్శారు అక్కండి ధీల్లో నడుస్తున్నది. సబర్జంగ్ రోడ్లో.

re : Condemning the Separatist Tendencies
within and outside the Country

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ : — అధ్యక్ష, అదికూడా ప్రజలు ఎన్నుకున్న దర్శనాని ఒప్పుకుంటారా? వెంకయ్యనాయడుగారూ అని ఆడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయడు : — అధ్యక్ష, ఆ దర్శారులో ఒక్కొక్కటి వడిగాపులు చూడాలి.....

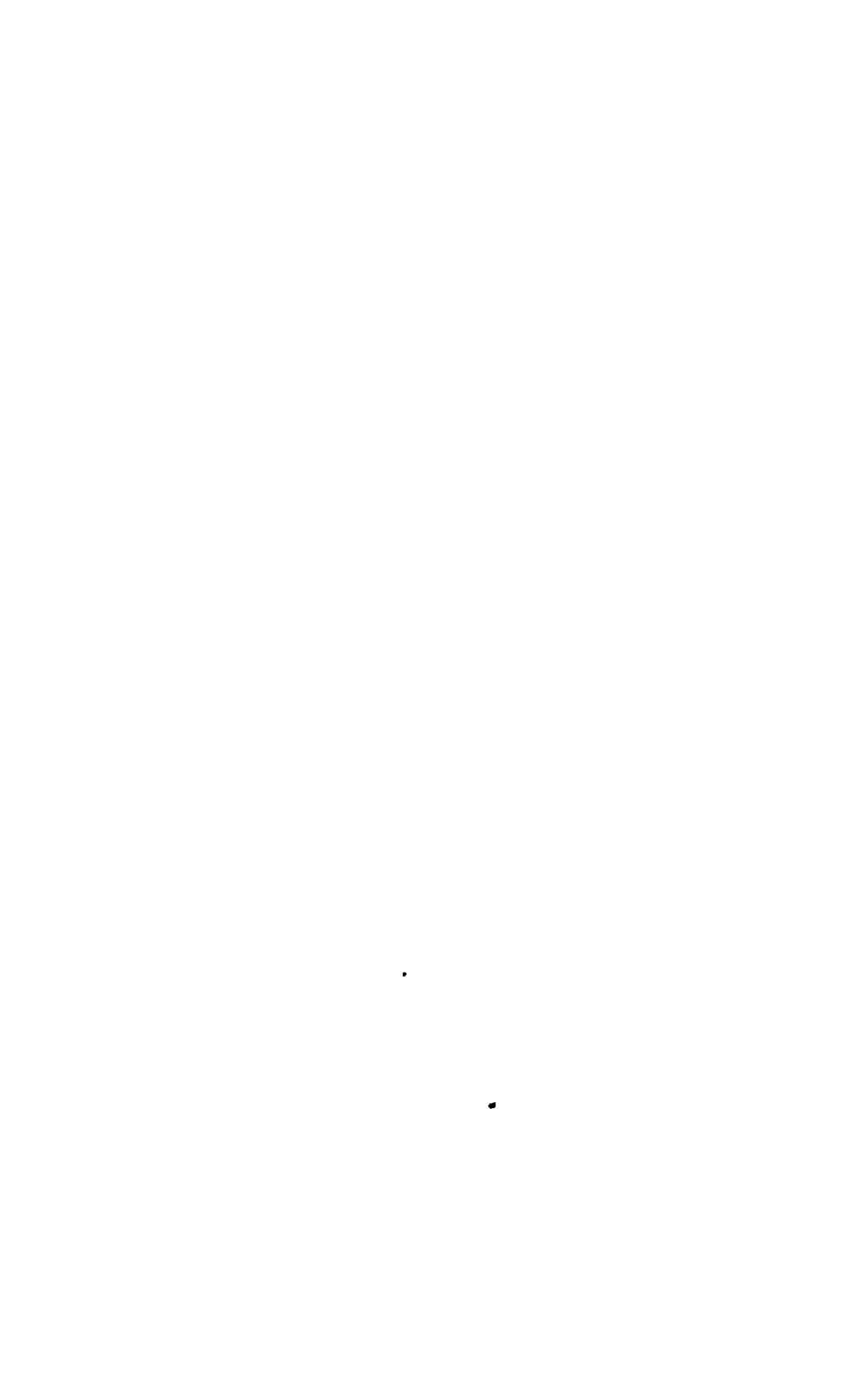
మైర్చన్ : — కాంట్రివర్పీస్ లోకి బోషద్దు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయడు : — అధ్యక్ష, దేశమే పెద్ద కాంట్రివర్పీలో నడుస్తున్నది. వంశాద్ధ చూణండి. అస్సాం, కాశ్మీర్ లో కూడా ఇదే కాంట్రివర్పీలో నడుస్తున్నది. ఎవరిథింగ్ కంత కాంట్రివర్పీ ఇన్ రిప్ అన్సార్ట్ర్యూటేట్ కంట్రీ. అందువల్ల నేను అడిగేది ఒక్కటి. నేను వేరే విధంగా చెప్పుదలచుకోలేదు. ఈ పార్టీంతియ తర్వాతులు, విచ్చున్నకర భోరఱులు, తీవ్రావాడ క్రతులు రావడానికి కారణం ఎవరో ఒక్కసారి చరిత్ర ఆలోచించమంటున్నాను ఇస్తి, ఇవ్వాళ అవకాశం తీసుకుని ఎవరిమీదో దుష్ప్రేతి బోయడానికి కాదు. ప్రజలు మందు దుష్ప్రేతి బోయడానికి వేరే ప్లాటపారమ్పు ఉన్నాయన్న విషయం నాకు తెలుసు. నేను ఒక్కటి చెప్పుదలచు కున్నాను. ప్రజలకన్నా మనం గొప్పవాళ్ళం కాము. ప్రజలెంతో మనమూ అంతే. ఇప్పటికయినా కేంద్రప్రభుత్వం ఈ విషయం గుర్తించి, తన పొరపాటు భోరణిని మానుకుని, విచ్చిన్నకర వ్యవహార భోరణిని మానుకుని, జాతీయ జీవనం కోసం మిగతా ప్రతిపత్తిలను కలుపుకుని, చిత్తకుద్దితో వేర్పాటు క్రతులను ఏర్పాటి, ఈదేశంలో నమస్కారం పరిష్కారం కోసం గ్రహిగా ప్రయత్నం చేయాలని చెప్పి, ఆ స్పృహితో కేంద్రాన్ని కాసీ మనం అంగీకరించ చేసినట్లయితే, ఈ ఎమోండ్మెంటు ఇస్తు ఏదయితో ఉన్నదో అది చాలా అవసరమని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను.

Sri A. Madan Mohan : — Our people also have given amendment. There are about 17 legislators. The other day I said it should be confined to signatories of the amendments. The presiding officer was generous enough to say that everybody can speak. According to the ruling given by the Speaker they are entitled to speak. After words opportunity may be given to me also to speak since I am the mover of the resolution.

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ ఎం. కిషన్ రావు : — అధ్యక్ష, గౌరవసీయ ప్రతిపక్ష సాయములు రాజకీయంలో పెద్ద అనుభవఱులు. మా మీత్రులు పారు ప్రాపేళపెట్టిన ఈ తీర్మానం, నిజానికి వారు కాంగ్రెసులో లేకుండా కముక ఈ తీర్మానం ప్రకాశపెట్టినట్లయితే నేను హృదయపూర్వకంగా సపోర్టు చేసేవాదిని. కారణం ఏమిటి అంతే పాపంలో భాగం పంచుకుంటూ, పాపం వారి దేశక్కిని చెప్పుదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వారి దేశ

ఈ కినీ నేను శంకించడం లేదు. ఈ నీ వారి పార్టీ గత కింది సంవత్సరాల నుంచి ప్రత్యేకంగా ధిలీలో ఏ ప్రభుత్వం అయితే పరిపాలిస్తున్నదో, మరి ఈ యొక్క రిజల్యూషన్లో విధం ఉన్నాయి. పీటిన్నిటేకి మూలకారణం అవుతుంది ఆ పార్టీ. అంటేక ఆ పార్టీ తరువున ఉంటూ ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నారు కనుక దానిని వ్యతిరేకించవలసిన అవసరం వచ్చింది.

శ్రీ జి. క్యామరువు(పాలకొండ) : — దేశంలో విచ్చిన్నాకర శక్తులు, దేశ ప్రదేహకర చర్యలు ఏ భారతీయ పొరుడైనా వ్యతిరేకించవలసిన అవసరం వున్నది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ఈ దేశాన్ని ఏడో రెండు, మూడు సంవత్సరాలు తను మిగిలా సంవత్సరాలన్నీ కాంగ్రెస్ 'బ' పరిపాలించింది. దేశంలో విచ్చిన్నాకర శక్తులు ప్రోత్సహించే వాతావరణాన్ని కాంగ్రెస్ 'బ' కల్పించిందిందంలో ఏ మాత్రం సంకయం లేదు. ఈనాడు వంజాబీలో, కాశ్మీరులో, కేరళలో, అస్సాంలో కానీ ఇలాంటి విచ్చిన్నాకర శక్తులు రావడానికి ఎవరు మూలకారణం అని ఆలోచించ వసిన అవసరం వుంది. ఈ నమస్యాంకు కావలసిన విచారణ వారు చేపుకుని దేశంలో ఐక్యత, కుల, మత బిభేదాలు లేకుండా పక్కిషుమైన పరిపాలన యివ్వపడిన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద వుంది. కాశ్మీరులో దేశాన్ని పరిపాలించే శక్తి షేక్ అబ్దుల్లాకే వుంది. కానీ ఈనాడు షేక్ అబ్దుల్లాసు సీరాజునం పలికి అక్కుడ వుండే సహాయిస్తేన్ని తెందెన్నిని ఎంకరేక్ చేసిపడి కాగ్రెస్ కాదా అనే విషయం మాత్రం మనం ఆలోచించాలి. అస్సాంలో విద్యార్థులు కొన్ని నమస్యాంమీద చేస్తున్న పోరాటం చూస్తూ వుండి కూడా, ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా ఎన్నికలు జరిపి, ఈ నాడు మా ప్రభుత్వం వుందని చేస్తే దమస పీతిని సహాయిస్తేన్ని తెందెన్నిను, తరువాత జాతీయ వ్యతిరేక శక్తులు ప్రోత్సహించుకును ఏమి చేయాలనేది ఆలోచించాలి. మరి ఒక విధంగా అకాలీదళ్ళ కానీ, జలియన్వాలా కానీ, ఇంక ఎవ్వురైనా కానీ, అక్కుడవుండే పీరందరిని ప్రోత్సహించిన వారిని దేశ శక్తులని అనుకుంటున్నారో, నిజానికి ఈ విషయంలో ఈనాడు పారిని హెడ్యూరించడం జరిగింది. ఈఇందిరా కాంగ్రెస్ కేంద్రొంలో ఏమి చేస్తుందోగాని, దీనివాన దేశంలో విపత్తు రాబోతుంది. దేశ ప్రదేహాలకు చాలా సహాయం అవుతుందని మాత్రం జాతీయ సాయికులు హెచ్చరించడం జరిగింది. అయినా వాటిని పెడచెవిన పెట్టే మా రాజ్యం వుంచే సరిపోతుంది, మాకు కావలసిన పీట్లు వస్తే పరిపొతుంది. కుల, మతాను రెచ్చగొట్టేన పరవాతేదు. మా ప్రభుత్వం మాకు వుండాలనే భోరణిలో ప్రభుత్వాన్ని సురక్షితంగా కాపాదకానికి కావలసిన ఏర్పాటు చేసి, ఒక రాజకీయ కుల్గిలో మొత్తం దేశాన్ని చిన్నా, చిన్నం చేసి అధికారాన్ని చేపటుపో ద్వేయంగా పెట్టుకున్నది మనకు స్వస్థంగా కసపడుకున్నది. డి. ఎం. కె. తోసి ఈనాడు రెజల్యూషన్ వుఠ్చేయం ఏమిటంబే ప్రాంతియతక్కాన్ని

re : Condemning the Separatist Tendencies
within and outside the country.

రెవ్‌గొట్టడం. భాషను రెచ్చగొట్టడం, ఇంకేదోప్పదైక్యంతోని మాత్రం ఈజెబ్యూషన్ పెట్టడం జరిగిందని నేను అమకుంటున్నాను. మరి పార్టీంతోయత్వం అనేది డి. ఎం. కె. పార్టీతో పొత్తు పెట్టుకున్నది అనడు కాంగ్రెస్ "ఐ" కాదా? ఈనాడు ఏ. డి. ఎం. కె. తోని కానీ....

శ్రీ ఎం. మదనమోహన :— అధ్యక్ష, ఇప్పుడు గం. 1-32 నిమిషములు అయింది. అట్ లెక్షన్ వుయి గావీ తు కోత్త ది సెషన్. ఇంకా రామవరెణ్ణిగారు, రజాత్ అలీ గారు, మా పార్టీ నుంచి కూడా మాటలేది వున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అందుకొరకే మీరు....

Sri Madan Mohan :— That is why last time it was talked about. It was postponed. It is brought now. You can postpone it to the next Friday, I don't mind.

శ్రీ చి. క్యాపురావు :— అధ్యక్ష, ఈ రెజిష్యూన్ చాలా ప్రామాణికమైనది. దీని విషయంలో మనం అలోచించేష్టున్నదు కేరళలోని ముస్లింలీగ్‌తోని పొత్తు పెట్టుకుని, అదే విధంగా నాయర్స్ పొన్నెటీలోని పొత్తు పెట్టుకుని ఈ రాజ్యాన్ని ఏలిన సంగతి మనకు తెలుసు. ప్రతి రాష్ట్రంలో కూడా ఇలాంటే ఏలిన్నకర శక్తులు, దేశ ద్రోహకరమైన, మత పరమైన శక్తులతో పొత్తు పెట్టుకుని దేశంలో వున్న రాజకీయ వాతా వరణాన్ని పాడు చేసే ఒక విధానాన్ని పెట్టుకున్న సంగతి మనకు తెలుసు. ఏటన్నిటోని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈనాడు ఇట్లా దెరెణ్ణిగారు ప్రమేశ పెట్టిన దీహండుపై కేంద్ర ప్రభుత్వంలో విష్వవాత్సకమైన మార్పు రాపంపిన అవసరం వున్నది. ఈ దేశాన్ని ఒకే గ్రాటి మీద నడిపించాలంకి సహరేట్టోన్న తెండ్లోన్న నన్నిటని సరైన ఫోరిస్టోలో వుంచుపసిన పరిస్థితి వుంది. కాబట్టి వారి అపోండుపొంచును సపోర్ట్ చేస్తున్నాను. వారి తీర్మానంలో వుండే విషయాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం యాచిట్టాడలో, వద్దతో మార్పులు రావాలని మాత్రం బావిష్టు ముగిస్తున్నాను.

Mr. Speaker :— I intend to close it by 1.30 p.m.

Sri M. Venkaiah Naidu :— It is the will of the House.

Sri A. Madan Mohan :— It can never be the will of the House when he is bypassing the entire business. He made it clear. We will not allow the House to run according to their whims and fancies.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : — నాలగు మాటలు చెప్పాలిన్నంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యసాముడు : — హోస్ పర్మిషన్లో కొసాగించవచ్చు.

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్ : — మేము కూడా కొనసాగించవచ్చు.

Mr. Speaker : — Why should you continue beyond 1.30 p.m.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : — కాదుసార్, తల్లి, పిల్లలు కాల్సాడి అల్లుణ్ణి తన్ని నటు పుండి మా కథ.

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్ : — రావణాసురుని కాట్టమ కాల్పినట్లు ఎంత కాల్పు కున్నా మాకేమీ అభ్యుంతరం లేదు. మాకు అవకాశం కలగాలి. నభ్యుందరు సంకృతి కరంగా మాట్లాడితే మీరు కూడా స్పీకర్గా జరిక్కలో పర్మిషన్లో నిలిచిపోకాలని నేను మనం చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : — అర్ధుక్క, పారు పెట్టిన తీర్మానంలో దేశంలో విచిన్నుకర శక్తులు వని చేస్తున్నారునే మాట ఈదార్థామే. కానీ దురదృష్టమైనది ఈ విచిన్నుకర శక్తులను అసలు ఏర్పాటని అజివీపేసి దానికి లిదులగా, కేంద్రాన్ని పాలిస్తున్న శక్తిగా, ఈ విధంగా ఒంపరిచేదిగా కాంగ్రెస్ శక్తుదే తప్ప ఏ విధంగా ఏర్పాటని అఱచి వేసేదానికికానీ, తొలగించేవికానీ లేవని చెప్పుడానికి విచారించవలని వస్తుంది. దేశంలో కేంద్రాన్ని తన పద్ధతిపాలిక్కును వుపయోగించని విధానమంటూ లేదు. ఈ వేళ కాంగ్రెస్కు తెలియని సూచించమంటూ లేదు. ఈనాదు కులం, మతం, భాష పీటిని ఎక్కుడ వుపయోగించానో అక్కుడ వుపయోగించి తన పదతి నటుకు కోడానికి, అధికారాన్ని నిలుష్కోడానికి వుపయోగిస్తున్న వుచాహారణలు కో కొల్లులగా పున్నాయి. కాశ్మీరులోను, వంజావీలోను జరుగుతున్న హింసాకాండకు ఎవరు బాధ్యులు? ఈ హింసాకాండకు అమ్మగారి గురువయన ధీరేంద్రీ బ్రిహ్మచారి తపాకులు బాధ్యత కూడా? దానిని అందించడానికి వుపుకున్నారా? అసలు చంబల్ లోయలోవున్న బిందిపోటులకు, వంజావీలోవున్న హింసా పాడులకు తపాకులు సప్లై చేస్తున్న ధీరేంద్ర బ్రిహ్మచారి చర్యలు, అలాంటీ దుర్మార్గరకమైన చర్యలను అందించడానికి కూడా దమ్ములు రేవి మీరు రేపు దేశాన్ని ఎదిరించగలమని చెప్పాడం విభిత్తి కూడా? అదే విధంగా హర్యానాలో హత్యలను బ్రోత్స్ఫోంచడం కూడా? తమ దిహ్వాటీ స్పీకర్ ప్రీదనే తాము డాడి చేసి, అతని అంగరకున్ని చంపి, అతని కారు డైప్రోవరును కూడా చంపినది యూక్ కాంగ్రెస్ నాయకులనేది బైటపెట్టి, పారి ఇండ్లో బాంబులు, హూటాలు, దొరికిన సందర్భం కాంగ్రెస్ గాక మరి ఎవరిదనేది ఇక్కుడ గమనించ వలనిన అవసరం వున్నది. దేశంలో ఈ వేళ హింసా విధానాన్ని తగ్గించడానికి

re : Condemning the Separatist Tendencies
within and outside the country.

చర్యల తీసుకుంటున్నారా, పైంచదానికి చర్యల తీసుకుంటున్నారా? అంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రత్యక్షంగా అసుఫవించి చూచాము. పరిపాలించింది వీళ్ళు, అన్యాయం చేసింది వీళ్ళు. రెండు పక్షిలుగా విధిపోయి అంగ్రధ అని కొండరు, తెలంగాణ అని కొండరు లాయిల్ట్యం పహించి ఇద్దరూ తగదా పడుతూపుంచే ఇదే అపెంబీ వేదిక మంచి నేపు విచారం చెప్పవలసి వచ్చింది. సీరు వరిపాలించారు, అసమానతలు సృష్టించారు. కొండరు ఈ వేష దీనికి చరించర్ అయి వాచిట్టున్నారు. ఈ అసమానతలు అన్యాయం జరిగిందని ప్రశ్నంచిన రోజులు వున్నాయి.

ఆస్ట్రోమీలో జనకా పాలన వున్న రోజులలో చేసినది వీరు కాదా? డానిని పెంచి, పోషించి తరువాత డానిని ఉపయోగించుకొని తపు అధికారానికి ఎదురుపుస్తడు అందించడానికి, దుర్మారిపైన హింసా విధానానికి పూపుకొన్నది వీరు కాదా? పంచాబో వింద్రేవలాను పెంచి పోషించినది ఎవరు?

Sri A. Madan Mohan :— It is 1.30 p.m. You have promised to adjourn the House at 1.30 p.m. There are 19 Speakers from my side

Mr. Speaker :— Let us carry it to the next Friday. The House now stands adjourned till 8.30 A.M. on 16-4-84.

(The House then adjourned to meet again at 8.30 A. M. 1-31p.m on Monday, the 16 th April, 1984.)

